

2025/1235

25.6.2025.

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2025/1235

(2025. gada 24. marts)

par valsts atbalsta pasākumu SA.54155 (2021/NN), ko īstenojusi Spānija – šķīrējtiesas nolēmums attiecībā uz *Antin*

(izziņots ar dokumenta numuru C(2025) 1781)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc aicinājuma ieinteresētajām pusēm sniegt piezīmes saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem ⁽¹⁾ un, ņemot vērā to piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Ar 2019. gada 17. aprīļa elektronisko paziņojumu Spānija saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību ("LESD") 108. panta 3. punktu paziņoja Komisijai šķīrējtiesas nolēmumu, ko 2018. gada 15. jūnijā bija izdevusi šķīrējtiesa, kas izveidota leguldījumu strīdu izšķiršanas starptautiskā centra (tālāk tekstā – "ICSID") aizgādībā (tālāk tekstā – "šķīrējtiesa"), šķīrējtiesas procesā *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.* un *Antin Energia Termosolar B.V.* (kopā "*Antin*") / Spānija ⁽²⁾. Šīs tiesvedības noslēgumā pieņemtajā nolēmumā (tālāk tekstā – "nolēmums"), kas grozīts 2019. gada 29. janvārī ar šķīrējtiesas lēmumu par labojumu izdarīšanu ⁽³⁾, ir uzdots samaksāt *Antin* atlīdzību 101 miljona EUR apmērā kopā ar procentiem par šo summu, kā arī ieguldījumu šķīrējtiesas procesa izmaksu segšanā, kas Spānijai jāmaksā sakarā ar to, ka Spānija ir pārkāpusi Enerģētikas hartas nolīgumu (tālāk tekstā – "EHN") ⁽⁴⁾.
- (2) Paziņojot par nolēmumu, Spānija ir rīkojusies saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktā noteikto pienākumu, kas ir atgādināts arī Komisijas 2017. gada 10. novembra lēmumā lietā SA.40348 ⁽⁵⁾ ("Komisijas 2017. gada lēmums").
- (3) Komisija 2021. gada 19. jūlija vēstulē informēja Spāniju, ka tā ir nolēmusi uzsākt LESD 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru attiecībā uz nolēmumu (tālāk tekstā: "lēmums par procedūras sākšanu").

⁽¹⁾ OV C 450, 5.11.2021., 5. lpp.

⁽²⁾ ICSID lieta Nr. ARB/13/31. Sīkāka informācija: <https://icsid.worldbank.org/cases/case-database/case-detail?CaseNo=ARB/13/31>.

⁽³⁾ Sk. 2. zemsvītras piezīmi.

⁽⁴⁾ EHN ir starptautisks nolīgums, kas piemērojams enerģētikas nozarei. To cita starpā parakstīja Eiropas Savienība (tālāk tekstā – "Savienība"), kā arī Spānija, Nīderlande un Luksemburga 1994. gada decembrī, un tas stājās spēkā 1998. gada aprīlī; sk. Padomes un Komisijas 1997. gada 23. septembra Lēmumu 98/181/EK/EOTK/Euratom (OV L 69, 9.3.1998., 1. lpp.). EHN noteikumi aptver tādus aspektus kā investīciju aizsardzība, energomateriālu un produktu tirdzniecība, tranzīts un strīdu izšķiršana. Savienība izstājās no EHN 2024. gada jūnijā; sk. Padomes 2024. gada 30. maija Lēmumu 2024/1638. Arī Spānija izstājās no EHN – 2024. gada aprīlī.

⁽⁵⁾ Komisijas Lēmums C(2017) 7384 final (2017. gada 10. novembris) valsts atbalsta lietā SA.40348 (2015/NN) – Spānija – Atbalsts elektroenerģijas ražošanai no atjaunojamiem enerģijas avotiem, koģenerācijas un atkritumu pārstrādes (OV 2017/C 442/01), 165. apsvērums.

- (4) Lēmums par procedūras sākšanu tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽⁶⁾. Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt piezīmes attiecībā uz lēmumu par procedūras sākšanu.
- (5) Komisija saņēma piezīmes no 23 ieinteresētajām personām, arī no *Antin*. Spānija neiesniedza piezīmes par lēmumu par procedūras sākšanu. Komisija 2022. gada 1. februāra vēstulē un 2022. gada 25. novembra vēstulē nosūtīja šīs piezīmes Spānijai, kurai tika dota iespēja atbildēt. Spānija nosūtīja savas piezīmes 2022. gada 20. aprīlī, 2023. gada 3. janvārī, 2023. gada 27. novembrī un 2024. gada 29. janvārī vēstulēs.
- (6) Spānija nosūtīja papildu informāciju 2025. gada 6. martā.
- (7) Spānijas iestādes 2025. gada 4. martā piekrita izņēmuma kārtā atteikties no savām tiesībām, kas izriet no LESD 342. panta saistībā ar Padomes Regulas Nr. 1/1958 ⁽⁷⁾ 3. pantu, kā arī tam, ka šis lēmums tiek pieņemts un paziņots angļu valodā.

2. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA SAISTĪBĀ AR ES IEKŠĒJIEM ŠĶĪRĒJTIESU PROCESIEM ⁽⁸⁾

- (8) Kā konsekvenci norādījusi Komisija ⁽⁹⁾ un atzinusi Tiesa ⁽¹⁰⁾, no divpusējiem ieguldījumu līgumiem (tālāk tekstā – “DIL”) un EHN izrietošie ES ieguldītāju un valsts strīdu izšķiršanas mehānismi ir pretrunā Savienības tiesībām, konkrēti, Līguma par Eiropas Savienību (tālāk tekstā – “LES”) 19. panta 1. punktam, LESD 267. un 344. pantam un Savienības tiesību sistēmas autonomijas principam.
- (9) 2018. gada 6. martā Tiesa spriedumā *Achmea* lietā lēma, ka ieguldītāju un valsts šķīrējklauzulas ES iekšējos DIL nav saderīgas ar ES Līgumiem un jo īpaši ar LESD 267. un 344. pantu, jo šādas klauzulas negatīvi ietekmē Savienības tiesību autonomiju ⁽¹¹⁾.
- (10) Kā Tiesa norādījusi spriedumā *Komstroy* lietā ⁽¹²⁾, spriedumā *Achmea* lietā izklāstītais pamatojums ir vienlīdz piemērojams EHN piemērošanai ES iekšienē. Šajā spriedumā Tiesa lēma, ka tādas tiesību normas kā EHN 26. pants mērķis patiesībā ir reglamentēt divpusējās attiecības starp divām EHN līgumslēdzējām pusēm analogi DIL noteikumam, par ko ir runa lietā, kurā tika pasludināts *Achmea* spriedums ⁽¹³⁾. Tiesa piebilda, ka saskaņā ar EHN 26. pantu uzsākts ES iekšējs šķīrējtiesas process izslēgtu no dalībvalstu tiesu kompetences un tātad no tiesiskās aizsardzības sistēmas, ko atbilstoši LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai tām ir jāievieš jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības, strīdus, kas var būt saistīti ar šo tiesību interpretāciju vai piemērošanu ⁽¹⁴⁾. Tiesa konstatēja, ka tāpēc EHN 26. panta 2. punkta c) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nav piemērojams strīdiem starp dalībvalsti un citas dalībvalsts ieguldītāju par investīcijām, ko ieguldītājs veicis strīdā iesaistītajā dalībvalstī ⁽¹⁵⁾.

⁽⁶⁾ OVC 450, 5.11.2021., 5. lpp.

⁽⁷⁾ Padomes Regula Nr. 1, ar ko nosaka valodu lietojumu Eiropas Ekonomikas kopienā (OV L, 6.10.1958., 385. lpp.).

⁽⁸⁾ Sk. arī Komisijas 2017. gada lēmuma 3.5.3. iedaļu.

⁽⁹⁾ Sk., piemēram, Komisijas 2017. gada lēmuma 3.5.3. iedaļu un lēmuma par procedūras sākšanu 160. apsvērumu.

⁽¹⁰⁾ Šajā nozīmē sk. Tiesas (virspalāta) spriedumu, 2018. gada 6. marts, lieta C-284/16 *Slowakische Republik / Achmea BV*, EU:C:2018:158 (“spriedums *Achmea* lietā”) un spriedumu, 2021. gada 2. septembris, *République de Moldavie / Komstroy LLC*, C-741/19, EU:C:2021:655 (“spriedums *Komstroy* lietā”).

⁽¹¹⁾ Sk. sprieduma *Achmea* lietā 58. līdz 60. punktu.

⁽¹²⁾ Sk. sprieduma *Komstroy* lietā 65. un 66. punktu.

⁽¹³⁾ Sk. sprieduma *Komstroy* lietā 64. punktu.

⁽¹⁴⁾ Sk. sprieduma *Komstroy* lietā 59. punktu.

⁽¹⁵⁾ Sk. sprieduma *Komstroy* lietā 66. punktu.

- (11) Turklāt Tiesa rīkojumā *Romatsa* lietā nosprieda, ka šķīrējtiesas nolēmums, kas pieņemts procedūrā starp dalībvalsti un citas dalībvalsts ieguldītāju, pamatojoties uz starptautiskā nolīgumā paredzētu šķīrējklauzulu, nav saderīgs ar Savienības tiesībām, it īpaši ar LESD 267. un 344. pantu, un tādējādi tas nevar radīt nekādas sekas un nevar tikt izpildīts ⁽¹⁶⁾. Līdz ar to šāds nolēmums nevar radīt nekādas sekas, un tādējādi to nevar izpildīt, lai samaksātu ar minēto nolēmumu piešķirto atlīdzību. Šādā gadījumā dalībvalsts tiesa nekādā gadījumā nevar uzsākt šāda nolēmuma izpildi, lai ļautu tā labuma guvējiem saņemt tiem piešķirto kompensāciju par kaitējumu ⁽¹⁷⁾.
- (12) Komisija un dalībvalstis veica vairākus pasākumus, lai īstenotu vai citādi nodrošinātu Tiesas spriedumu rezultātu izpildi.
- (13) 2019. gada 15. janvārī dalībvalstis parakstīja deklarāciju par Tiesas sprieduma *Achmea* lietā sekām un par investīciju aizsardzību Eiropas Savienībā ⁽¹⁸⁾.
- (14) 2020. gada 5. maijā 23 dalībvalstis parakstīja nolīgumu par ES iekšējo DIL izbeigšanu, kas stājās spēkā 2020. gada 29. augustā ⁽¹⁹⁾. Pārējās dalībvalstis divpusēji izbeidza savus ES iekšējos DIL – tādējādi visi ES iekšējie DIL ir oficiāli izslēgti no tiesību sistēmas ⁽²⁰⁾.
- (15) 2024. gada 26. jūnijā ES un dalībvalstis parakstīja deklarāciju par juridiskajām sekām, kas izriet no Tiesas sprieduma *Komstroy* lietā, un kopīgo izpratni par to, ka Enerģētikas hartas nolīguma 26. pants nav piemērojams kā pamats ES iekšējiem šķīrējtiesu procesiem. Tās arī noslēdza sarunas par oficiāla starptautiska nolīguma tekstu, kura mērķis ir izbeigt tādu ES iekšējo šķīrējtiesu procesu turpināšanu, kas ir pretrunā Savienības tiesībām ⁽²¹⁾. Konkrētāk, deklarācijā un nolīgumā tiesām un šķīrējtiesām ir paskaidrots, ka EHN paredzētā šķīrējklauzula nav piemērojama un nekad nav tikusi piemērota attiecībām starp ES ieguldītāju un citu dalībvalsti.
- (16) Pilnīguma labad Komisija norāda, ka Savienība un *Euratom* 2024. gada 27. jūnijā paziņoja EHN depozitāram ⁽²²⁾ par izstāšanos no EHN, jo tika konstatēts, ka, tā kā EHN nav izdarītu būtisku grozījumu, tas vairs nav saderīgs ar Parīzes nolīguma principiem, ilgtspējīgas attīstības prasībām un cīņu pret klimata pārmaiņām, kā arī ar mūsdienīgiem investīciju aizsardzības standartiem. Turklāt, kā paskaidrots lēmuma par izstāšanos priekšlikuma paskaidrojuma rakstā, EHN nav saderīgs ar Savienības tiesību autonomijas principu, jo tajā nav ietvertas dažas garantijas, ko Tiesa ir

⁽¹⁶⁾ Tiesas rīkojums, 2022. gada 21. septembris, *Romatsa* u. c., C-333/19, EU:C:2022:749, 42.–44. punkts.

⁽¹⁷⁾ Tiesas rīkojums, 2022. gada 21. septembris, *Romatsa* u. c., C-333/19, EU:C:2022:749, 44. punkts. Sk. arī: spriedums, 2024. gada 14. marts, Eiropas Komisija / Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, lieta C-516/22, EU:C:2024:231, 85.–87. punkts.

⁽¹⁸⁾ Sk. https://finance.ec.europa.eu/system/files/2019-01/190117-bilateral-investment-treaties_en.pdf.

⁽¹⁹⁾ Nolīgums par divpusēju ieguldījumu līgumu izbeigšanu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm (OV L 169, 29.5.2020., 1.–41. lpp.).

⁽²⁰⁾ Komisija 2024. gada decembrī vērsās Tiesā pret Apvienoto Karalisti par to, ka tā nav izbeigusi savus ES iekšējos DIL ar sešām ES dalībvalstīm (OV C/2025/1222, 2025. gada 3. marts).

⁽²¹⁾ Nolīgums par Enerģētikas hartas nolīguma interpretāciju un piemērošanu starp Eiropas Savienību, Eiropas Atomenerģijas kopien un to dalībvalstīm, COM(2024) 257 final.

⁽²²⁾ Šajā sakarā sk. Padomes Lēmumu (ES) 2024/1638 (2024. gada 30. maijs) par Savienības izstāšanos no Enerģētikas hartas nolīguma (OV L, 2024/1638, 5.6.2024.) un Padomes Lēmumu (ES) 2024/1677 (2024. gada 30. maijs) par to, lai apstiprinātu Eiropas Atomenerģijas kopienas izstāšanos no Enerģētikas hartas nolīguma (OV L, 2024/1677, 13.6.2024.). Papildus Savienībai un *Euratom* no EHN jau ir izstājušās dažas dalībvalstis vai plāno to darīt. Itālija vienpusēji izstājās 2015. gadā. Francija izstājās no EHN no 2023. gada 8. decembra, Vācija – no 2023. gada 20. decembra, Polija – no 2023. gada 29. decembra, Luksemburga – no 2024. gada 17. jūnija, Spānija – no 2024. gada 16. aprīļa, Slovēnija – no 2024. gada 14. oktobra, Portugāle – no 2025. gada 2. februāra, Īrija – no 2025. gada 27. aprīļa, Nīderlande – no 2025. gada 28. jūnija un Dānija – no 2025. gada 4. septembra.

identificējusi CETA atzinumā⁽²³⁾, lai secinātu, ka šķīrējtiesas nolēmumi neradītu situācijas, “kuru rezultātā Savienības iestādēm var tikt traucēts darboties atbilstoši tās konstitucionālajam ietvaram”⁽²⁴⁾. Arī Spānija 2024. gada aprīlī paziņoja par izstāšanos no EHN. Izstāšanās stājas spēkā vienu gadu no dienas, kad par to paziņots depozitārijam.

3. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR SPĀNIJAS ATJAUNĪGO ENERGORESURSU ATBALSTA PASĀKUMIEM

- (17) Šajā iedaļā Komisija kā pamatinformāciju sniedz īsu aprakstu par Spānijas atjaunīgo energoresursu shēmām, kuru rezultātā tika uzsākts šķīrējtiesas process un, visbeidzot, pieņemts nolēmums.
- (18) Lai transponētu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/77/EK⁽²⁵⁾, kas ir pirmā Savienības Atjaunojamo energoresursu direktīva, Spānija 2007. gadā ieviesa īpašu ekonomikas shēmu, kuras mērķis ir veicināt elektroenerģijas ražošanu no atjaunīgajiem energoresursiem (“AER”) un kuru reglamentēja Karaļa dekrēts Nr. 661/2007 un Nr. 1578/2008, kā arī Karaļa dekrētlukums Nr. 6/2009 (“2007. gada shēma”). Spānija nepaziņoja par šo shēmu Komisijai, lai gan minētās direktīvas 12. apsvērumā bija skaidri atgādināts, ka EK līguma 87. un 88. pants (tagad LESD 107. un 108. pants) attiecas uz atbalsta shēmām, ko dalībvalstis ievieš, lai transponētu direktīvu. Tātad Komisija 2007. gada shēmu nekad nav atļāvusi saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem.
- (19) Spānija 2012. un 2013. gadā grozīja 2007. gada shēmu saistībā ar otro Savienības Atjaunojamo energoresursu direktīvu (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/28/EK)⁽²⁶⁾. Minētās direktīvas 3. panta 3. punktā bija atgādināts pienākums paziņot par atbalsta shēmām kā par valsts atbalsta pasākumiem. Pirmkārt, ar Likumu 15/2012 tika atcelta atbildība par elektroenerģiju, kas saražota ar dabasgāzi. Spānija 2013. gadā pieņēma turpmākus grozījumus. 2013. gadā grozīto shēmu reglamentēja Karaļa dekrētlukums 9/2013, Likums 24/2013, Karaļa dekrēts Nr. 413/2014 un Rīkojumi IET/1045/2014 un IET/1459/2014 (“2013. gada shēma”). 2013. gada shēmā ir saglabātas 2007. gada shēmas pamatiezīmes un tiek piemērota atšķirīga metodika, lai aprēķinātu atbildību atjaunīgo energoresursu iekārtām, salīdzinot ar 2007. gada shēmu. Saskaņā ar LESD 108. pantā noteiktajiem pienākumiem, lai gan ar novēlošanos, Spānija 2014. gada 22. decembrī paziņoja Komisijai par 2013. gada shēmu. Komisijas 2017. gada lēmumā Komisija secināja, ka 2013. gada shēma atbilst Pamatnostādnēm par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai 2014.–2020. gadam (“EEAG”)⁽²⁷⁾ un tāpēc ir saderīga ar iekšējo tirgu. Minētajā lēmumā tika novērtēti arī maksājumi, kas saskaņā ar 2007. gada shēmu veikti par iekārtām, kuras turpināja saņemt atbalstu saskaņā ar 2013. gada shēmu.

3.1. 2007. gada shēma

- (20) Spānija 2007., 2008. un 2009. gadā pieņēma Karaļa dekrētus Nr. 661/2007 un Nr. 1578/2008 un Karaļa dekrētlukumu Nr. 6/2009, ar ko ieviesa 2007. gada shēmu. AER ražošanas iekārtu operatori varēja izvēlēties vienu no divām iespējām saņemt atbalstu saskaņā ar 2007. gada shēmu. Pirmā iespēja bija saņemt fiksētu tarifu par saražotās enerģijas kWh (garantētā tarifa variants), ko katru gadu atjaunina, ņemot vērā patēriņa cenu indeksu. Otrā iespēja bija pārdot elektroenerģiju tirgū un saņemt piemaksu par kWh pārdotās elektroenerģijas papildus tirgus cenai (piemaksas iespēja).

⁽²³⁾ Tiesas 2019. gada 30. aprīļa atzinums 1/17, ES un Kanādas VET nolīgums (CETA).

⁽²⁴⁾ COM/2023/447 final, atsaucoties uz Atzinumu 1/17 (CETA), 152–161. punkts.

⁽²⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/77/EK (2001. gada 27. septembris) par tādas elektroenerģijas pielietojuma veicināšanu iekšējā elektrības tirgū, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus (OV L 283, 27.10.2001., 33. lpp.).

⁽²⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK (OV L 140, 5.6.2009., 16.–62. lpp.).

⁽²⁷⁾ Komisijas paziņojums “Pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai 2014.–2020. gadam” (OV C 200, 28.6.2014., 1.–55. lpp.).

- (21) Gan tarifs saskaņā ar garantētā tarifa iespēju, gan piemaksa saskaņā ar piemaksas iespēju tika aprēķināti, pamatojoties uz standarta atjaunīgo energoresursu iekārtu tipiskajām izmaksām un ieņēmumiem. Spānijas iestādes aplēsa gan sākotnējās investīciju izmaksas, gan standarta iekārtu ekspluatācijas un uzturēšanas izmaksas, kā arī tirgus cenu.
- (22) Saules termoelektroenerģijas rentabilitāte tika noteikta līdz 8 % iekārtām, kuru operatori izvēlējās izmantot garantētos tarifus, un 7–11 % tiem, kas piedalās vairumtirdzniecības tirgū un saņem piemaksu ⁽²⁸⁾.
- (23) Turklāt saistībā ar saules enerģijas koncentrēšanas (SEK) iekārtām bija tiesības saņemt tarifu/piemaksu saskaņā ar 2007. gada shēmu arī par elektroenerģiju, kas ražota no fosilajām degvielām / dabasgāzes, ja to izmanto kopā ar AER, lai nodrošinātu stabilu ražošanu un piegādi, ja vien šādas elektroenerģijas daļa nepārsniedz 12 % no kopējās saražotās elektroenerģijas daudzuma tarifa gadījumā un 15 % no kopējās saražotās elektroenerģijas daudzuma piemaksas gadījumā ⁽²⁹⁾.
- (24) Lai saņemtu atbalstu saskaņā ar 2007. gada shēmu, potenciālajiem labuma guvējiem bija jāiesniedz pieteikums Spānijas Enerģētikas politikas un kalnrūpniecības ģenerāldirektorātam.
- (25) Shēma tika finansēta no tīkla piekļuves maksām, kas elektroenerģijas patērētājiem un tīkla lietotājiem noteiktas Elektroenerģijas nozares likumā 54/1997 (grozīts 2013. gadā ar Likumu 24/2013) un Karaļa dekrētā 2017/1997. Spānijas iestādes apgalvo, ka tīkla piekļuves maksa patērētājiem un tīkla lietotājiem bija obligāta. Tās arī apgalvo, ka 2007. gada shēma ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, un it īpaši atsaucas uz Komisijas 2017. gada lēmuma 158. apsvērumu.
- (26) Konkrētāk, Elektroenerģijas nozares likuma 54/1997 17. panta 1. un 3. punktā bija paredzēts, ka Spānijas valdībai ir jāpieņem noteikumi, kas vajadzīgi tīkla piekļuves maksas sistēmas ieviešanai. Maksas tiek noteiktas, pamatojoties uz sistēmas regulēto darbību izmaksām. Tās ietver elektroenerģijas sistēmas pastāvīgās izmaksas un diversifikācijas un piegādes drošības izmaksas. Spānijas valdībai bija jānosaka maksu aprēķināšanas metodika. Karaļa dekrēta 2017/1997 4.g panta 1. punktā pie diversifikācijas un piegādes drošības izmaksām ir iekļautas izmaksas, kas izriet no 2007. gada shēmas.
- (27) Ar Karaļa dekrētu 2017/1997 *Comisión Nacional de Energía* (Valsts enerģētikas komisija), kas ir valsts iestāde, kura ir iekļauta Valsts tirgu un konkurences komisijā (tālāk tekstā – “CNMC”), tika uzticēts attiecīgajiem labuma guvējiem turpmāku norēķinu veidā nodot līdzekļus, kas iekasēti, lai segtu elektroenerģijas sistēmas pastāvīgās izmaksas, kā arī diversifikācijas un piegādes drošības izmaksas. Dekrēta pielikumos tika noteikti arī norēķinu labuma guvēji, piemērojamās matemātiskās formulas un reglamentēta pati norēķinu procedūra saskaņā ar iepriekš noteiktiem objektīviem raksturlielumiem.
- (28) 2007. gada shēmas finansēšanas mehānisma tiesiskais regulējums ir tāds pats kā Tiesas izvērtētais *Elcogás* lietā ⁽³⁰⁾.

3.2. 2013. gada shēma

- (29) Kā minēts 19. apsvērumā, no 2012. gada Spānija ievieša vairākus tiesību aktus, ar kuriem grozīja 2007. gada shēmu.

⁽²⁸⁾ Nolēmuma 91. punkts.

⁽²⁹⁾ Sk. Karaļa dekrēta 661/2007 2. panta 1. punktu.

⁽³⁰⁾ Tiesas rīkojums, 2014. gada 22. oktobris, *Elcogás SA / Administración del Estado un Iberdrola SA*, lieta C-275/13, EU:C:2014:2314. Šī rīkojuma 23. punktā Tiesa konstatēja, ka attiecīgais atbildzināšanas mehānisms ir attiecināms uz valsti, jo tas ir izveidots un reglamentēts ar Likumu 54/1997 un Karaļa dekrētu 2017/1997. Pamatojoties uz to pašu juridisko pamatu, Tiesa arī secināja, ka papildu izmaksu atbildzināšanas mehānisms tika finansēts no valsts līdzekļiem. Konkrētāk, Tiesa norādīja, ka ministrijas dekrētā katru gadu ir noteikta tīkla piekļuves maksu summa un ka šīs maksas piemērotas visiem iekšzemes galapatērētājiem un tīkla lietotājiem. Turklāt šādi iekasētos līdzekļus pārvaldīja Valsts enerģētikas komisija, kas ir valsts iestāde, un tai šajā ziņā nebija nekādas rīcības brīvības. 2007. gada shēmas finansēšanas mehānisms būtībā ir tāds pats kā Tiesas izvērtētais.

- (30) Ar Karaļa 2013. gada 1. februāra dekrētlukumu Nr. 2/2013 cita starpā tika atcelts garantēto tarifu atjaunināšanas mehānisms atbilstoši patēriņa cenu indeksam, aizstājot to ar zemāku indeksu.
- (31) Pēc tam Spānija pieņēma šādus tiesību aktus, ar kuriem izveidoja 2013. gada shēmu ⁽³¹⁾: Karaļa 2013. gada 12. jūlija dekrētlukums Nr. 9/2013, 2013. gada 26. decembra Likums Nr. 24/2013 par elektroenerģijas nozari, Karaļa 2014. gada 6. jūnija dekrēts Nr. 413/2014 un Rīkojumi IET/1045/2014 un IET/1459/2014.
- (32) 2013. gada shēma ir sadalīta sešu gadu regulatīvajos periodos. Pirmais regulatīvais periods ilga no 2013. gada 14. jūlija līdz 2019. gada 31. decembrim. Otrais sākas 2020. gada 1. janvārī.
- (33) 2013. gada shēma sniedza atbalstu i) koģenerācijas iekārtām, ii) atjaunīgo energoresursu iekārtām un iii) citām iekārtām, kurās enerģijas atgūšanā izmanto vismaz 70 % atkritumu un melno atsārmu ⁽³²⁾.
- (34) Atbalstu saskaņā ar 2013. gada shēmu var saņemt par šādiem diviem iekārtu veidiem:
- a) iekārtas, kurām piešķirts atbalsts saskaņā ar šo shēmu pēc Karaļa dekrēta Nr. 413/2014 stāšanās spēkā 2014. gada 11. jūnijā ("jaunatbalstītas iekārtas");
 - b) iekārtas, kuras jau bija atbalstītas vai kuras jau saņēma atbalstu saskaņā ar 2007. gada shēmu, kad 2013. gada 14. jūlijā stājās spēkā Karaļa dekrētlukums Nr. 9/2013 ("iepriekš atbalstītas iekārtas").
- (35) Atbalstu saskaņā ar 2013. gada shēmu piešķir piemaksas veidā papildus ienākumiem, kas gūti tirgū. Tā mērķis ir palīdzēt atbalstītajām tehnoloģijām vienlīdzīgi konkurēt ar citām tehnoloģijām tirgū ar samērīgu peļņas normu, kas tika aprēķināta 7,398 % apmērā attiecībā uz iepriekš atbalstītām iekārtām ⁽³³⁾ un 7,503 % apmērā attiecībā uz jaunatbalstītām iekārtām. Piemaksu veido divi komponenti: atlīdzība par investīcijām un attiecīgā gadījumā atlīdzība par darbībām.
- (36) Lai noteiktu izmaksājamā atbalsta summu, iekārtas klasificē kādā no dažādiem standarta iekārtu veidiem, pamatojoties uz to individuālajām īpašībām. Atlīdzības kritērijus, kas piemērojami katram standarta iekārtu veidam, nosaka ar ministrijas rīkojumu, un tie ietver šādus raksturlielumus: tehnoloģijas veids, elektroenerģijas ražošanas jauda, ekspluatācijas sākuma datums, darbmūžs, elektroenerģijas sistēma / iekārtas atrašanās vieta, standarta ieņēmumi, kas gūti, pārdodot elektroenerģiju tirgū, standarta pamatdarbības izmaksas, kas nepieciešamas attiecīgās iekārtas ekspluatācijai, un ekspluatācijas stundas (norādot minimālo un maksimālo vērtību). Atlīdzību, uz kuru ir tiesības saistībā ar atsevišķu iekārtu, aprēķina, pamatojoties uz standarta iekārtas atlīdzības kritērijiem un pašas atsevišķās iekārtas raksturlielumiem (piemēram, faktisko ekspluatācijas stundu skaitu).
- (37) 2013. gada shēmu daļēji finansē no valsts vispārējā budžeta un daļēji no tīkla piekļuves tarifiem un elektroenerģijas patērētājiem piemērotajām maksām, ko dēvē arī par "elektroenerģijas sistēmas ieņēmumiem". Šis finansēšanas mehānisms tika ieviests ar Likumiem 15/2012, 17/2012 un 24/2013.
- (38) Tālāk kopsavilkuma veidā izklāstītās galvenās atšķirības starp 2007. gada shēmu un 2013. gada shēmu.
- a) Saskaņā ar 2013. gada shēmu atjaunīgās enerģijas ražotājiem ir tiesības saņemt piemaksu papildus to saražotās elektroenerģijas tirgus cenai, nevis izvēlēties starp garantēto tarifu vai piemaksu, kā tas bija saskaņā ar 2007. gada shēmu.
 - b) Ar 2013. gada shēmu no 2013. gada 1. janvāra tika atcelts atbalsts elektroenerģijai, kas ražota, izmantojot fosilās degvielas / dabasgāzi ⁽³⁴⁾.

⁽³¹⁾ Pilnīgu 2013. gada shēmas juridiskā pamata sarakstu sk. Komisijas 2017. gada lēmuma 2.1. iedaļā.

⁽³²⁾ Sīkāku informāciju par atbalstītajām tehnoloģijām sk. Komisijas 2017. gada lēmuma 14. apsvērumā.

⁽³³⁾ Šī peļņas norma bija piemērojama pirmajā regulatīvajā periodā (no 2014. līdz 2019. gadam). Sākot ar otro regulatīvo periodu, peļņas norma ir 7,09 %, ja netiek izmantots Karaļa dekrētlukuma 17/2019 otrais papildu noteikums, lai saglabātu iepriekšējā perioda rentabilitāti.

⁽³⁴⁾ Nolēmums, 139. un 140. punkts.

- c) 2013. gada shēmā ir paredzēts lielāks skaitis standarta iekārtu nekā 2007. gada shēmā. Karaļa Dekrētā Nr. 661/2007 (t. i., saskaņā ar 2007. gada shēmu) bija paredzēta tikai viena standarta iekārta ("Caso Tipo" ("CT")), savukārt Karaļa dekrētā Nr. 413/2014 (t. i., saskaņā ar 2013. gada shēmu) ir noteiktas 20 standarta iekārtas (*Instalaciones Tipo* ("IT")). Atšķirībā no 2007. gada shēmas 2013. gada shēmā ir ņemtas vērā atšķirības starp dažādām tehnoloģijām, kā arī gads, kurā elektrostacijas sāka darboties, kā aprakstīts 36. apsvērumā.
- d) Saskaņā ar 2013. gada shēmu jebkuru no 36. apsvērumā minētajiem atlīdzības raksturlielumiem var pārskatīt ik pēc sešiem gadiem (katrs regulatīvais periods), arī saprātīgu peļņu par standarta iekārtu atlikušo darbmužu, savukārt 2007. gada shēmā paredzētie atlīdzības raksturlielumi pēc to noteikšanas palika nemainīgi, izņemot to, ka tie bija saistīti ar patēriņa cenu indeksu.
- e) Gan saskaņā ar 2007. gada shēmu, gan 2013. gada shēmu atbalsts ir proporcionāls saražotās elektroenerģijas apjomam. Tomēr saskaņā ar 2007. gada shēmu atbalsts ir tieši un vienīgi proporcionāls saražotās elektroenerģijas daudzumam, savukārt 2013. gada shēma nosaka līdzvērtīgu ekspluatācijas stundu skaitu atkarībā no iekārtas jaudas. Atlīdzība tiek maksāta tikai par šīm stundām.

3.3. Komisijas 2017. gada lēmums

- (39) Kā minēts 19. apsvērumā, Komisija 2017. gada lēmumā apstiprināja 2013. gada shēmu kā saderīgu ar iekšējo tirgu.
- (40) Visas iekārtas, kas sākotnēji saņēma atbalstu saskaņā ar 2007. gada shēmu, varēja automātiski saņemt atbalstu saskaņā ar 2013. gada shēmu. Novērtējot 2013. gada shēmas saderību Komisijas 2017. gada lēmumā, Komisija, lai pārbaudītu, vai nav pārmērīgas kompensācijas, ņēma vērā to maksājumu summu, kas veikti saistībā ar iepriekš atbalstītajām iekārtām saskaņā ar 2007. gada shēmu un 2013. gada shēmu ⁽³⁵⁾.
- (41) Konkrētāk, Komisija novērtēja iepriekš atbalstītajām iekārtām piešķirtā atbalsta samērīgumu saskaņā ar EEAG 131. punkta a) apakšpunktu, pamatojoties uz naudas plūsmas aprēķiniem par 21 standarta iekārtu, kas reprezentatīvi pārstāvēja dažādas tehnoloģijas un iekārtu veidus, kurus atbalstīja saskaņā ar 2013. gada shēmu (sk. Komisijas 2017. gada lēmuma 120. apsvērumu). Tie ietver iepriekšējos pārdošanas ienākumus (arī tos, kas izriet no 2007. gada shēmas iepriekš atbalstītām iekārtām), paredzamos nākotnes pārdošanas ienākumus, sākotnējās investīciju izmaksas, pamatdarbības izmaksas un atlīdzību, kas piešķirama katrai iekārtai gan saistībā ar to ekspluatāciju, gan investīcijām. Attiecībā uz visiem sniegtajiem piemēriem Komisija pārbaudīja, vai atbalsts nepārsniedza to, kas nepieciešams, lai atgūtu sākotnējās investīciju izmaksas un attiecīgās pamatdarbības izmaksas, kam pieskaitīta saprātīgas peļņas norma, pamatojoties uz iepriekšējām un aplēstajām izmaksām un tirgus cenām (7,503 % pirms nodokļu nomaksas attiecībā uz jaunatbalstītām iekārtām un 7,398 % iepriekš atbalstītām iekārtām). Komisijas 2017. gada lēmumā Komisija konstatēja, ka minētās peļņas normas, šķiet, atbilst tām, kas piemērojamas līdzīgiem pasākumiem (atjaunīgās enerģijas un augstas efektivitātes koģenerācijas projektiem), kurus Komisija bija apstiprinājusi, un nerada pārmērīgu kompensāciju. Komisija nonāca pie tāda paša secinājuma par atlīdzības raksturlielumu turpmāku pārskatīšanu, jo nākotnes maksājumi tiktu aprēķināti, lai investīciju neto pašreizējo vērtību saglabātu nulles līmenī ⁽³⁶⁾.

4. ANTIN VEIKTĀS INVESTĪCIJAS

4.1. Andasol stacijas

- (42) *Andasol-1* un *Andasol-2* saules elektrostacijas ir divas SEK iekārtas ar 49,9 MW jaudu, kas atrodas Granadā, Spānijas dienvidos (kopā "*Andasol* elektrostacijas"). Tās pieder *Andasol-1 Central Termosolar UNO S.L.* un *Andasol-2 Central Termosolar DOS* (kopā "*Andasol* sabiedrības"), kuras tās ekspluatē.

⁽³⁵⁾ Sk. Komisijas 2017. gada lēmuma 4. un 156. apsvērumu.

⁽³⁶⁾ Sk. Komisijas 2017. gada lēmuma 120. apsvērumu.

- (43) *Andasol* elektrostaciju būvniecība tika pabeigta 2008. un 2009. gadā. *Andasol-1* elektrostacija saņēma galīgo nodošanas ekspluatācijā sertifikātu 2008. gada 25. novembrī un tika reģistrēta elektroenerģijas ražošanas iekārtu administratīvajā reģistrā 2009. gada 24. aprīlī, savukārt *Andasol-2* elektrostacija nodošanas ekspluatācijā sertifikātu saņēma 2009. gada 5. jūnijā un minētajā administratīvajā reģistrā tika reģistrēta 2009. gada 22. decembrī ⁽³⁷⁾.
- (44) *Andasol* elektrostacijas saņēma atbalstu saskaņā ar 2007. gada shēmu. Saskaņā ar Spānijas sniegtajiem datiem *Andasol* elektrostacijas saņēma piemaksu no to darbības uzsākšanas brīža līdz 2010. gada beigām un vēlreiz 2012. gadā, savukārt 2011. un 2013. gadā tās saņēma atbalstu garantēta tarifa veidā.
- (45) *Andasol* elektrostacijas bija aprīkotas arī ar trim apsildes iekārtām un sašķidrinātās dabasgāzes rezervuāru, lai tās varētu izmantot dabasgāzi elektroenerģijas ražošanā un tādējādi palielināt saules enerģijas pārveidošanas par elektroenerģiju efektivitāti un ražošanas uzticamību ⁽³⁸⁾. Tādējādi tām bija tiesības uz tarifu/piemaksu saskaņā ar 2007. gada shēmu arī par elektroenerģiju, kas saražota, izmantojot dabasgāzi.
- (46) Saskaņā ar Spānijas iesniegto informāciju *Andasol* elektrostacijas turpināja ražot elektroenerģiju un saņēma atbalstu saskaņā ar 2013. gada shēmu. *Andasol* elektrostacijas tika automātiski reģistrētas saskaņā ar 2013. gada shēmu kā iepriekš atbalstītas iekārtas, kā tas notika ar visām iekārtām, kas sākotnēji saņēma atbalstu saskaņā ar 2007. gada shēmu. Saskaņā ar 2013. gada shēmu *Andasol* elektrostacijām piešķirtais atbalsts bija balstīts uz standarta iekārtu IT-00606 attiecībā uz *Andasol 1* un IT-00607 attiecībā uz *Andasol 2*.
- (47) Spānija iesniedza aprēķinu par bruto ienākumiem, ko *Andasol* elektrostacijas būtu saņēmušas kā atbalstu saskaņā ar 2007. gada shēmu, ja tas būtu turpinājies nemainīgs, un salīdzināja to ar atbalstu, ko elektrostacijas saņēma laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam saskaņā ar 2013. gada shēmu. 1. tabulā ir parādītas atšķirības ieņēmumos papildus tirgus ieņēmumiem starp 2007. gada shēmu un 2013. gada shēmu. Pozitīvās vērtības atspoguļo lielākus ienākumus saskaņā ar Karaļa dekrētu Nr. 413/2014 (t. i., saskaņā ar 2013. gada shēmu) nekā ienākumi, kas būtu gūti saskaņā ar Karaļa dekrētu Nr. 661/2007 (proti, saskaņā ar 2007. gada shēmu).

1. tabula

Atšķirības ieņēmumos papildus tirgus ieņēmumiem starp 2007. gada shēmu un 2013. gada shēmu

	Atšķirības ieņēmumos papildus tirgus ieņēmumiem (EUR)						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Andasol 1 (IT-00606)	-1 897 689	5 912 667	34 684	-225 050	4 697 699	-489 111	7 748 070
Andasol 2 (IT-00607)	-5 373 068	2 679 859	-3 420 095	-4 243 563	355 343	284 299	-1 769 847

Avots: Spānijas iestādes.

- (48) 1. tabulā redzams, ka laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam *Andasol 1* elektrostacija saņēma par aptuveni 15 miljoniem EUR vairāk, nekā tā būtu saņēmusi saskaņā ar 2007. gada shēmu, savukārt *Andasol 2* elektrostacija saņēma par 11 miljoniem EUR mazāk, nekā tā būtu saņēmusi saskaņā ar 2007. gada shēmu.
- (49) Saskaņā ar CNMC datiem aprēķinu pamatā ir *Andasol* elektrostaciju faktiskais laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam saražotās elektroenerģijas apjoms.
- (50) Spānija apgalvoja, ka *Andasol* elektrostacijas darbojas ar enerģijas apjomu, kas atbilst to ražošanas jaudai. 2. tabulā ir norādīti Spānijas iesniegtie dati par abu elektrostaciju enerģijas ražošanu laikposmā no 2009. gada 1. novembra līdz 2020. gada 31. decembrim.

⁽³⁷⁾ Nolēmuma 110. punkts.

⁽³⁸⁾ Nolēmums, 70. un 72. punkts.

2. tabula.

Ikgadējā no Andasol 1 un Andasol 2 elektrostacijām izvadītā enerģija

	Andasol 1 (GWh)	Andasol 2 (GWh)
2009 ⁽¹⁾	9,6	7,8
2010	127,3	123,4
2011	155,6	157,9
2012	141,3	160,7
2013	134,1	132,1
2014	150,5	146,5
2015	118,6	113,7
2016	138,9	135,0
2017	147,7	146,2
2018	123,7	124,1
2019	148,3	124,0
2020	103,6 ⁽²⁾	128,8

⁽¹⁾ Dati ir pieejami tikai par 2009. gada novembri un decembri, un ziņotā enerģijas ielaide atbilst tikai šim periodam.

⁽²⁾ Spānija paskaidroja, ka šis samazinājums ir saistīts ar mazāku ražošanas apjomu laikposmā no 2020. gada marta līdz jūnijam, kas atbilst Covid-19 krīzes izraisītajiem pārvietošanās ierobežojumiem, un ka 2020. gada trešajā un ceturtajā ceturksnī ražošanas apjoms tika atjaunots normālā līmenī un pat pārsniedza iepriekšējā gada līmeni.

Avots: Spānijas iestādes, pamatojoties uz CNMC sniegto informāciju.

4.2. Antin investīcijas Andasol elektrostacijās

- (51) Antin ir prasītājs šķīrējtiesas procesā *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.* un *Antin Energia Termosolar B.V.* / Spānija. Sabiedrība *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.* tika nodibināta 2011. gada 22. martā Luksemburgā. Sabiedrība *Antin Energia Termosolar B.V.* tika nodibināta 2011. gada 27. jūnijā Nīderlandē, un tā pilnībā pieder *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.*. Abas sabiedrības bija Francijā reģistrēta privātā riska kapitāla fonda *Antin Infrastructure Partners* instrumenti, kas tika izmantoti investīcijām Spānijā ⁽³⁹⁾. *Antin Infrastructure Partners* savā tīmekļa vietnē šā lēmuma izstrādes laikā norāda, ka tas pārvalda septiņus fondus, kuri investē infrastruktūrā Eiropā un Ziemeļamerikā, un mērķtiecīgi investē enerģētikas un vides, digitālajā, transporta un sociālajā nozarē, lai ieguldītājiem radītu pievilcīgas, atbilstoši riskam koriģētas peļņas iespējas ⁽⁴⁰⁾. *Antin Infrastructure Partners* norāda, ka, pēc tā domām, "aktīva pieeja vērtības radīšanai ir labākais veids, kā pārvaldīt investīcijas infrastruktūrā" un ka tas "cieši sadarbojas ar [tā] vadības komandām, lai uzlabotu [tā] portfelsabiedrību darbību, finanšu rādītājus, pakalpojumu kvalitāti un veselības un drošības apstākļus" ⁽⁴¹⁾.

⁽³⁹⁾ Nolēmums, 2. un 249. punkts.

⁽⁴⁰⁾ Sk. <https://www.antin-ip.com/who-we-are>, pēdējoreiz skatīts 2025. gada 3. martā.

⁽⁴¹⁾ Sk. <https://www.antin-ip.com/who-we-are>, pēdējoreiz skatīts 2025. gada 3. martā.

- (52) 2011. gadā *Antin* investēja līdzekļus *Andasol* sabiedrību 45 % kapitāldaļu iegādei. Konkrētāk, tolaik *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.a.r.l.* piederēja 100 % *Antin Energia Termosolar B.V.* kapitāldaļu, kurai savukārt piederēja 45 % kapitāldaļu abās *Andasol* sabiedrībās. *RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l.* (tālāk tekstā – “*RREEF*”) un Spānijas konglomerātam *Actividades de Construcción y Servicios, S.A.* (tālāk tekstā – “*ACS*”) piederēja pārējās *Andasol* sabiedrību kapitāldaļas ar attiecīgi 45 % un 10 % līdzdalību *Andasol* sabiedrībās ⁽⁴²⁾.
- (53) Šķīrējtiesas procesā *Antin* apgalvoja, ka ir investējis aptuveni 139,5 miljonus EUR, pamatojoties uz cerībām, ka *Andasol* elektrostacijas gūs regulārus un ilgtspējīgus ienākumus, kas ļautu *Antin* apkalpot savu parādu un gūt peļņu no savām investīcijām ⁽⁴³⁾. Laikā, kad *Antin* veica investīcijas, *Andasol* elektrostacijas guva labumu no 2007. gada shēmas.
- (54) 2017. gada augustā *Antin* pārdeva savas investīcijas *Andasol* elektrostacijās, pārdodot aktīvus uzņēmumam *Cubico Sustainable Investments Limited* par aptuveni 75,2 miljoniem EUR ⁽⁴⁴⁾.

5. PASĀKUMA APRAKSTS

5.1. Šķīrējtiesas procesa sākšana

- (55) Spānijas paziņoto nolēmumu šķīrējtiesa pieņēma pēc strīda, ko *Antin* 2013. gada novembrī iesniedza šķīrējtiesā pret Spāniju.
- (56) Uzsākot procedūru saskaņā ar EHN, *Antin* apgalvoja, ka izmaiņas Spānijas tiesiskajā regulējumā, kas piemērojams *Andasol* elektrostacijām, kurās *Antin* bija investējusi līdzekļus, radīja nopietnu un būtisku kaitējumu tās investīcijām un bija pretrunā Spānijas pienākumiem saskaņā ar EHN, it īpaši EHN 10. panta 1. punktā noteiktajam taisnīgas un vienlīdzīgas attieksmes principam. *Antin* apgalvoja, ka ir investējusi *Andasol* elektrostacijās, pamatojoties uz 2007. gada shēmu ⁽⁴⁵⁾.
- (57) Šķīrējtiesas procesā Spānija norādīja, ka šķīrējtiesas kompetencē nav izskatīt tādu strīdu kā šajā lietā starp Savienības dalībvalsts ieguldītāju un citu dalībvalsti ⁽⁴⁶⁾.
- (58) 2014. gada 14. novembrī Komisija iesniedza pieteikumu par iestāšanos šķīrējtiesas procesā kā strīdā neiesaistītā puse, bet šķīrējtiesa 2014. gada 14. decembrī to noraidīja, pamatojoties uz to, ka šāds pieteikums bija priekšlaicīgs. 2015. gada 9. decembrī Komisija iesniedza otru pieteikumu par iestāšanos lietā. 2016. gadā šķīrējtiesa nolēma atļaut Komisijai iesniegt rakstiskus apsvērumus ar nosacījumu, ka Komisija rakstveidā apņemas izpildīt jebkuru šķīrējtiesas nolēmumu par tiesāšanās izdevumiem. Komisija informēja šķīrējtiesu, ka tā nevar uzņemties šādas saistības attiecībā uz tiesāšanās izdevumiem un tādēļ neiesniedza rakstveida apsvērumus ⁽⁴⁷⁾.
- (59) Šķīrējtiesa noraidīja arī Spānijas lūgumus iesniegt šķīrējtiesas procesā i) spriedumu *Achmea* lietā un ii) Komisijas 2017. gada lēmumu ⁽⁴⁸⁾.

⁽⁴²⁾ Nolēmuma 261. punkts.

⁽⁴³⁾ Nolēmuma 359. punkts.

⁽⁴⁴⁾ Nolēmuma 46. punkts.

⁽⁴⁵⁾ Nolēmums, 509.–510. punkts.

⁽⁴⁶⁾ Nolēmuma 171. punkts.

⁽⁴⁷⁾ Nolēmums, 59.–68. punkts.

⁽⁴⁸⁾ Nolēmums, 51.–53. punkts, 56.–58. punkts.

5.2. Šķirējtiesas konstatējumi šķirējtiesas procesā

- (60) Šķirējtiesa secināja, ka Spānija ir pārkāpusi EHN 10. panta 1. punktu, jo tā saistībā ar *Antin* investīcijām nav ievērojusi taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi ⁽⁴⁹⁾. Šis konstatējums ir balstīts uz atjaunīgo energoresursu iekārtu atlīdzības shēmas regulatīvām izmaiņām, kas tika veiktas ar tiesību aktiem, kurus Spānija pieņēma no 2013. gada jūlija, proti, Karaļa dekrētlukumu 9/2013, Likumu 24/2013, Karaļa dekrētu 413/2014 un Rīkojumu IET 1045/2014, salīdzinājumā ar shēmu, kas bija spēkā brīdī, kad *Antin* veica investīcijas, proti, shēmu, kas bija pieņemta ar Likumu 54/1997 un Karaļa dekrētu 661/2007 ⁽⁵⁰⁾.
- (61) Tiesa noteica *Antin* atlīdzību 112 miljonu EUR apmērā, kas jāmaksā Spānijai. Spānija 2018. gada 24. jūlijā ICSID ģenerālsēkretāram iesniedza pieprasījumu par nolēmuma grozīšanu. Pēc tam 2019. gada 29. janvārī šķirējtiesa pieņēma jaunu lēmumu, ar kuru tika labota piešķirtās atlīdzības summa no 112 līdz 101 miljonam EUR.
- (62) Šķirējtiesa arī nosprieda, ka Spānijai par šo atlīdzību no 2014. gada 20. jūnija līdz nolēmuma pieņemšanas dienai (t. i., līdz 2018. gada 15. jūnijam) bija jāmaksā saliktie procenti ar mēneša likmi 2,07 % un par laikposmu no nolēmuma pieņemšanas dienas līdz samaksas dienai – saliktie procenti ar mēneša likmi 2,07 %. Turklāt šķirējtiesa nosprieda, ka Spānijai bija jāsamaksā *Antin* 563 256,17 EUR (635 431,70 USD) kā ieguldījums savu tiesāšanās izdevumu daļas segšanai un 2 840 661,41 EUR (2 447 008,61 GBP) kā ieguldījums savu juridiskās pārstāvības izmaksu un izdevumu segšanai ⁽⁵¹⁾.
- (63) Attiecībā uz atlīdzības aprēķināšanu šķirējtiesa apmierināja tikai daļu no *Antin* prasījuma par kaitējuma atlīdzināšanu par nākotnes naudas plūsmu (t. i., pēc 2014. gada jūnija) zaudēšanu ⁽⁵²⁾. Šķirējtiesa uzskatīja, ka *Antin* un tās ekspertu izmantotā diskontētās naudas plūsmas (tālāk tekstā – “DNP”) pieeja ir piemērota. Attiecībā uz *Andasol* elektrostaciju ekspluatācijas ilgumu šķirējtiesa uzskatīja, ka, lai aprēķinātu kaitējumu, *Andasol* elektrostaciju ekspluatācijas mūžs ir 25 gadi. Tādējādi šķirējtiesa no šiem zaudējumiem prasītajiem 137 miljoniem EUR atskaitīja summu 36 miljonu EUR apmērā, kas atbilst starpībai starp *Antin* apgalvoto ekspluatācijas ilgumu (35–40 gadi) un darbības ilgumu, ko šķirējtiesa atzina par pieņemamu (25 gadi), un secināja, ka atlikušais 101 miljons EUR ir taisnīga atlīdzība ⁽⁵³⁾.

5.3. Pasākuma labuma guvējs

- (64) Spānija apgalvoja, ka paziņotā pasākuma labuma guvējs ir *Antin*, jo šī puse bija prasītāja šķirējtiesas procesā, kuras rezultātā tika pieņemts nolēmums, un tādējādi tajā noteiktā puse bija tiesīga saņemt atlīdzību ⁽⁵⁴⁾. Lai gan nolēmumā ⁽⁵⁵⁾ noteikts, ka *Antin* savas investīcijas *Andasol* sabiedrībās pārdeva uzņēmumam *Cubico Sustainable Investments Limited*, *Cubico Sustainable Investments Limited* nebija šķirējtiesas procesa puse, un nolēmums paredz tiesības uz atlīdzību tikai *Antin* un nepiešķir nekādas tiesības uz atlīdzību uzņēmumam *Cubico Sustainable Investments Limited*.

5.4. Pasākuma juridiskais pamats

- (65) Spānija norādīja, ka paziņotā pasākuma juridiskais pamats ir nolēmums, EHN un ICSID konvencija, kā arī “Enerģētikas hartas nolīguma un Enerģētikas hartas protokola par energoefektivitāti un ar to saistītajiem vides aspektiem ratifikācijas instruments, kas pieņemts Lisabonā 1994. gada 17. decembrī”, kas tika publicēts 1998. gada 17. marta Valsts Oficiālajā Vēstnesī ⁽⁵⁶⁾.

⁽⁴⁹⁾ Nolēmums, 748. punkts un VIII iedaļas c) punkts.

⁽⁵⁰⁾ Nolēmums, VIII iedaļas c) punkts un 572. un 573. punkts.

⁽⁵¹⁾ Nolēmuma 748. punkts.

⁽⁵²⁾ Nolēmums, 691., 714. un 725. punkts (kas labots pārrakstīšanās kļūdas dēļ ar šķirējtiesas 2019. gada 29. janvāra lēmumu par labojumu izdarīšanu).

⁽⁵³⁾ Nolēmums, 725. punkts (kas labots pārrakstīšanās kļūdas dēļ ar šķirējtiesas 2019. gada 29. janvāra lēmumu par labojumu izdarīšanu).

⁽⁵⁴⁾ Nolēmuma 2. punkts. Sk. arī nolēmuma 748. punktā sniegtās terminu definīcijas.

⁽⁵⁵⁾ Nolēmuma 46. punkts.

⁽⁵⁶⁾ Spānija parakstīja EHN 1994. gada 17. decembrī, ratificēja to 1997. gada 11. decembrī, un attiecībā uz Spāniju EHN stājās spēkā 1998. gada 16. aprīlī. Spānija arī paskaidroja, ka saskaņā ar Spānijas Konstitūcijas 96. panta 1. punktu “likumīgi noslēgti starptautiskie līgumi pēc to oficiālas publicēšanas Spānijā ir daļa no iekšējās tiesību sistēmas”.

5.5. Pasākuma mērķis

- (66) Spānija uzskata, ka paziņotā pasākuma mērķis ir kompensēt *Antin* par regulatīvajām izmaiņām, ko Spānija veikusi atjaunīgo energoresursu iekārtu atbalsta shēmā un kas tika ieviestas ar tiesību aktiem, kurus Spānija pieņēma un ar kuriem grozīja 2007. gada shēmu un ieviesa 2013. gada shēmu (sk. 60. apsvērumu). Spānijas iestādes arī apgalvoja, ka paziņotajam pasākumam nav stimulējošas ietekmes.

5.6. Atbalsta veids, budžets un pasākuma finansējums

- (67) Atbalsta veids būs maksājums, kas ietvers atlīdzības summu, ko šķīrējtiesa aprēķinājusi nolēmumā, procentus pirms nolēmuma, kā arī procentus pēc nolēmuma, kas būs jāpārreķina, pamatojoties uz faktiskā maksājuma datumu (sk. 61. un 62. apsvērumu).
- (68) Paziņošanas brīdī Spānija aplēsa, ka kopējā summa ir 114 900 983 EUR, no kuriem 101 000 000 EUR atbilst nolēmumā atzītajai summai, 8 686 086 EUR ir procenti laikposmam pirms nolēmuma pieņemšanas (laikposms no 2014. gada 20. jūnija līdz 2018. gada 15. jūnijam), 1 810 978 EUR ir procenti laikposmam pēc nolēmuma pieņemšanas (laikposms no 2018. gada 15. jūnija līdz 2019. gada 31. martam), 563 256 EUR atbilst šķīrējtiesas procesa izmaksām un 2 840 661 EUR atbilst *Antin* tiesāšanās izdevumiem.
- (69) Spānijas iestādes paskaidroja, ka maksājums tiks finansēts no Spānijas valsts vispārējā budžeta. Maksājums netiks tieši ieskaitīts elektroenerģijas sistēmas izmaksās, un tādēļ tas tieši neattieksies uz elektroenerģijas galapatērētāju rēķiniem.

5.7. Kumulācija

- (70) Spānija norādīja, ka *Andasol* elektrostacijas turpina saņemt atbalstu saskaņā ar 2013. gada shēmu. Faktiski Spānija aprēķināja iespējamo ietekmi, kāda nolēmumam būtu uz rentabilitāti, kas sasniegta ar *Antin* investīcijām *Andasol* elektrostacijās, kā parādīts 4. tabulā, pamatojoties uz 3. tabulā norādītajiem raksturlielumiem.

3. tabula

Simulācijas raksturlielumi, kuriem piemēro 45 % *Antin* līdzdalības

	Investīcijas kopā	<i>Antin</i> investīcijas (45 %)	Kalpošanas laiks	Ekspluatācijas laiks 2009./2010. g.–2020. g.	Ekspluatācijas laiks 2021.–2037. g.	Izdevumi 2009./2010. g.–2037. g.
	EUR	EUR	Gadi	EUR	EUR	EUR
<i>Andasol 1</i>	318 126 771	143 157 047	25	Faktiskais (*)	IT-0 606/20 606	IT-0 606/20 606
<i>Andasol 2</i>	318 126 771	143 157 047	25	Faktisks	IT-0 607/20 607	IT-0 607/20 607

Avots: Spānijas iestādes.

(*) Faktiskie dati, kuru pamatā ir CNMC informācija

4. tabula.

Nolēmuma ietekme uz 45 % *Andasol* elektrostaciju kapitāldaļu

IPN	<i>Antin</i> investīcijas (45 %)	Bez nolēmuma	Ar nolēmumu, bez procentiem	Ar nolēmumu, ar procentiem
	EUR	IPN	IPN	IPN
<i>Andasol 1</i>	143 157 047	7,44 %	8,84 %	9,03 %
<i>Andasol 2</i>	143 157 047	7,27 %	8,96 %	9,18 %

Avots: Spānijas iestādes.

- (71) Spānija paskaidroja, ka abu elektrostaciju faktisko ienākumu vērtību izmantošana izskaidro to, kāpēc iekšējā peļņas norma ("IPN") atšķiras no 7,398 % peļņas normas, kas Komisijas 2017. gada lēmumā tika atzīta par pamatotu attiecībā uz iepriekš atbalstītajām iekārtām.

5.8. **Antin centieni panākt nolēmuma izpildi un Spānijas iebildumi**

- (72) *Antin* cenšas panākt nolēmuma izpildi Amerikas Savienotajās Valstīs, Austrālijā un Apvienotajā Karalistē.

- (73) 2018. gada 27. jūlijā *Antin* Amerikas Savienotajās Valstīs uzsāka tiesvedību par nolēmuma atzīšanu un izpildi Amerikas Savienoto Valstu Kolumbijas apgabala apgabaltiesā (civillprasība Nr. 1:18-cv-1753 (*EGS*)). Šī tiesvedība ar minētās tiesas 2019. gada 28. augusta rīkojumu tika apturēta, kamēr tiek gaidīts Spānijas *ICSID* atcelšanas komitejā uzsāktās nolēmuma atcelšanas procedūras iznākums. 2019. gada 22. martā Komisijai Savienības vārdā tika atļauts iestāties šajā tiesvedībā Amerikas Savienotajās Valstīs kā *amicus curiae*. Savos apsvērumos Komisija uzsvēra, ka šķīrējtiesai nav jurisdikcijas, un arī uzsvēra, ka valsts atbalsta noteikumi nozīmē, ka nevar veikt nolēmumā paredzētos maksājumus, ja vien un kamēr Komisija tos nav atļāvusi kā saderīgus ar iekšējo tirgu. Konkrētāk, attiecībā uz pirmo punktu Komisija paskaidroja, ka EHN neattiecas uz ES iekšējiem strīdiem, tāpēc šķīrējtiesas procesam, kura rezultātā tika pieņemts nolēmums, trūka būtiska priekšnoteikuma, t. i., spēkā esoša šķīrējtiesas līguma, Spānija nekad nebija izteikusi piedāvājumu šķīrējtiesā risināt strīdus ar Nīderlandes vai Luksemburgas ieguldītājiem (piemēram, prasītājiem šajā lietā). Citiem vārdiem sakot, tiesvedībai nebija juridiska pamata un šķīrējtiesai nebija kompetences izskatīt strīdu. Komisija arī apgalvoja, ka apgabaltiesai, kas izskata lietu, būtu vislielākajā mērā jāņem vērā Tiesas spriedums *Komstroy* lietā par EHN un ES līgumu interpretāciju. Attiecībā uz otro punktu Komisija vērsa apgabaltiesas uzmanību uz lēmuma par procedūras sākšanu būtību un saturu, tajā skaitā pienākumu neizmaksāt nolēmumā norādīto atbildību pirms jebkāda Komisijas galīgā lēmuma pieņemšanas, kā arī to, ka šis pienākums ir piemērojams neatkarīgi no *ICSID* konvencijas 53.–55. panta. Tiesvedības apturēšana tika atcelta 2025. gada janvārī. Komisija 2025. gada 18. februārī iesniedza papildu *amicus curiae* paziņojumu, lai ņemtu vērā Kolumbijas apgabala Apelācijas tiesas 2024. gada 16. augusta nolēmumu paralēlā tiesvedībā un Savienības un dalībvalstu 2024. gada 26. jūnijā pieņemto deklarāciju par Tiesas sprieduma *Komstroy* lietā juridiskajām sekām un kopējo vienošanos par EHN 26. panta nepiemērojamību kā pamatu ES iekšējiem šķīrējtiesu procesiem⁽³⁷⁾. Šajā sakarā Komisija izmantoja arī iespēju paskaidrot, ka Līguma interpretācijas pamatprincipi liktu izdarīt tādu pašu secinājumu, kādu Tiesa izdarīja *Komstroy* lietā, proti, Spānijas pastāvīgais piedāvājums izskatīt lietu šķīrējtiesā 26. pantā neattiecas uz ES ieguldītājiem. Šā lēmuma pieņemšanas laikā notiek tiesvedība Amerikas Savienoto Valstu Kolumbijas apgabala tiesā.

- (74) *Antin* arī uzsāka tiesvedību par nolēmuma izpildi Austrālijā. 2021. gada 25. jūnijā Austrālijas Federālā tiesa atzina, ka nolēmums ir saistošs Spānijai. Turklāt šī tiesa noraidīja Komisijas lūgumu Savienības vārdā iestāties šajā tiesvedībā kā *amicus curiae*. Spānija iesniedza apelācijas sūdzību Austrālijas Augstajā tiesā, kas ir Austrālijas augstākās instances tiesa. Austrālijas Augstā tiesa 2023. gada 12. aprīlī pasludināja spriedumu, noraidot Spānijas apelācijas sūdzību un apstiprinot nolēmuma atzīšanu Austrālijā. Arī šajā tiesvedībā Komisijas lūgums Savienības vārdā iesniegt *amicus curiae* paziņojumu tika noraidīts. Pamatojoties uz šo nolēmuma oficiālo atzīšanu, *Antin* pašlaik kompetentajā Austrālijas tiesā īsteno nākamo soli ceļā uz nolēmuma izpildi. Šī tiesvedība šā lēmuma pieņemšanas brīdī vēl nav pabeigta.

⁽³⁷⁾ Sk. https://energy.ec.europa.eu/document/download/740e62fc-a0d1-4a5b-9d00-01357802c307_en?filename=Inter%20se%20Declaration%20-%20all%20languages%20-%20260624.pdf (pēdējoreiz skatīts 2025. gada 3. martā).

- (75) *Antin* ir arī iesniegusi pieteikumu reģistrēt nolēmumu Apvienotās Karalistes tiesās, un nolēmums ir ticis reģistrēts. 2023. gada 24. maijā Anglijas un Velsas Augstā tiesa noraidīja Spānijas pieteikumu par reģistrācijas rīkojuma atcelšanu. Spānija par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību Apelācijas tiesā, kas 2024. gada 22. oktobrī apelācijas sūdzību noraidīja. 2025. gada 31. janvārī Apvienotās Karalistes Augstākā tiesa piešķīra Spānijai atļauju pārsūdzēt Apelācijas tiesas nolēmumu. Šā lēmuma pieņemšanas brīdī Spānijai noteiktais termiņš pārsūdzības iesniegšanai vēl nebija beidzies.
- (76) Reaģējot uz *Antin* mēģinājumiem izpildīt nolēmumu Austrālijā, Amerikas Savienotajās Valstīs un Apvienotajā Karalistē, Spānija uzsāka tiesvedību Luksemburgas tiesās pret *Antin*, jo *Antin* bija reģistrēta šajā dalībvalstī. Konkrētāk, Spānija ir lūgusi *Tribunal d'arrondissement de et à Luxembourg* tiesu piespriest *Antin* izbeigt jebkādas darbības, kuru mērķis ir panākt nolēmuma atzīšanu vai izpildi, it īpaši trešās valstīs, jo šāda atzīšana vai izpilde acīmredzami pārkāptu sabiedriskās kārtības noteikumus. Spānija arī lūdza Luksemburgas tiesu piespriest *Antin* soda naudas maksājumus gadījumā, ja netiks izpildīts rīkojums pārtraukt šādas darbības. Komisija ir iestājusies šajā tiesvedībā, pamatojoties uz Padomes Regulas (ES) 2015/1589 ⁽⁵⁸⁾ 29. pantu. Šī tiesvedība šā lēmuma pieņemšanas brīdī vēl nav pabeigta.

6. PAMATOJUMS PROCEDŪRAS SĀKŠANAI

- (77) Komisija 2021. gada 19. jūlijā pieņēma lēmumu par procedūras sākšanu, izklāstot savu sākotnējo novērtējumu, ka ar nolēmumu noteiktā atbildība ir valsts atbalsts lēmuma par procedūras sākšanu 4.1. iedaļā apkopoto iemeslu dēļ, it īpaši tāpēc, ka tas kompensē nelikumīga valsts atbalsta atsaukšanu ⁽⁵⁹⁾. Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija pauda šaubas par pasākuma saderību ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz diviem neatkarīgiem iemesliem: pirmās šaubas bija saistītas ar to, ka pasākums varētu pārkāpt ES tiesību aktus, bet otrās – ar paziņotā pasākuma neatbilstību saderības kritērijiem, kas noteikti valsts atbalsta pamatnostādņēs, kuras piemērojamas pamatdarbības atbalstam enerģijas no atjaunīgajiem energoresursiem ražošanai ⁽⁶⁰⁾.
- (78) Pirmkārt, attiecībā uz šaubām par to, ka pasākums varētu pārkāpt ES tiesību aktus, Komisija lēmumā par procedūras sākšanu (sk. 94. apsvērumu) atgādināja Tiesas spriedumu, saskaņā ar kuru “valsts atbalsts, ar kuru tiek pārkāptas Savienības tiesību normas vai vispārējie principi, nevar tikt atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu” ⁽⁶¹⁾. Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija provizoriski uzskatīja, ka šajā gadījumā ar nolēmumu var tikt pārkāpti ES Līgumu noteikumi ⁽⁶²⁾. Konkrētāk, ņemot vērā to, ka ES iekšējais nolēmums tika pieņemts, pamatojoties uz EHN 26. pantā noteikto ieguldītāja un valstu strīdu izšķiršanas mehānismu, Komisija provizoriski uzskatīja, ka nolēmums varētu būt pretrunā LES 19. panta 1. punktam, LESD 267. un 344. pantam un Savienības tiesību vispārējiem principiem par savstarpēju uzticēšanos un autonomiju ⁽⁶³⁾. Komisija arī provizoriski norādīja, ka Tiesas argumentācija spriedumā *Achmea* lietā ⁽⁶⁴⁾ attiecas arī uz EHN, un tādējādi valstu tiesām ir pienākums atcelt visus šķērējietas nolēmumus, kas pieņemti uz šā pamata, un atteikties tos izpildīt ⁽⁶⁵⁾.

⁽⁵⁸⁾ Padomes Regula (ES) 2015/1589 (2015. gada 13. jūlijs), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 248, 24.9.2015., 9. lpp.).

⁽⁵⁹⁾ Sk. lēmuma par procedūras sākšanu 88. apsvērumu.

⁽⁶⁰⁾ Sk. lēmuma par procedūras sākšanu 95. apsvērumu.

⁽⁶¹⁾ Tiesas spriedums, 2020. gada 22. septembris, lieta C-594/18 P, Austrija/Komisija (*Hinkley Point C*), EU:C:2020:742, 44. punkts.

⁽⁶²⁾ Lēmums par procedūras sākšanu, 4.3.1. iedaļa.

⁽⁶³⁾ Lēmums par procedūras sākšanu, 99. apsvēruma.

⁽⁶⁴⁾ Sk. spriedumu *Achmea* lietā.

⁽⁶⁵⁾ Sk. lēmuma par procedūras sākšanu 98. apsvērumu.

- (79) Turklāt Komisija puda šaubas saistībā ar nolēmuma saderību ar iekšējo tirgu, ciktāl tas 2007. gada shēmas ieguldītāju vidū varētu radīt diskrimināciju valstspiederības dēļ, pamatojoties uz to, vai tie var vai nevar piekļūt starptautiskajai šķirējtiesai ⁽⁶⁶⁾. Komisija provizoriski uzskatīja, ka šāda diskriminācija valstspiederības dēļ nebūtu saderīga ar Savienības tiesību aktiem un it īpaši ar LESD 18. pantu ⁽⁶⁷⁾.
- (80) Otrkārt, attiecībā uz šaubām par pasākuma saderību ar iespējamām attiecīgajām valsts atbalsta pamatnostādnēm Komisija norādīja uz 2008. gada pamatnostādnēm par valsts atbalstu vides aizsardzībai ⁽⁶⁸⁾ (tālāk tekstā – “2008. gada EAG”) un EEAG ⁽⁶⁹⁾.
- (81) Pirmkārt, Komisijai bija šaubas par to, vai pasākums atbilst 2008. gada EAG paredzētajiem nosacījumiem. Komisija apšaubīja, vai zaudēto nākotnes naudas plūsmu atlīdzību ar atpakaļejošu spēku un procentus par šīm summām (t. i., piešķirto atlīdzību) var kvalificēt kā saimnieciskās darbības attīstību vai stimulējošu ietekmi 2008. gada EAG nozīmē ⁽⁷⁰⁾. Papildus tam Komisija puda šaubas par to, vai atbalsts ir samērīgs un vai tas nepamatoti nekropļo konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm ⁽⁷¹⁾.
- (82) Otrkārt, tāpat Komisijai bija šaubas, vai pasākums atbilst EEAG paredzētajiem nosacījumiem. Komisija apšaubīja, vai atbalsts attīsta saimniecisko darbību, vai tam ir stimulējoša ietekme un vai tas ir nepieciešams, lai attīstītu saimniecisko darbību, ražojot elektroenerģiju no atjaunīgiem energoresursiem, vai tas ir samērīgs un vai tas nepamatoti nekropļo konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm ⁽⁷²⁾.

7. TREŠO PERSONU, KAS NAV ANTIN, PIEZĪMES

- (83) Pēc Komisijas uzaicinājuma iesniegt piezīmes saskaņā ar LESD 108. panta 2. punktu Komisija saņēma piezīmes no 23 respondentiem. Starp šiem 23 respondentiem bija ES iekšējie un trešo valstu ieguldītāji (“ieguldītāji”), viena dalībvalsts un viena nevalstiska organizācija (“NVO”).
- (84) Tālāk ir sniegts šo trešo personu iesniegto piezīmju kopsavilkums (sagrupēts pa tematiem), ciktāl tās attiecas uz valsts atbalsta novērtējumu. Šīs piezīmes tiks aplūkotas attiecīgajās novērtējuma daļās (sk. 10. iedaļu).

7.1. Piezīmes par atbalsta esību

7.1.1. Piezīmes, kurās apgalvots, ka nolēmums nav valsts atbalsts

- (85) Pirmkārt, vairākas trešās personas (galvenokārt ieguldītāji) apgalvo, ka nolēmums nav valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, jo ar to kompensē pasākumu, kas nav valsts atbalsts.
- (86) Konkrētāk, šīs trešās personas apgalvo, ka 1) lai saskaņā ar valsts tiesību aktiem piešķirta atlīdzība par kaitējumu būtu uzskatāma par valsts atbalstu, tai ir jākompensē nelikumīga vai nesaderīga valsts atbalsta piešķiršana ⁽⁷³⁾, un ka 2) šķirējtiesas nolēmums var būt valsts atbalsts tikai tad, ja pamatā esošā shēma, par kuru saskaņā ar nolēmumu piešķirta atlīdzība, ir nelikumīgs vai nesaderīgs valsts atbalsts.

⁽⁶⁶⁾ Turpat, 101. un 102. apsvērums.

⁽⁶⁷⁾ Turpat, 101. un 102. apsvērums.

⁽⁶⁸⁾ Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai, OV C 82, 1.4.2008., 1. lpp.

⁽⁶⁹⁾ Sk. 27. zemsvītras piezīmi.

⁽⁷⁰⁾ Sk. lēmuma par procedūras sākšanu 108.–118. apsvērumu.

⁽⁷¹⁾ Turpat, 119. un 131. apsvērums.

⁽⁷²⁾ Turpat, 132.–153. apsvērums.

⁽⁷³⁾ Spriedums, 1988. gada 27. septembris, lieta C-106-120/87, *Asteris/Grieķija*, EU:C:1988:457, 23. un 24. punkts; spriedums, 2016. gada 12. decembris, lieta C-164/15 P, Komisija / *Aer Lingus*, EU:C:2016:990, 72. punkts; spriedums, 2010. gada 1. jūlijs, lieta T-62/08, *ThyssenKrupp Acciai Special Terni* / Komisija, EU:T:2010:268, 59. un 60. punkts; spriedums, 2010. gada 1. jūlijs, lieta T-53/08, *Itālija/Komisija*, EU:T:2010:267, 51. un 52. punkts.

- (87) Šajā kontekstā šīs trešās personas apgalvo, ka ar nolēmumu tiek atjaunota atlīdzības shēma, kas bija spēkā *Antin* investīciju veikšanas laikā, proti, Likums 54/1997 (shēmas no 1997. līdz 2007. gadam, tajā skaitā 2007. gada shēma, tālāk tekstā kopā sauktas par "vecajām shēmām" ⁽⁷⁴⁾), un tā būtu jāvērtē tikai kā daļa no šīs shēmas, nevis kā atsevišķs pasākums. Līdz ar to šīs trešās personas uzskata, ka, tā kā vecās shēmas nav valsts atbalsts, arī nolēmums nav atbalsts.
- (88) Konkrētāk, šīs trešās personas apgalvo, ka vecās shēmas neparedzēja valsts līdzekļu piešķiršanu, jo pasākuma kvalificēšana par valsts atbalstu ir jāizvērtē, pamatojoties uz judikatūru, kas bija spēkā atbalsta piešķiršanas brīdī. Tās apgalvo, ka saskaņā ar judikatūru, kas bija piemērojama veco shēmu izveides laikā, atbalsta piešķiršanas mehānisms saskaņā ar vecajām shēmām neietvēra valsts līdzekļus. Šīs trešās personas apgalvo, ka veco shēmu finansēšanas mehānisms, kas, pēc to domām, tika ieviests 1997. gadā un katrā ziņā ne vēlāk kā 2007. gadā, saskaņā ar judikatūru, kas bija piemērojama to īstenošanas laikā un līdz 2014. gadam, neietvēra valsts līdzekļus ⁽⁷⁵⁾. Šīs trešās personas uzskata, ka 2014. gadā prevalējošajai judikatūrai ⁽⁷⁶⁾ nav nozīmes, novērtējot vecās shēmas, kas 2014. gadā vairs nebija spēkā.
- (89) Otrkārt, trešās personas apgalvo, ka pat tad, ja nolēmums ir jāvērtē atsevišķi no vecajām shēmām, tas neietver valsts atbalstu, jo vienīgais tā pieņemšanas iemesls ir kaitējums, kas nodarīts *Antin* Spānijas rīcības dēļ, pārkāpjot EHN, un atlīdzība par šo kaitējumu nepiešķir *Antin* priekšrocību. Šajā sakarā trešās personas arī apgalvo, ka tas, ka atlīdzība tiek piešķirta saskaņā ar starptautiskajiem noteikumiem (EHN), nevis valsts noteikumiem, nemaina tās būtību un ka jebkurā gadījumā nolēmums atbilst attiecīgajiem valsts noteikumiem par kaitējuma atlīdzināšanu. Dažas trešās personas arī apgalvo, ka EHN ir daļa no valsts tiesību aktiem, jo tad, kad katra dalībvalsts ratificēja EHN, tās katra atsevišķi pievienojās EHN, kas tādējādi kļuva par daļu no attiecīgās valsts tiesību aktiem.
- (90) Treškārt, dažas trešās personas uzskata, ka, ja *Antin* 45 % līdzdalība katrā *Andasol* sabiedrībā tiek uzskatīta par tīri finansiālām investīcijām, jo *Antin* nepārvalda *Andasol* sabiedrības, tad *Antin* nav uzņēmums, un tādējādi nolēmums par labu *Antin* neietilpst valsts atbalsta noteikumu darbības jomā ⁽⁷⁷⁾.

7.1.2. Piezīmes par nogaidīšanas pienākumu

- (91) Vairākas trešās personas apgalvo, ka, tā kā nolēmums neietver valsts atbalstu, LESD 108. panta 3. punktā noteiktais nogaidīšanas pienākums nav piemērojams. Saskaņā ar šo pašu trešo personu teikto, pat tad, ja tiktu uzskatīts, ka nolēmums ietver valsts atbalstu, nogaidīšanas pienākumu nevar piemērot, jo šķīrējtiesai nebija pienākuma apturēt tās procesu.

7.1.3. Piezīmes, kurās apgalvots, ka, pat ja vecās shēmas ietver valsts atbalstu, tas ir pastāvošs atbalsts

- (92) Pirmkārt, vairākas trešās personas apgalvo, ka, pat ja vecās shēmas būtu valsts atbalsts, tas būtu pastāvošs atbalsts (jo ir beidzies 10 gadu noilguma termiņš), kas, pēc to domām, nozīmē, ka nolēmums nekompensē nelikumīgu vai nesaderīgu valsts atbalstu un tāpēc nav valsts atbalsts.

⁽⁷⁴⁾ Trešo personu un *Antin* apsvērumos termins "vecā shēma" tiek izmantots, lai aprakstītu atbalsta shēmu, kas tika izveidota ar 1997. gada 27. novembra Likumu 54/1997 par elektroenerģijas nozari un 1998. gada 23. decembra Karaļa dekrētu 2818/1998, kas tika turpmāk grozīts 2004. un 2007. gadā un bija spēkā līdz minētās shēmas atcelšanai 2013. gadā.

⁽⁷⁵⁾ Trešās personas konkrēti atsaucas uz Tiesas 2001. gada 13. marta spriedumu lietā C-379/98, *PreussenElektra*, EU:C:2001:160.

⁽⁷⁶⁾ Tiesas rīkojums, 2014. gada 22. oktobris, *Elcogás SA / Administración del Estado un Iberdrola SA*, lieta C-275/13, EU:C:2014:2314.

⁽⁷⁷⁾ Spriedums, 2006. gada 10. janvāris, lieta C-222/04, *Ministero dell'Economia e delle Finanze / Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato, Cassa di Risparmio di San Miniato*, EU:C:2006:8, 111. punkts.

- (93) Konkrētāk, dažas trešās personas apgalvo, ka, ja noilguma termiņš tiktu skaitīts no *Antin* individuālo dotāciju piešķiršanas dienas saskaņā ar veco shēmu (kas, pēc to domām, ir 2009. gada 24. aprīlis vai 2009. gada 22. decembris), tas beidzās vēlākais 2019. gada 24. aprīlī vai 2019. gada 22. decembrī. Pamatojoties uz to, šīs trešās personas apgalvo, ka, pat ja vecās shēmas ir atbalsts, *Antin* individuālās dotācijas ir pastāvošs atbalsts. Šīs trešās personas arī apgalvo, ka, tā kā kaitējumu atlīdzināšana ir valsts atbalsts tikai tad, ja ar to kompensē nelikumīgu vai nesaderīgu atbalstu ⁽⁷⁸⁾, tas, ka *Antin* dotācijas saskaņā ar vecajām shēmām ir pastāvošs atbalsts, nozīmē, ka nolēmums nav valsts atbalsts.
- (94) *Otrkārt*, šīs trešās personas apgalvo, ka, pat ja būtu jāuzskata, ka ar nolēmumu noteiktā atlīdzība ir valsts atbalsts, tas, ka vecās shēmas (proti, individuālās dotācijas *Antin* saskaņā ar vecajām shēmām) ir pastāvošs atbalsts, nozīmē, ka arī ar nolēmumu noteiktā atlīdzība ir pastāvošs atbalsts. Tās uzskata, ka tas ir tāpēc, ka pretējā gadījumā tas pats pabalsts netiktu atgūts, ja tas tiktu piešķirts saskaņā ar vecajām shēmām, bet tiktu atgūts, ja tas tiktu piešķirts nolēmuma veidā. Visbeidzot, minētās trešās personas uzskata, ka tas, ka atbalsts, kas piešķirts saskaņā ar vecajām shēmām, ir pastāvošs atbalsts, nozīmē, ka atbalsts, kas saistīts ar nolēmumu, arī ir pastāvošs atbalsts, kuru nevar atgūt, pamatojoties uz Padomes Regulas (ES) 2015/1589 17. panta interpretāciju ⁽⁷⁹⁾.
- (95) *Treškārt*, dažas trešās personas apgalvo, ka nolēmums ir nesaraunami saistīts ar vecajām shēmām, un tāpēc būtu jāuzskata, ka atbalsts piešķirts 1997. gadā, kad shēmas tika izveidotas pirmo reizi, vai, vēlākais, 1998. gadā, kad tās pirmo reizi tika īstenotas ar Karaļa dekrētu 2818/1998. Šīs trešās personas uzskata, ka noilguma termiņš beidzās 2008. gadā, savukārt 2004. un 2007. gada veco shēmu grozījumi nav būtiski grozījumi, kas ietekmē saderības novērtējumu, un tie nevar mainīt atbalsta kvalifikāciju no pastāvoša atbalsta uz jaunu atbalstu.

7.1.4. *Piezīmes, kurās apgalvots, ka atbalsts tika piešķirts, kad Antin saņēma dotāciju saskaņā ar veco shēmu, nevis nolēmuma pieņemšanas brīdī*

- (96) Vairākas trešās personas apgalvo, ka, pamatojoties uz *Asteris* judikatūru ⁽⁸⁰⁾, zaudējumu atlīdzība ir cieši saistīta ar pamatā esošo pasākumu, kuru kompensē attiecīgais nolēmums.
- (97) Konkrētāk, minētās trešās personas apgalvo, ka nolēmums un tā pamatā esošais pasākums ir cieši saistīti un ka ar nolēmumu saistītais atbalsts tika piešķirts, kad *Antin* saņēma dotācijas saskaņā ar vecajām shēmām. Pamatojoties uz to, šīs trešās personas apgalvo, ka nolēmums ir tikai apliecinājums, ka ir atjaunotas tiesības saņemt atbalstu saskaņā ar vecajām shēmām. Tās uzskata, ka, ņemot vērā to, ka nolēmums ir piešķirts, lai atjaunotu tiesības, kas noteiktas saskaņā ar veco shēmu, nav pareizi uzskatīt, ka atbalsts ir piešķirts, izdodot nolēmumu.
- (98) Dažas trešās personas apgalvo, ka šķīrējtiesas lēmums, ar kuru vienai pusei tiek pieprasīts samaksāt jau maksājamās, bet vēl nesamaksātās summas, nebūtu jāuzskata par lēmumu piešķirt jaunu valsts atbalstu.

7.1.5. *Piezīmes, kurās apgalvots, ka nolēmums nav attiecināms uz Spāniju*

- (99) Vairākas trešās personas apgalvo, ka nolēmuma attiecināmību nevar prezumēt ar Spānijas pievienošanos ICSID konvencijai vai EHN, jo, pēc to domām, lēmumā par procedūras sākšanu nav norādīts, ka pamatā esošā shēma ir ICSID konvencija vai EHN, bet tikai nolēmums.
- (100) Turklāt šīs trešās personas apgalvo, ka, ņemot vērā Spānijas saistības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, tā nevar izvēlēties nemaksāt nolēmumā paredzēto summu. Konkrētāk, tās apgalvo, ka, ja pastāv juridiskas saistības, nevar uzskatīt, ka to ievērošanai būtu nepieciešams "lēmums" par to izpildi.

⁽⁷⁸⁾ Spriedums, 2019. gada 28. jūnijs, T-624/15, T-694/15 un T-704/15, *European Food* u. c. / Komisija, EU:T:2019:423, 103. punkts.

⁽⁷⁹⁾ Sk. 60. zemsvēitras piezīmi.

⁽⁸⁰⁾ Tiesas spriedums, 1988. gada 27. septembris, apvienotās lietas 106–120/87 *Asteris* AE u. c. / Grieķijas Republika un Eiropas Ekonomikas kopiena, EU:C:1988:457.

7.1.6. *Piezīmes, kurās apgalvots, ka nolēmums ir attiecināms uz Spāniju*

- (101) Viena trešā persona atkārtoti Komisijas vērtējumu, kas sniegts lēmuma par procedūras sākšanu 82. apsvērumā, ka nolēmumā noteiktās atlīdzības samaksa ir attiecināma uz Spāniju, jo Spānija brīvprātīgi piekrita pievienoties ICSID konvencijai un EHN. Šī trešā persona arī uzskata, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru⁽⁸¹⁾ jebkura Spānijas veikta nolēmumā noteiktās atlīdzības samaksa neizriet ne no spēkā esoša šķīrējtiesas līguma, ne no spēkā esoša pienākuma maksāt nolēmumā noteikto summu saskaņā ar Spānijas parastajām saistībām, un tādējādi tas būtu pilnībā attiecināms uz Spāniju.

7.1.7. *Piezīmes, kurās apgalvots, ka nolēmums nevar izkropļot konkurenci*

- (102) Vairākas trešās personas apgalvo, ka ar nolēmumu piešķirtais atbalsts nevar izkropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, jo *Antin* 2017. gada augustā pārdeva savas elektrostacijas un kopš tā laika nav ieguldījis atjaunīgās enerģijas infrastruktūrā.

7.1.8. *Piezīmes, kurās apgalvots, ka nolēmumā noteiktā atlīdzība ir valsts atbalsts*

- (103) Viena trešā persona apgalvo, ka nolēmumā noteiktās atlīdzības samaksa būtu valsts atbalsts, jo tā rezultātā tiktu atļidzināts kaitējums, ko radījusi Komisijas 2017. gada lēmumā novērtētās nelikumīgā atbalsta shēmas atsaukšana. Turklāt šī trešā persona apgalvo, ka nolēmumā noteiktās atlīdzības samaksa atbilstu visiem LESD 107. panta 1. punkta nosacījumiem, jo atlīdzības priekšrocība būtu pieejama tikai *Antin* un tiktu finansēta no valsts līdzekļiem, proti, no Spānijas budžeta. Tā uzskata, ka nolēmums var arī izkropļot konkurenci iekšējā tirgū, jo *Antin* grupas uzņēmumi iegulda AER nozarē, kas ir liberalizēta Savienības līmenī. Viena trešā persona apgalvo, ka nolēmums, ar kuru tiek atjaunots nelikumīgs atbalsta pasākums par labu izraudzītiem uzņēmumiem, ir valsts atbalsts.

7.2. **Piezīmes par atbalsta saderību**

7.2.1. *Piezīmes, kurās apgalvots, ka atbalsts būtu jāatzīst par nesaderīgu, jo tas neatbilst ES Līgumiem*

- (104) Viena trešā persona apgalvo, ka nolēmums var pārkāpt ES Līgumu noteikumus, proti, LESD 18. pantu, kas aizliedz jebkādu diskrimināciju valstspiederības dēļ, jo citiem Spānijas ieguldītājiem, kas ir tādā pašā situācijā kā *Antin*, kā arī ieguldītājiem no citām dalībvalstīm nav piekļuves EHN 26. pantā paredzētajam šķīrējtiesas mehānismam. Turklāt, pēc šīs puses domām, ņemot vērā spriedumu *Komstroy* lietā, EHN 26. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nav piemērojams strīdiem starp kādu dalībvalsti un citas dalībvalsts ieguldītāju par šāda ieguldītāja veiktām investīcijām pirmajā minētajā dalībvalstī.

- (105) Cita trešā persona apgalvo, ka, ja Komisija konstatē Savienības sekundāro tiesību aktu pārkāpumu, tai ir pienākums bez papildu novērtējuma atzīt atbalstu par nesaderīgu ar iekšējo tirgu⁽⁸²⁾. Tā uzskata, ka saskaņā ar judikatūru⁽⁸³⁾ nolēmums tika pieņemts nelikumīgi, un tas liek domāt, ka dalībvalstīm ir pienākums apstrīdēt šķīrējtiesas izveides spēkā esību un jebkuru ES iekšējos ieguldījumu šķīrējtiesas procesos pieņemt nolēmumu spēkā esību. Tādējādi atbalstu, kas piešķirts uz šā pamata, nevar uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, un nav vajadzības pārbaudīt atbalsta saderību saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu vai valsts atbalsta pamatnostādņēm.

⁽⁸¹⁾ Tiesas (virspalāta) spriedums, 2021. gada 2. septembris, lieta C-741/19, *République de Moldavie / Komstroy LLC*, EU:C:2021:655, un Tiesas (virspalāta) spriedums, 2021. gada 26. oktobris, lieta C-109/20, *Republiken Polen / PL Holdings Sàrl*, EU:C:2021:875.

⁽⁸²⁾ Tiesas spriedums, 2020. gada 22. septembris, lieta C-594/18 P, *Austrija/Komisija (Hinkley Point C)*, EU:C:2020:742, 100. punkts.

⁽⁸³⁾ Tiesas (virspalāta) spriedums, 2021. gada 2. septembris, lieta C-741/19, *République de Moldavie / Komstroy LLC*, EU:C:2021:655, un Tiesas (virspalāta) spriedums, 2021. gada 26. oktobris, lieta C-109/20, *Republiken Polen / PL Holdings Sàrl*, EU:C:2021:875.

7.2.2. *Piezīmes, kurās apgalvots, ka pat tad, ja spriedums Komstroy lietā attiecas uz EHN, tas nenozīmē, ka nolēmums ir nesaderīgs valsts atbalsts, kas ir atgūstams*

(106) Vairākas trešās personas apgalvo, ka pat tad, ja ne spriedums *Komstroy* lietā, ne Atzinums 1/20 ⁽⁸⁴⁾ nepamato vai neapstiprina *Achmea* principa piemērošanu nolēmumiem, kas saistīti ar EHN, tas automātiski nenozīmē, ka tie tiek uzskatīti par nesaderīgu valsts atbalstu, kas atgūstams.

(107) Konkrētāk, vairākas trešās personas apgalvo, ka tad, kad spriedumā *Komstroy* lietā bija noteikts, ka *Achmea* princips attiecas arī uz EHN, tas, pēc to domām, bija *obiter dictum*, kam nav juridiska spēka, un apgalvojums bija balstīts uz teorētisku gadījumu, uz kuru nekad neattiektos Savienības tiesības.

(108) Turklāt šīs trešās personas apgalvo, ka Tiesa Atzinumā 1/20 atteicās lemt par modernizētā EHN projekta saderību ar Savienības tiesībām un tādējādi nav lēmusi par to, vai iespējamā atlīdzība saskaņā ar EHN varētu būt valsts atbalsts.

(109) Dažas trešās personas arī apgalvo, ka pat tad, ja *Achmea* princips ir piemērojams, tas automātiski nenozīmē, ka nolēmums ir uzskatāms par nesaderīgu valsts atbalstu, jo, ja zemāka ranga Savienības tiesību akti (šajā gadījumā EHN) ir pretrunā Savienības primārajiem tiesību aktiem (šajā gadījumā *Achmea* princips apvienojumā ar valsts atbalsta noteikumiem), pretrunīgie noteikumi ir jāaskaņo, nevis jāpieņem, ka Savienības primārie tiesību akti automātiski prevalē pār citiem Savienības tiesību aktiem, kuru pamatā ir EHN.

7.2.3. *Piezīmes, kurās apgalvots, ka nolēmums nerada diskrimināciju valstspiederības dēļ*

(110) Vairākas trešās personas apgalvo, ka, tā kā nolēmums būtu jāuzskata par daļu no vecajām shēmām, tas nerada nekādu diskrimināciju, jo labumu no tā var gūt visi ieguldītāji, kas atbilst šajā shēmā izklāstītajiem nosacījumiem. Minētās trešās personas uzskata, ka Komisijas arguments, ka dažādu ieguldītāju diskriminācija (it īpaši Spānijas ieguldītāju diskriminācija) izpaužas tādējādi, ka ne visiem ieguldītājiem, kas guva labumu no vecajām shēmām, ir piekļuve starptautiskai šķīrējtiesai saskaņā ar EHN, ir balstīts uz kļūdainu pieņēmumu, ka EHN ir daļa no vecajām shēmām vai ka EHN pats par sevi var tikt uzskatīts par valsts atbalsta shēmu. Šīs trešās personas arī piebilst, ka nav izslēgts, ka Spānijas ieguldītāji var prasīt kaitējuma atlīdzināšanu saskaņā ar valsts tiesību normām vai jebkuru citu strīdu izšķiršanas mehānismu, kuram tie varētu būt piekrituši.

(111) Turklāt šīs trešās personas apgalvo, ka pat tad, ja EHN tiktu uzskatīts par daļu no vecajām shēmām, Komisijas arguments par diskrimināciju valstspiederības dēļ būtu jāsaprot kā tāds, kas ietver diskrimināciju ieguldītāja iedibināšanas vietas dēļ. Šāda veida diskriminācija, pēc to domām, nepārkāpj nevienu ES Līgumu noteikumu, un valsts atbalsts šajā ziņā ir diskriminējošs pēc definīcijas, jo tas tiek piešķirts labuma guvējiem, kas iedibināti dalībvalstī, kura piešķir atbalstu.

(112) Visbeidzot, šīs trešās personas apgalvo, ka gadījumā, ja nolēmumu izskata kā *ad hoc* atbalstu atsevišķi no vecajām shēmām, diskriminācijas nav, jo to nevar salīdzināt ar citu dotāciju.

7.2.4. *Piezīme, kurā apgalvots, ka šķīrējtiesas nolēmumi ne vienmēr apdraud Savienības tiesību pārkāpumu*

(113) Dažas trešās personas savos rakstveida apsvērumos apgalvo, ka parastā paziņošanas procedūra par valsts atbalstu nodrošina šķīrējtiesas nolēmumu likumību saskaņā ar Savienības tiesībām (precīzāk, pēc šo trešo personu domām, ar to tiek saglabāta Savienības tiesību "autonomija", "konsekvence un vienveidība Savienības tiesību interpretācijā", "personu tiesības", Tiesas kontrole un "Savienības tiesību efektivitāte"), jo, ja dalībvalsts ievēro paziņošanas procedūru, ir iespējams saglabāt Tiesas kontroles pilnvaras attiecībā uz šķīrējtiesas nolēmuma saderību ar Savienības tiesībām.

⁽⁸⁴⁾ Tiesas 2022. gada 16. jūnija atzinums saskaņā ar LESD 218. panta 11. punktu (modernizētais Enerģētikas hartas nolīgums), lieta Avis 1/20, EU:C:2022:485.

- (114) Tās uzskata, ka Tiesai spriedumā *Achmea* lietā būtu bijis jāņem vērā, ka, tā kā dalībvalstīm ir pienākums izpildīt savus pienākumus, kas izriet no LESD 108. panta 3. punkta, paziņojums iekļauj šo lietu Savienības tiesību sistēmā un tādējādi ir Savienības tiesu kompetencē.

7.2.5. Piezīmes, kurās apgalvots, ka pasākumam ir stimulējoša ietekme

- (115) Vairākas trešās personas apgalvo, ka *Antin* aktīvi pārvaldīja un tādējādi īstenoja pietiekamu kontroli pār *Andasol* sabiedrībām un tādējādi *Antin* un *Andasol* sabiedrības veido vienu ekonomisku vienību, kas savukārt, pēc to domām, nozīmē, ka *Antin* bija iesaistīta atjaunīgās elektroenerģijas ražošanā. Minētās trešās personas apgalvo, ka tādējādi ar nolēmumu saistītais atbalsts būtu jāuzskata par piešķirtu arī *Andasol* sabiedrību darbībām saistībā ar atjaunīgajiem energoresursiem un tas, ka šīs sabiedrības īstenoja stimulējošo ietekmi, kad tās pieteicās atbalstam, reģistrētas saskaņā ar veco shēmu, nozīmē arī to, ka *Antin* atbilst stimulējošās ietekmes kritērijam. Šīs trešās personas norāda uz to, ka, tā kā tika uzskatīts, ka veco shēmu labuma guvēji atbilda nosacījumiem to izveides brīdī, tiek uzskatīts, ka tie atbilst nosacījumiem arī visā elektrostaciju ekspluatācijas laikā, tātad arī 2013. un 2018. gadā atkarībā no nolēmuma pieņemšanas brīža.
- (116) Dažas trešās personas arī apgalvo, ka *Andasol* sabiedrības ir īpašam nolūkam dibinātas sabiedrības un tādējādi dalībvalsts atļauj piešķirt atbalstu ir neatņemams to dibināšanas elements. Turklāt gadījumā, ja *Antin* un *Andasol* sabiedrības ir uzskatāmas par vienu ekonomisku vienību, tam, ka *Antin*, 2011. gadā iegādājusies *Andasol* sabiedrības, 2017. gadā tās atkal pārdeva, nav nozīmes.
- (117) Turklāt vairākas trešās personas apgalvo, ka stimulējošā ietekme nebūtu jānovērtē saskaņā ar EEAG 3.2.4.2. iedaļu, kā Komisija ierosina lēmumā par procedūras sākšanu, jo nolēmums ir daļa no vecajām shēmām, nevis individuāli paziņojams atbalsts un *Andasol* elektrostaciju jauda nepārsniedz 250 MW, kā prasīts EEAG 20. punktā.
- (118) Dažas trešās personas apgalvo, ka šķērējieties nolēmums ne vienmēr ir bez stimulējošās ietekmes, jo tas tiek pieņemts pēc investīciju veikšanas, tā kā, pēc to domām, tas ir daļa no sākotnēji solītā atbalsta un rada tiesisko palāvēību, uz kuras pamata tika noteikta investīciju komerciālā dzīvotspēja.

7.2.6. Piezīmes, kurās apgalvots, ka atbalsts ir saderīgs ar 2001. gada EAG, 2008. gada EAG un EEAG

- (119) Vairākas trešās personas apgalvo, ka pretēji Komisijas novērtējumam nolēmumu var novērtēt saskaņā ar 2008. gada EAG, ja to uzskata par daļu no vecajām shēmām. Šo trešo personu ieskatā var uzskatīt, ka *Antin* nodrošina *Andasol* sabiedrību darbību izpildi, proti, atjaunīgās enerģijas ražošanu, un tādējādi veido "vienu vienotu uzņēmumu" ar *Andasol* sabiedrībām. Iegādājoties 45 % *Andasol* sabiedrību, tā kopā ar *RREEF Infrastructure (G.P.) Limited* un *RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l.* īsteno kopīgu pārvaldības kontroli pār *Andasol* sabiedrībām.
- (120) Turklāt šīs trešās personas uzskata, ka apgalvojums, ka ieguldītājs ir iesaistīts atjaunīgās enerģijas ražošanā, ja tas kopā ar elektrostaciju veido ekonomisku vienību vai pārvalda attiecīgo elektrostaciju, ir mākslīga konstrukcija, jo sabiedrība, kas ekspluatē elektrostaciju, ir tikai atbalsta saņemšanas līdzeklis, savukārt ieguldītājs uzņemas visus riskus un pieņem svarīgus lēmumus par elektrostācijas darbību. Tādējādi, ja Komisija atļauj atbalstu sabiedrībai, kas ekspluatē atjaunīgo energoresursu elektrostaciju, ir jāuzskata, ka atbalsts dod labumu atjaunīgo energoresursu enerģijas ražošanai neatkarīgi no tā, vai peļņa tiek izmaksāta sabiedrībai, kas ekspluatē konkrēto elektrostaciju, vai tieši akcionāram. Šīs trešās personas uzskata, ka katrā ziņā šķiet, ka saskaņā ar Komisijas lēmumu pieņemšanas praksi daudziem atbalsta saņēmējiem ne vienmēr ir bijusi kapitāldaļu vai vadības kontrole pār elektrostacijām, un minimāls līdzdalības līmenis projekta elektrostacijā nekad nav bijis nosacījums atbalsta piešķiršanai atjaunīgo energoresursu enerģijas jomā. Visbeidzot, šīs trešās personas norāda, ka tas, ka zināma atbalsta daļa ir tehniski vērsta uz elektroenerģijas ražošanu no dabasgāzes, neietekmē saderības novērtējumu, jo dabasgāzes izmantošana ir ierobežota laikā, saistīta ar efektivitātes apsvērumiem un daudzos gadījumos atļauta ar Komisijas lēmumiem.

- (121) Dažas trešās personas apgalvo, ka vecās shēmas novērsa tirgus nepilnību, jo, ja nebūtu atbalsta, AER tehnoloģijās tiktu investēts nepietiekami. Tās uzskata, ka tas atbilst 2001. gada Pamatnostādnēm par atbalstu vides jomā ("2001. gada EAG")⁽⁸⁵⁾. Šīs personas kopumā apgalvo, ka Spānija un Komisija atzina vecās shēmas par piemērotiem politikas instrumentiem, lai efektīvi un lietderīgi piesaistītu AER jaudu.
- (122) Konkrētāk, šīs personas apgalvo, ka saskaņā ar vecajām shēmām tika kompensēta tikai starpība starp atjaunīgās enerģijas ražošanas izmaksām un tirgus cenu elektrostacijas ekspluatācijas laikā, jo projekta mērķorientētā peļņas norma pēc nodokļu nomaksas vidēji 7–9,5 % apmērā par AER iekārtām saskaņā ar vecajām shēmām ir saderīga ar 2001. gada EAG, jo tā nebūtu radījusi pārmērīgu kompensāciju⁽⁸⁶⁾. Pēc tam minētās personas apgalvo, ka Spānijas mērķorientētā peļņas norma saskaņā ar vecajām shēmām atbilst peļņai, ko Komisija ir regulāri atļāvusi attiecībā uz citām AER atbalsta shēmām saskaņā ar 2001. gada EAG.
- (123) Turklāt tās pašas personas apgalvo, ka vecās shēmas būtu bijušas saderīgas ar 2008. gada EAG un EEAG. Konkrētāk, šīs personas apgalvoja, ka vecajām shēmām bija stimulējoša ietekme, kas veicināja ievērojamas investīcijas Spānijas AER, kuri bija nepieciešamas, lai Spānija varētu sasniegt ilgtermiņa mērķrādītājus atjaunīgo energoresursu jomā.
- (124) Dažas trešās personas apgalvo, ka atbalsts, kas piešķirts, pamatojoties uz nolēmumu, ir samērīgs saskaņā ar 2008. gada EAG, ņemot vērā to, ka Spānijas mērķa peļņas norma 2008.–2013. gadam bija 7–10 %, tātad zem 10–13 % peļņas diapazona, ko Komisija tajā pašā laikposmā atļāva citām AER atbalsta shēmām.
- (125) Gadījumā, ja novērtējums tiktu veikts saskaņā ar EEAG, minētās trešās personas apgalvo, ka, lai gan atbalsts netika piešķirts konkursa kārtībā saskaņā ar EEAG 128. punktu, atbalsts joprojām ir saderīgs, ja tas nerada pārmērīgu kompensāciju. Tās arī apgalvo, ka Komisijas 2017. gada lēmumā nav noteikta maksimālā peļņas norma un tādēļ, pēc to domām, nevar izslēgt, ka 9 % peļņas norma ietilpst 10–11 % peļņas normu diapazonā, ko Komisija atļāvusi 2014.–2020. gada periodā, un tāpēc atbalsts būtu saderīgs.
- (126) Turklāt šīs trešās personas apgalvo, ka atbalsts nepamatoti nekropļo konkurenci un tirdzniecību. *Andasol* sabiedrībām nav zema produktivitātes līmeņa, un tās ir finansiāli stabilas, un atbalsta piešķiršana *Antin* neizraisa būtisku ietekmi tirgū, tirdzniecības plūsmu izmaiņas, konkurences dinamikas maiņu vai ieguldījumu brokeru sabiedrības darbības saglabāšanu. Turklāt šie ieguldītāji nepiekrīt Komisijas viedoklim, ka *Antin* saskaņā ar nolēmumu saņēma papildu labumu salīdzinājumā ar to, ko saņēma citi labuma guvēji, jo atlīdzība *Antin* neliedz arī citiem ieguldītājiem saskaņā ar valsts tiesību aktiem pieprasīt atlīdzību par kaitējumu, un tā varētu būt pat lielāka nekā *Antin* piešķirtā atlīdzība.

7.2.7. Piezīmes, kurās apgalvots, ka nolēmums un 2013. gada shēma ir saderīgi ar 2001. gada EAG, 2008. gada EAG un EEAG

- (127) Dažas trešās personas savos rakstveida apsvērumos apgalvoja, ka nolēmums ir saderīgs ar 2001. gada EAG, jo tas aizstāj atbalstu, ko Spānija piešķir saskaņā ar vecajām shēmām, kuras, pēc to domām, bija saderīgas saskaņā ar tām pašām pamatnostādnēm. Konkrētāk, minētās trešās personas apgalvo, ka, tā kā atbalsts saskaņā ar 2013. gada shēmu ir daudz mazāks nekā atbalsts saskaņā ar vecajām shēmām, nolēmums aizstāj tikai daļu no starpības starp finansiālo atbalstu saskaņā ar vecajām shēmām un 2013. gada shēmu, un vecās shēmas pašas par sevi neradīja pārmērīgu kompensāciju. Pēc šo trešo personu domām, no tā izriet, ka nolēmums nerada pārmērīgu atlīdzību *Antin*. Pamatojoties uz šo argumentāciju, šīs trešās personas apgalvo, ka atbalsts saskaņā ar nolēmumu ir samērīgs. Tāpat šīs personas apgalvo, ka virkne izlases veidā izvēlētu nolēmumu (kuriem ir līdzīgs juridiskais pamats kā šajā dokumentā aplūkotajam nolēmumam) nerada pārmērīgu kompensāciju labuma guvējiem un ir samērīgi saskaņā ar 2001. gada EAG.

⁽⁸⁵⁾ Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai (OV C 37, 4.2.2001., 3. lpp.).

⁽⁸⁶⁾ Pamatojot šo apgalvojumu, trešā persona novērtē trīs analīzes, ko izstrādājušas Spānijas valdības iestādes (proti, CNE ziņojumu 3/2007, IDAE ziņojumu "Atjaunīgās enerģijas attīstības ekonomiskais satvars – investīciju izmaksas, atdeve un stimuli saules enerģijas koncentrēšanas iekārtu nozarei" CNE rīkotā konferencē par faktiskajām norisēm un attīstību atjaunīgās enerģijas nozarē Spānijā (Madride, 2007. gada 11. decembris), kā arī CNMC 2018. gada oktobra ziņojumu, kurā novērtēta Spānijas investīciju atjaunīgajos energoresursos WACC).

- (128) Turklāt minētās trešās personas apgalvo, ka nolēmums sniedz labumu AER, proti, tas ir svarīgs signāls potenciālajiem AER ieguldītājiem, jo nolēmumā noteiktās atbildības samaksa, ko potenciāli veiktu Spānija, parādītu, ka Spānija ir gatava izpildīt savas starptautiskās saistības saskaņā ar EHN, un tam būtu pozitīva ietekme uz juridisko noteiktību un paredzamību. Turklāt tas, ka nolēmumos paredzēto atbildību izmaksā ieguldītājiem, nevis AER iekārtām, pēc šo trešo personu domām, atspoguļo ekonomisko realitāti.

7.2.8. *Piezīmes, kurās apgalvots, ka nolēmumu var novērtēt saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu*

- (129) Dažas trešās personas apgalvo, ka pat tad, ja nolēmuma saderības novērtējums būtu jāveic, aplūkojot šo nolēmumu atsevišķi, Komisija gadījumos, kad tiek kompensēts kaitējums saistībā ar fosilo degvielu elektrostaciju agrāku slēgšanu, ir novērtējusi atbalsta saderību, tieši pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, jo nolēmums par atbildības piešķiršanu nevarēja atbilst attiecīgajām atbalsta pamatnostādņēm.

7.2.9. *Piezīmes, kurās apgalvots, ka atbalsts nav saderīgs ar EEAG*

- (130) Viena trešā persona uzskata, ka attiecīgais piešķiršanas brīdis būtu datums, kurā šķīrējtiesa izdeva nolēmumu, proti, 2018. gada 15. jūnijs, un tādējādi pasākuma saderība ar iekšējo tirgu būtu jānovērtē saskaņā ar EEAG.

- (131) Turklāt šī persona apgalvo, ka atbalsts neatbilst EEAG 23. un 31. punktam, jo nolēmuma izpilde neveicinātu Savienības vidisko mērķu sasniegšanu. Atbalsta piešķiršanas mērķis būtu Spānijas starptautisko saistību izpilde saskaņā ar EHN. Šī persona uzskata, ka pasākums neatbilst stimulējošas ietekmes prasībām, kas noteiktas EEAG 49. punktā, jo *Antin* iekārtas turpināja ražot enerģiju no atjaunīgajiem energoresursiem, neraugoties uz atbalsta apjoma samazinājumu 2007. gada shēmas grozījumu rezultātā. Visbeidzot, šī persona apgalvo, ka pasākums nav samērīgs saskaņā ar EEAG 69. punktu, jo atbildība, kas izriet no nolēmuma, tika aprēķināta saskaņā ar DNP metodi un pārsniedz saprātīgu peļņas normu no investīcijām, ko Spānija noteikusi saskaņā ar darbības atbalsta shēmu AER ražotājiem. Pēc trešās personas domām, šis elements arī apstiprina paziņotā pasākuma diskriminējošo raksturu, proti, ka tas nav pieejams visiem ieguldītājiem un tādējādi palielina *Antin* iekšējo peļņas normu, pārsniedzot parastās peļņas normas, kas novērotas atjaunīgo energoresursu nozarē Spānijā.

7.2.10. *Citas trešo personu izteiktās piezīmes*

- (132) Vairākas trešās personas apgalvo, ka šajā gadījumā paziņojošā iestāde nevēlas, lai paziņotais pasākums tiktu atļauts, un, pēc šo personu domām, Spānija var ļaunprātīgi izmantot paziņošanas procedūru un pārkāpt labas pārvaldības un lojālas sadarbības principus, apgalvojot, ka tās rīcībā nav noteikta informācija. Šīs trešās personas apgalvo, ka tādējādi Spānija liedz Komisijai atļaut paziņoto atbalsta pasākumu. Turklāt vairākas trešās personas apgalvo, ka ieguldītājiem ir tiesiskā palāvība uz to, ka EHN šķīrējklauzula ir spēkā un ka saskaņā ar EHN izveidoto šķīrējtiesu pieņemtie nolēmumi ir saistoši gan saskaņā ar Savienības tiesībām, gan starptautiskajām tiesībām, ņemot vērā i) to, ka Savienība bija pievienojusies EHN vairāk nekā 25 gadus (1994. gadā), nepievienojot nekādas atrunas attiecībā uz klauzulu par ES iekšējiem šķīrējtiesu procesiem, ii) *Achmea* principu, kas iedibināts 2018. gada martā, kas ir jauna Savienības tiesību interpretācija un kam nav atpakaļejoša spēka⁽⁸⁷⁾, iii) faktu, ka ievērojams skaits šķīrējtiesu lietu, kurās iesaistīti ES ieguldītāji un dalībvalstis, ir notikušas, pamatojoties uz EHN 26. pantā ietvertās šķīrējklauzulas piemērošanu, un Komisija neatsaucās uz klauzulu par ES iekšējiem šķīrējtiesu procesiem aizliegumu, iv) tiesiskās noteiktības principu v) un – saskaņā ar iedibināto judikatūru – to, ka atbalsta saņēmējam ir tiesiskā palāvība, ja tas ir neatsaucami iesaistījies projektā, kuram atbalsts ticis piešķirts ilgu laiku pirms Komisijas veiktā atbalsta pasākuma novērtējuma.

⁽⁸⁷⁾ Spriedums, 2012. gada 19. decembris, C-288/11, *Mitteldeutsche Flughafen AG* / Komisija, EU:C:2012:821; Spriedums, 2002. gada 24. oktobris, lieta C-82/01 P, *Aéroports de Paris* / Eiropas Kopienų Komisija, EU:C:2002:617.

- (133) Vairākas citas trešās personas apgalvo, ka Spānijas un Komisijas pieeja šajā tiesvedībā rada precedentu, kas, pēc to domām, kaitēs tiesiskumam un investīciju videi Savienībā. Turklāt minētās personas apgalvo, ka lēmumā par procedūras sākšanu izklāstītā Komisijas nostāja radītu nesaskaņas ar pasaules mēroga iestādēm (piemēram, Pasaules Banku), trešo valstu tiesu iestādēm, kā arī konsorciju, kurā ir vairāk nekā 50 investori atjaunīgās enerģijas jomā.

8. ANTIN PIEZĪMES

8.1. Piezīmes par atbalsta esību

8.1.1. Piezīmes, kurās apgalvots, ka nolēmums neietver valsts atbalstu

- (134) *Antin* atsaucas uz Komisijas argumentāciju lēmuma par procedūras sākšanu 73.–77. apsvērumā, saskaņā ar kuriem, pamatojoties uz spriedumu *Asteris* lietā, lai kaitējuma atlīdzība, kas piešķirta saskaņā ar valsts tiesību aktiem, būtu uzskatāma par valsts atbalstu, ar to ir jākompensē nelikumīga vai nesaderīga valsts atbalsta piešķiršana. Tā uzskata, ka, ja ar atlīdzību (šajā gadījumā – nolēmuma veidā) kompensē pasākumu, kas piešķirts saskaņā ar valsts tiesību aktiem (šajā gadījumā EHN, kas kļuva par daļu no valsts tiesību aktiem, Spānijai ratificējot EHN), kas vai nu nav valsts atbalsts, vai arī ir pastāvošs atbalsts, tad šis pasākums nav pretrunā Savienības (valsts atbalsta) tiesībām un tādējādi atlīdzība par šo pasākumu nav atbalsts. Pamatojoties uz šiem apsvērumiem, *Antin* apgalvo, ka ar nolēmumu noteikto atlīdzību var uzskatīt par valsts atbalstu tikai tad, ja vecās shēmas ir vai nu nelikumīgs, vai arī nesaderīgs valsts atbalsts. Turklāt *Antin* apgalvo, ka nolēmums jebkurā gadījumā būtu jāvērtē kā daļa no vecajām shēmām, jo nolēmums apstiprina tās iepriekš pastāvošās tiesības saņemt finansējumu saskaņā ar vecajām shēmām. Tā kā vecās shēmas nebija valsts atbalsts, arī ar nolēmumu noteiktā atlīdzība nav atbalsts.

- (135) Konkrētāk, *Antin* apgalvo, ka vecās shēmas neparedzēja valsts līdzekļu piešķiršanu, jo pasākuma kvalificēšana par valsts atbalstu ir jāvērtē, pamatojoties uz atbalsta piešķiršanas laikā prevalējošo judikatūru. Saskaņā ar judikatūru, kas bija piemērojama veco shēmu ieviešanas laikā, veco shēmu atbalsta piešķiršanas mehānisms neietvēra valsts līdzekļus. *Antin* apgalvo, ka veco shēmu finansēšanas mehānisms, kas tika ieviests jau 1997. gadā un katrā ziņā ne vēlāk kā 2007. gadā, nebija saistīts ar valsts līdzekļiem saskaņā ar judikatūru, kas bija piemērojama tā īstenošanas laikā un līdz 2014. gadam⁽⁸⁸⁾. Konkrētāk, *Antin* apgalvo, ka CNMC loma aprobežojās ar maksas par piekļuvi tīklam iekasēšanu un tās sadali labuma guvējiem. CNMC nebija rīcības brīvības sadalīt līdzekļus citiem mērķiem, kas nav paredzēti likumā, vai mainīt maksājumu apmēru, tādējādi attiecīgie līdzekļi nevienā brīdī nebija CNMC īpašumā vai rīcībā. Tāpēc valsts nekontrolē līdzekļus. *Antin* uzskata, ka 2014. gadā prevalējošajai judikatūrai⁽⁸⁹⁾ nav nozīmes, novērtējot vecās shēmas, kas 2014. gadā vairs nebija spēkā. Visbeidzot, pat ja vecās shēmas būtu jānovērtē, pamatojoties uz judikatūru, kas bija spēkā šā lēmuma pieņemšanas laikā, tās neietvēra valsts līdzekļus, jo to finansēšanas mehānisms ir līdzīgs tam, ko Tiesa novērtēja *EEG* lietā⁽⁹⁰⁾.

- (136) Turklāt *Antin* apgalvo, ka pat tad, ja nolēmums ir jāvērtē atsevišķi no vecajām shēmām, tas neietver valsts atbalstu, jo vienīgais tā pieņemšanas iemesls ir kaitējums, kas nodarīts *Antin* Spānijas rīcības dēļ, pārkāpjot EHN, un tādējādi, ņemot vērā spriedumu *Asteris* lietā, tas nepiešķir *Antin* priekšrocību. Turklāt nolēmuma kompensējošo raksturu apstiprina fakts, ka strīdu izšķiršanas procedūras saskaņā ar EHN 26. pantu attiecas tikai uz ieguldītājiem, nevis uz veco shēmu labuma guvējiem. Proti, attiecībā uz *Antin* nolēmumā noteikto atlīdzību piešķirā ieguldītājiem (*Antin*),

⁽⁸⁸⁾ *Antin* uzskata, ka tā ir *PreussenElektra* judikatūra (sk. Tiesas spriedumu, 2001. gada 13. marts, *PreussenElektra*, C-379/98, EU:C:2001:160).

⁽⁸⁹⁾ *Antin* uzskata, ka tā ir *Elcogas* judikatūra (sk. Tiesas rīkojumu, 2014. gada 22. oktobris, *Elcogas SA / Administración del Estado un Iberdrola SA*, C-275/13, EU:C:2014:2314).

⁽⁹⁰⁾ Spriedums, 2018. gada 28. marts, Vācija/Komisija, lieta C-405/16 EU:C:2019:268.

nevis veco shēmu labuma guvējiem, t. i., *Andasol* sabiedrībām. Turklāt *Antin* apgalvo, ka tas, ka atlīdzība tiek piešķirta saskaņā ar starptautiskajiem noteikumiem (t. i., EHN), nevis valsts noteikumiem, nemaina tās būtību, proti, ka tā ir kaitējuma atlīdzība, un ka jebkurā gadījumā nolēmums atbilst attiecīgajiem valsts noteikumiem par kaitējuma atlīdzināšanu.

- (137) Visbeidzot, *Antin* apgalvo, ka tās līdzdalības tiesības 45 % apmērā katrā *Andasol* sabiedrībā tiek uzskatītas par tīri finansiālu ieguldījumu, jo *Antin* nepārvalda *Andasol* sabiedrības, tāpēc *Antin* nav uzņēmums, un tādējādi nolēmuma pieņemšana par labu *Antin* neietilpst valsts atbalsta noteikumu darbības jomā.

8.1.2. *Piezīmes, kurās apgalvots, ka nolēmums nav attiecināms uz Spāniju*

- (138) *Antin* apgalvo, ka, tā kā vecajās shēmās nebija iesaistīti valsts līdzekļi, valsts atbalsta nav un attiecināmības novērtējums nav būtisks. Tomēr, ja nolēmumu vērtē atsevišķi no vecajām shēmām, nolēmuma attiecināmība nevar būt atkarīga no Spānijas pievienošanās ICSID konvencijai vai EHN, jo, pēc tās domām, Komisija lēmumā par procedūras sākšanu nav ierosinājusi, ka pamatā esošā shēma ir ICSID konvencija vai EHN. Gluži pretēji, kā var secināt no lēmuma par procedūras sākšanu 10. un 36.–44. apsvēruma, tā ir pieņēmusi, ka nolēmums ir vai nu *ad hoc* pasākums, vai arī ar to tiek atjaunotas vecās shēmas.

- (139) Turklāt *Antin* apgalvo, ka, ņemot vērā Spānijas saistības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, tā nevar izvēlēties nemaksāt nolēmumā paredzēto summu. Konkrētāk, tā apgalvo, ka, ja pastāv juridiskas saistības, nevar uzskatīt, ka to ievērošanai būtu nepieciešams “lēmums” par to izpildi. *Antin* uzskata, ka tas, ka Spānija, paziņojot par to, īpaši lūdza Komisiju neapstiprināt nolēmumu, pierāda, ka Spānijai nav nekādas rīcības brīvības lemt par nolēmumā noteiktās atlīdzības izmaksu.

8.1.3. *Piezīmes, kurās apgalvots, ka nolēmums nevar izkropļot konkurenci*

- (140) *Antin* apgalvo, ka, ja nolēmumu vērtē atsevišķi no vecajām shēmām, tas nevar izkropļot konkurenci vai ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, jo *Antin* 2017. gada augustā pārdeva savas investīcijas *Andasol* elektrostacijās un kopš tā laika nav investējusi Savienības enerģētikas nozarē, kā arī tai nepieder akcijas nevienā citā sabiedrībā, kas darbojas šajā nozarē Savienībā.

8.1.4. *Piezīmes, kurās apgalvots, ka, pat ja vecās shēmas ietvēra valsts atbalstu, tas ir pastāvošs atbalsts*

- (141) *Antin* apgalvo, ka, pat ja vecās shēmas būtu valsts atbalsts, tas būtu pastāvošs atbalsts (jo ir beidzies 10 gadu noilguma termiņš), kas, pēc to domām, nozīmē, ka nolēmums nekompensē nelikumīgu vai nesaderīgu valsts atbalstu.

- (142) Konkrētāk, *Antin* apgalvo, ka nolēmums ir nesaraucami saistīts ar vecajām shēmām, un tāpēc būtu jāuzskata, ka atbalsts piešķirts 1997. gadā, kad tika izveidota pirmā shēma, vai, vēlākais, 1998. gadā, kad tā pirmo reizi tika īstenota ar Karaļa dekrētu 2818/1998. *Antin* uzskata, ka noilguma termiņš beidzās 2008. gadā, savukārt 2004. un 2007. gada veco shēmu grozījumi nav būtiski grozījumi, kas varētu ietekmēt saderības analīzi, un nav pamats mainīt atbalsta kvalifikāciju no pastāvoša atbalsta uz jaunu atbalstu.

- (143) Turklāt *Antin* apgalvo, ka, pat ja tiktu uzskatīts, ka grozījumi vecajās shēmās, kas tika ieviesti 2004. un 2007. gadā, ietekmē shēmu saderību, atbalsts joprojām būtu pastāvošs atbalsts, jo noilguma termiņš beidzās attiecīgi 2014. un 2017. gadā, tātad pirms nolēmuma paziņošanas Komisijai 2019. gadā.

- (144) *Antin* apgalvo, ka, tā kā saskaņā ar *Asteris* judikatūru kaitējuma atlīdzība ir valsts atbalsts tikai tad, ja ar to kompensē nelikumīgu vai nesaderīgu atbalstu, tas, ka *Antin* piešķirtās dotācijas saskaņā ar vecajām shēmām ir pastāvošs atbalsts, nozīmē, ka nolēmums nav valsts atbalsts. Alternatīvi, pat ja tiktu uzskatīts, ka nolēmumā noteiktā atlīdzība ir valsts atbalsts, tas, ka vecās shēmas (vai drīzāk – individuālās dotācijas *Antin* saskaņā ar vecajām shēmām) ir pastāvošs atbalsts, nozīmē, ka arī nolēmumā noteiktā atlīdzība ir pastāvošs atbalsts.

8.1.5. *Piezīmes, kurās apgalvots, ka gadījumā, ja nolēmums ietver atbalstu, šis atbalsts ir likumīgs*

- (145) *Antin* apgalvo, ka, tā kā nolēmums neietver valsts atbalstu, nogaidīšanas pienākums nav piemērojams, bet pat tad, ja tiktu uzskatīts, ka nolēmums ietver valsts atbalstu, šķīrējtiesai nebija pienākuma apturēt procesu.

8.1.6. *Piezīmes, kurās apgalvots, ka atbalsts tika piešķirts, kad Antin saņēma dotāciju saskaņā ar veco shēmu*

- (146) *Antin* apgalvo, ka, ņemot vērā to, ka nolēmums ir piešķirts, lai atjaunotu tiesības, kas noteiktas saskaņā ar veco shēmu, atbalsts tika piešķirts, kad *Antin* saņēma dotāciju saskaņā ar vecajām shēmām. Tā uzskata, ka nav pareizi uzskatīt, ka atbalsts ir piešķirts, šķīrējtiesai pieņemot lēmumu par nolēmuma pieņemšanu ⁽⁹¹⁾. Turklāt *Antin* apgalvo, ka gadījumā, ja prasība tiesvedībā izmaksāt daļu no nesāņemtā valsts atbalsta ir jāuzskata par daļu no šī pamatā esošā atbalsta, nevis par atsevišķu atbalstu, arī spriedumu, ar ko piešķir tiesības saņemt šo daļu, nevar uzskatīt par atsevišķa atbalsta piešķiršanu ⁽⁹²⁾. Līdz ar to nevar uzskatīt, ka ar spriedumu tiek piešķirts jauns atbalsts vai ka sprieduma pieņemšanas datums ir jebkura atbalsta piešķiršanas datums.

8.2. **Piezīmes par atbalsta saderību**

8.2.1. *Piezīmes, kurās apgalvots, ka nolēmums nav nesaderīgs valsts atbalsts*

- (147) *Antin* apgalvo, ka tad, ja Tiesa spriedumā *Komstroy* lietā ir atzinusi, ka šķīrējtiesu nolēmumi saskaņā ar EHN ir spēkā neesoši, tas bija *obiter dictum*, kam nav juridiska spēka, un apgalvojums bija balstīts uz teorētisku gadījumu, uz kuru nekad neattiektos Savienības tiesības. Turklāt *Antin* apgalvo, ka Tiesa Atzinumā 1/20 nav lēmusi par to, vai modernizētais EHN projekts ir saderīgs ar Savienības tiesību aktiem un vai jebkāda iespējama atlīdzība saskaņā ar EHN par pasākumu varētu būt valsts atbalsts.

- (148) *Antin* arī apgalvo, ka *Achmea* principa piemērošana šajā lietā nevar automātiski izraisīt nolēmuma nesaderību ar iekšējo tirgu. Pēc *Antin* domām, tā tas ir tāpēc, ka, ja zemāka ranga Savienības tiesību akti (šajā gadījumā EHN) ir pretrunā Savienības primārajiem tiesību aktiem (šajā gadījumā *Achmea* princips apvienojumā ar valsts atbalsta noteikumiem), pretrunīgie noteikumi ir jāsaskaņo, nevis jāpieņem, ka Savienības primārie tiesību akti automātiski prevalē pār citiem Savienības tiesību aktiem, kuru pamatā ir EHN.

- (149) Turklāt *Antin* apgalvo, ka jebkāda judikatūras interpretācija, kas liek domāt, ka EHN šķīrējklauzula ir pretrunā Savienības primāro tiesību normām, būtu pretrunā juridiskās noteiktības principam un ieguldītāju tiesiskajai paļāvībai šajā lietā, jo Komisija ir bijusi EHN parakstītāja kopš 1994. gada bez jebkādam atrunām attiecībā uz šķīrējklauzulu. *Antin* apgalvo, ka sarunās par EHN pirms tā parakstīšanas 1994. gadā Savienība sākotnēji pieprasīja iekļaut klauzulu, kurā būtu noteikts, ka EHN šķīrējklauzula nav piemērojama ES iekšējiem strīdiem, tomēr pēc tam, kad Savienība 1994. gadā to parakstīja, tā šo prasību atsauc. Pēc tam Komisija sarunās par EHN pārskatīšanu apgalvoja, ka šāda klauzula būtu jāiekļauj pārskatītajā EHN. *Antin* uzskata, ka šī pieeja pierāda, ka spriedumā *Achmea*

⁽⁹¹⁾ *Antin* atsaucas uz Vispārējās tiesas spriedumu, 2019. gada 18. jūnijs, lietas T-624/15, T-694/15 un T-704/15, *European Food* u. c. / Komisija, EU:T:2019:423, kurā tā uzskatīja, ka atbalsts, kas saistīts ar nolēmumu *Micula* lietā, bija piešķirts pamatā esošās shēmas atcelšanas dienā, jo šī atcelšana radīja tiesības saņemt *Micula* nolēmumā paredzēto atlīdzību.

⁽⁹²⁾ *Antin* atsaucas uz Tiesas (virspalāta) spriedumu, 2023. gada 12. janvāris, apvienotās lietas C-702/20 un C-17/21, SIA "DOBELES HES" un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, EU:C:2023:1.

lietā noteiktais princips atspoguļo jaunu interpretāciju, kurai nevar būt atpakaļejošs spēks. *Antin* arī apgalvo, ka tiesiskā palāvība uz šķīrējtiesas procesa spēkā esību ir balstīta uz to lietu skaitu, kurās ES ieguldītāji ir saņēmuši nolēmumus pret kādu dalībvalsti, pamatojoties uz EHN 26. pantu, bet Komisija pret tiem neiebilst vai tos neapstrīd (uzsākot valsts atbalsta vai pārkāpuma procedūras). Šajā sakarā *Antin* arī norāda uz nopietnām ekonomiskām sekām, kas ieguldītājiem rastos šķīrējklauzulas spēkā neesības gadījumā, ņemot vērā lielo labticīgi veikto investīciju skaitu.

- (150) Turklāt *Antin* apgalvo, ka tās tiesiskā palāvība ir balstīta uz faktu, ka Komisija pirms Spānijas paziņojuma par nolēmumu 2019. gadā neuzsāka oficiālu izmeklēšanu attiecībā uz vecajām shēmām, lai gan tā bija informēta par šīm shēmām⁽⁹³⁾. Piedevām jau 2011. gadā, pirms 2013. gadā tika atceltas vecās shēmas vai 2018. gada jūnijā tika pieņemts nolēmums, *Antin* bija neatsaucami iesaistīta AER infrastruktūras projektos, un līdz ar to tai bija tiesiskā palāvība attiecībā uz savām tiesībām atsaukties uz EHN šķīrējklauzulu⁽⁹⁴⁾.

8.2.2. Piezīmes, kurās apgalvots, ka nolēmums nerada diskrimināciju valstspiederības dēļ

- (151) *Antin* apgalvo, ka nolēmums būtu jāuzskata par daļu no vecajām shēmām un tādējādi tas nerada nekādu diskrimināciju, jo labumu no tā var gūt visi ieguldītāji, kas atbilst attiecīgajiem nosacījumiem. *Antin* uzskata, ka Komisijas arguments, ka dažādu ieguldītāju diskriminācija (it īpaši Spānijas ieguldītāju diskriminācija) izpaužas tādējādi, ka ne visiem ieguldītājiem, kas guva labumu no vecajām shēmām, ir piekļuve starptautiskai šķīrējtiesai saskaņā ar EHN, ir balstīts uz kļūdainu pieņēmumu, ka EHN ir daļa no vecajām shēmām vai ka EHN pats par sevi var būt pamats atbalsta piešķiršanai. *Antin* piebilst, ka nav izslēgts, ka Spānijas ieguldītāji var prasīt kaitējuma atlīdzināšanu saskaņā ar valsts tiesību normām vai jebkuru citu strīdu izšķiršanas mehānismu, kuram tie varētu būt piekrituši.

- (152) *Antin* arī apgalvo, ka, pat tad, ja EHN tiktu uzskatīts par daļu no vecajām shēmām, Komisijas arguments par diskrimināciju valstspiederības dēļ drīzāk nozīmē diskrimināciju ieguldītāja iedibināšanas vietas dēļ. Tā uzskata, ka šāda diskriminācija nepārkāpj nevienu no Līgumu noteikumiem. Valsts atbalsts pēc definīcijas ir diskriminējošs, jo to piešķir uzņēmumiem, kas ir iedibināti dalībvalstī, kura piešķir atbalstu.

- (153) Visbeidzot, *Antin* apgalvo, ka gadījumā, ja nolēmumu izskata kā *ad hoc* atbalstu atsevišķi no vecajām shēmām, diskriminācijas nav, jo to nevar salīdzināt ar citu dotāciju.

8.2.3. Piezīmes, kurās apgalvots, ka vecās shēmas ir saderīgas ar 2001. gada EAG, 2008. gada EAG un EEAG

- (154) *Antin* uzskata, ka, ja tiek uzskatīts, ka nolēmums ietver valsts atbalstu, tā saderība nebūtu jāvērtē, ņemot vērā nolēmuma izdošanas laikā spēkā esošās pamatnostādnes. Gluži pretēji, Komisijai būtu jānovērtē nolēmums kā daļa no vecajām shēmām un jāpiemēro pamatnostādnes, kas bija spēkā laikā, kad saskaņā ar veco shēmu tika piešķirts atbalsts *Antin*.

⁽⁹³⁾ *Antin* norāda uz Komisijas 2005. gada 7. decembra paziņojuma COM(2005) 627 "Atbalsts elektrībai no neizsīkstošiem enerģijas avotiem" 10., 22. un 28. lpp., uz Komisijas 2014. gada 4. februāra Lēmumu C(2013) 7743 final par SA.36559 (C3/2007) (OV L 205, 12.7.2014.) un Komisijas 2017. gada lēmuma 107. apsvērumu.

⁽⁹⁴⁾ *Antin* atsaucas uz šādiem spriedumiem: Vispārējās tiesas spriedums, 2018. gada 15. novembris, *World Duty Free Group, SA*, iepriekš *Autogrill España, SA* / Komisija, T-219/10 RENV, EU:T:2018:784; Vispārējās tiesas spriedums, 2018. gada 15. novembris, *Deutsche Telekom AG* / Komisija, T-207/10, EU:T:2018:786; Vispārējās tiesas spriedums, 2018. gada 15. novembris, *Banco Santander, SA* / Komisija, lieta T-227/10, EU:T:2018:785; Vispārējās tiesas spriedums, 2018. gada 15. novembris, *Axa Mediterranean Holding, SA* / Komisija, T-405/11, EU:T:2018:780; Vispārējās tiesas spriedums, 2018. gada 15. novembris, *Banco Santander, SA* un *Santusa Holding, SL* / Komisija, lieta T-399/11 RENV, EU:T:2018:787.

- (155) *Antin* apgalvo, ka nolēmums atvieglo atjaunīgo energoresursu enerģijas ražošanas saimniecisko darbību un nav tikai rezultāts tam, ka Spānija pilda savas saistības saskaņā ar ICSID konvenciju. Pēc *Antin* domām, ja tiek uzskatīts, ka nolēmums apstiprina iepriekš pastāvējušās tiesības saņemt atbalstu saskaņā ar vecajām shēmām, atbalstu piešķir investīcijām atjaunīgo energoresursu enerģijā. Turklāt, pat ja nolēmums tiek izskatīts atsevišķi, Spānijas atlīdzības pienākums saskaņā ar ICSID konvenciju ir radies (un var rasties tikai) tāpēc, ka *Antin* ražo atjaunīgo enerģiju. Tāpēc atjaunojamās enerģijas ražošana ir vienīgā relevantā pamatā esošā darbība, lai novērtētu atlīdzības summas saderību.
- (156) *Antin* apgalvo, ka tā veic AER darbību, jo var uzskatīt, ka tā nodrošina *Andasol* sabiedrību darbību izpildi, proti, atjaunīgās enerģijas ražošanu, un tādējādi veido "vienu vienotu uzņēmumu" ar *Andasol* sabiedrībām. Iegādājoties 45 % *Andasol* sabiedrību, tā kopā ar *RREEF Infrastructure (G.P.) Limited* un *RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à r.l.* īsteno kopīgu pārvaldības kontroli. Turklāt *Antin* uzskata, ka apgalvojums, ka ieguldītājs ir iesaistīts atjaunīgās enerģijas ražošanā tikai tad, ja tas kopā ar elektrostaciju veido ekonomisku vienību vai pārvalda attiecīgo elektrostaciju, ir mākslīga konstrukcija, jo sabiedrība, kas ekspluatē elektrostaciju, ir tikai atbalsta saņemšanas līdzeklis, savukārt ieguldītājs uzņemas visus riskus un pieņem svarīgus lēmumus par elektrostācijas darbību. Tādējādi, ja Komisija atļauj atbalstu sabiedrībai, kas ekspluatē atjaunīgo energoresursu elektrostaciju, ir jāuzskata, ka atbalsts dod labumu atjaunīgo energoresursu enerģijas ražošanai neatkarīgi no tā, vai peļņa tiek izmaksāta sabiedrībai, kas ekspluatē konkrēto elektrostaciju, vai tieši akcionāram. *Antin* uzskata, ka jebkurā gadījumā šķiet, ka saskaņā ar Komisijas lēmumu pieņemšanas praksi daudziem atbalsta saņēmējiem ne vienmēr ir bijusi kapitāldaļu vai vadības kontrole pār elektrostacijām, un minimāls līdzdalības līmenis projekta elektrostacijā nekad nav bijis nosacījums atbalsta piešķiršanai atjaunīgo energoresursu enerģijas jomā. Visbeidzot, *Antin* apgalvo, ka gadījumā, ja *Antin* un *Andasol* sabiedrības veido vienu ekonomisku vienību, tam, ka *Antin*, 2011. gadā iegādājusies *Andasol* sabiedrības, 2017. gadā tās atkal pārdeva, nav nozīmes. Jebkāda atlīdzība ir jāsaņem *Antin*, jo tā samaksāja par *Andasol* uzņēmumu tirgus vērtību, pieņemot, ka tā saņems pilnu atbalsta summu.
- (157) Šajā sakarā *Antin* norāda, ka tas, ka zināma atbalsta daļa ir tehniski vērsta uz elektroenerģijas ražošanu no dabasgāzes, neietekmē saderības novērtējumu, jo dabasgāzes izmantošana ir ierobežota laikā un saistīta ar efektivitātes apsvērumiem. Turklāt gandrīz visi labuma guvēji saskaņā ar vecajām shēmām un 2013. gada shēmu zināmā mērā īslaicīgi izmanto gāzi, un Komisija daudzos gadījumos ir atļāvusi arī atbalstu ar gāzi darbināmām elektrostacijām.
- (158) Attiecībā uz stimulējošo ietekmi *Antin* apgalvo, ka, ja tā atbilst veco shēmu prasībām, būtu jāuzskata, ka nolēmumam ir arī stimulējoša ietekme.
- (159) *Antin* apgalvo, ka vecās shēmas ir saderīgas ar 2001. gada EAG, jo Spānijas mērķorientētā peļņas norma saskaņā ar vecajām shēmām atbilst peļņai, ko Komisija saskaņā ar 2001. gada EAG regulāri atļāva citām AER atbalsta shēmām laikposmā no 2001. līdz 2009. gadam. Šo novērtējumu neietekmē shēmas grozījumi, kas tika ieviesti 2004. un 2007. gadā.
- (160) *Antin* uzskata, ka vecās shēmas arī ir samērīgas saskaņā ar 2008. gada EAG, ņemot vērā, ka Spānijas mērķa peļņas norma 2008.–2013. gadam bija 7–10 %, tātad zem 10–13 % peļņas diapazona, ko Komisija tajā pašā laikposmā atļāva citām AER atbalsta shēmām.

(161) Ja novērtējums tiek veikts saskaņā ar EEAG, *Antin* apgalvo, ka stimulējošā ietekme nebūtu jānovērtē saskaņā ar EEAG 3.2.4.2. iedaļu, jo nolēmums ir daļa no vecajām shēmām un nav atsevišķi paziņojams atbalsts un *Andasol* elektrostaciju jauda nepārsniedz 250 MW, kā noteikts EEAG 20. punktā. Turklāt attiecībā uz samērīgumu *Antin* apgalvo, ka tas, ka atbalsts tiek piešķirts ar šķirējtiesas nolēmumu, nevis konkursa kārtībā, nevar padarīt atbalstu nesaderīgu. *Antin* apgalvo, ka nolēmumā noteiktā atlīdzība tika aprēķināta, pamatojoties uz atlīdzību, ko *Antin* būtu bijis jāsaņem saskaņā ar veco shēmu (t. i., tādu pašu summu, kādu *Antin* būtu saņēmusi gadījumā, ja būtu spēkā vecās shēmas). Tātad to veido tirgus cena un piemaksa, kas reizināta ar attiecīgo gadu skaitu, un tas, ka piemaksas ir uzkrātas vienā summā, nemaina atlīdzības raksturu. *Antin* apgalvo, ka, lai gan atbalsts netiek piešķirts konkursa kārtībā, saskaņā ar EEAG 128. punktu atbalsts joprojām ir saderīgs, ja tas nerada pārmērīgu kompensāciju un ka Komisijas 2017. gada lēmumā nav noteikta maksimālā peļņas norma, nevar izslēgt, ka Komisija atļautu 9 % peļņas normu, ņemot vērā tās lēmumu pieņemšanas praksi laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam.

(162) Turklāt *Antin* apgalvo, ka atbalsts nepamatoti nekropļo konkurenci un tirdzniecību, jo tas neizraisa būtisku ietekmi tirgū, tirdzniecības plūsmu izmaiņas, konkurences dinamikas maiņu vai ieguldījumu brokeru sabiedrības darbības saglabāšanu. Konkrētāk, *Antin* apgalvo, ka gan tā pati, gan *Andasol* sabiedrības nedarbojas ar zemu produktivitātes līmeni un ir finansiāli stabilas. Turklāt atbalsts, kas saistīts ar nolēmumu, nepiešķir *Antin* nesamērīgas peļņas normas, jo tās paliek attiecīgajā peļņas normas diapazonā, kā arī nav nepamatoti ilgš (tas tiek piemērots tikai par ekspluatācijas laiku) un nerada šķerssubsīdēšanas vai tehnoloģiskās neitralitātes risku. Visbeidzot, ar nolēmumu saistītais atbalsts nepiešķir *Antin* vai *Andasol* sabiedrībām lielāku tirgus daļu.

(163) Visbeidzot, *Antin* apgalvo, ka pat tad, ja nolēmuma saderības novērtējums ir jāveic atsevišķi, Komisija lietās par atlīdzību par kaitējumu, kas radies fosilo degvielu elektrostaciju priekšlaicīgas slēgšanas dēļ, ir novērtējusi atbalsta saderību, tieši pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punktu, ja atlīdzība nevarētu atbilst attiecīgajām atbalsta pamatnostādņēm.

8.3. Citas piezīmes

(164) *Antin* apgalvo, ka Spānija nav paziņojusi par nolēmumu, lai to atļautu, un tādējādi tā var ļaunprātīgi izmantot paziņošanas procedūru un pārkāpt labas pārvaldības un lojālas sadarbības principus, nesniedzot nepieciešamo informāciju un liedzot Komisijai atļaut paziņoto atbalsta pasākumu.

9. SPĀNIJAS PIEZĪMES PAR TREŠO PERSONU PIEZĪMĒM

(165) Spānijas iestādes 2023. gada 3. janvārī, 2023. gada 27. novembrī un 2024. gada 29. janvārī nosūtīja atbildi uz trešo personu iesniegtajām piezīmēm.

9.1. Piezīmes saistībā ar piezīmēm par atbalsta esību

(166) Atbildot uz trešo personu argumentiem, ka nolēmums neietver valsts atbalstu, Spānija atkārtoti Komisijas 2017. gada lēmumā izklāstīto argumentāciju, kurā Komisija (165. apsvērumā) atgādināja, ka jebkura atlīdzība, ko šķirējtiesa piešķir ieguldītājam, pamatojoties uz to, ka Spānija ir grozījusi piemaksu ekonomisko shēmu (2007. gada shēma) ar paziņoto shēmu (2013. gada shēma), pati par sevi būtu valsts atbalsts.

(167) Turklāt Spānija atkārtoja, ka saskaņā ar judikatūru atbalsts tiek piešķirts šķirējtiesas nolēmuma pieņemšanas dienā, jo tiesības uz atlīdzību par zaudējumiem, kas prasītājiem šķirējtiesā esot nodarīti valsts atbalsta shēmas atcelšanas dēļ, tika piešķirtas tikai ar šķirējtiesas nolēmumu ⁽⁹⁵⁾.

⁽⁹⁵⁾ Spānija atsaucas uz 2022. gada 25. janvāra spriedumu lietā C-638/19 P, *European Food* u. c. / Komisija, EU:C:2022:50.

9.2. Piezīmes saistībā ar piezīmēm par atbalsta saderību

- (168) Atbildot uz trešo personu piezīmēm par sprieduma *Komstroy* lietā relevanci, Spānija norādīja, ka Tiesa ir apstiprinājusi, ka atbalsts, kas piešķirts, pamatojoties uz ES iekšējo nolēmumu, kuru izdevusi šķīrējtiesa saskaņā ar EHN, nav saderīgs ar Savienības tiesību aktiem, jo šāda šķīrējtiesa nav daļa no Savienības tiesu sistēmas, un tas ir pretrunā LES 19. panta 1. punktam, kā arī LESD 267. un 344. pantam ⁽⁹⁶⁾.

9.3. Piezīmes saistībā ar piezīmēm par atbalsta esību

- (169) Atbildot uz trešo personu argumentiem, ka stimulu atcelšana vai samazināšana, kas bija par pamatu atlīdzībai, kura noteikta nolēmumā, nebija valsts atbalsts un katrā ziņā būtu pastāvošs atbalsts, Spānijas iestādes atgādināja, ka spriedumā *Micula* lietā, kas lielā mērā ir līdzīgs šai lietai, Tiesa noraidīja viedokli, ka atbalstu, kas atbilst atlīdzībai, kura ietverta šķīrējtiesas nolēmumā, kas pieņemts, pamatojoties uz ES iekšējo DIL, kuru izraisīja attiecīgās shēmas atcelšana, varētu uzskatīt par piešķirtu attiecīgās shēmas atcelšanas brīdī. Savukārt Tiesa precizēja, ka labuma guvējs iegūst tiesības saņemt atbalstu, pamatojoties uz nolēmumu, šāda nolēmuma pieņemšanas brīdī ⁽⁹⁷⁾.

- (170) Turklāt Spānijas iestādes minēja, ka Tiesa ir nospriedusi, ka nolēmums, ciktāl tas nav saderīgs ar Savienības tiesībām un it īpaši ar LESD 267. un 344. pantu, nevar radīt nekādas sekas vai tikt izpildīts ⁽⁹⁸⁾. Spānija arī apgalvo, ka tas pats princips ir piemērojams šajā gadījumā un ka atbalstu nevar piešķirt veidā, kas ir pretrunā LESD 267. un 344. pantam.

- (171) Atbildot uz trešo personu apgalvojumiem par sprieduma *Asteris* lietā relevanci, Spānijas iestādes apgalvo, ka atlīdzību par atbalstu, kas nav izmaksāts saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un ko Savienības tiesas ir atzinušas par nelikumīgu, nevar pielīdzināt ES iekšējam ieguldījumu šķīrējtiesas nolēmumam saskaņā ar EHN. Šajā sakarā Spānijas iestādes norādīja uz *Micula* lietu, kurā Tiesa precizēja, ka ES iekšējās ieguldījumu šķīrējtiesas ir strīdu izšķiršanas sistēma ārpus dalībvalstu tiesu sistēmām, un pēc tam šādu nolēmumu klasificēja kā valsts atbalstu.

- (172) Turklāt, atbildot uz trešo personu apgalvojumiem, ka 2007. gada shēma kopā ar iepriekšējām shēmām bija pastāvošs atbalsts, Spānijas iestādes apgalvo, ka Komisijas 2017. gada lēmumā tika analizēta visa atlīdzība, ko labuma guvēji saņēmuši gan saskaņā ar 2007. gada shēmu, gan 2013. gada shēmu.

- (173) Papildus tam Spānijas iestādes, atbildot uz trešo personu piezīmēm, kurās tika apšaubīta nolēmuma attiecināmība uz Spāniju, atbalsta Komisijas argumentāciju, kas izklāstīta lēmumā par procedūras sākšanu.

- (174) Atbildot uz trešo personu argumentiem saistībā ar pasākuma ietekmi uz iekšējo tirgu, Spānijas iestādes paskaidro, ka Tiesa *Micula* ⁽⁹⁹⁾ lietā ir norādījusi, ka ES iekšējie šķīrējtiesu nolēmumi, kas pieņemti ar mehānismu, kas ir ārpus Savienības tiesu sistēmas, ir ar iekšējo tirgu nesaderīgs atbalsts, un tāpēc to ietekme uz tirgu nav būtiska. Jebkurā gadījumā Spānijas iestādes apgalvo, ka Komisijas 2017. gada lēmums parādīja, ka gan 2007. gada, gan 2013. gada shēma varētu izkropļot konkurenci iekšējā tirgū.

⁽⁹⁶⁾ Spānija atsaucas uz spriedumiem *Komstroy* un *Achmea* lietās.

⁽⁹⁷⁾ Spānija atsaucas uz 2022. gada 25. janvāra spriedumu lietā C-638/19 P, *European Food* u. c. / Komisija, EU:C:2022:50, 125. punkts.

⁽⁹⁸⁾ Tiesas rīkojums, 2022. gada 21. septembris, C-333/19, *Romatsa* u. c., EU:C:2022:749, 42.–44. punkts.

⁽⁹⁹⁾ Spānija atsaucas uz 2022. gada 25. janvāra spriedumu lietā C-638/19 P *European Food* u. c. / Komisija, EU:C:2022:50.

- (175) Atbildot uz trešo personu argumentiem par nolēmumu par atbalsta piešķiršanu, Spānijas iestādes atsaucas uz judikatūru ⁽¹⁰⁰⁾, kas apstiprina, ka izšķirošais faktors, lai noteiktu atbalsta piešķiršanas datumu, ir saņēmēju tiesību saņemt atbalstu iegūšana un attiecīga valsts apņemšanās piešķirt atbalstu.
- (176) Atbildot uz trešo personu apsvērumiem par sprieduma *Dobeles HES* ⁽¹⁰¹⁾ lietā relevanci, Spānijas iestādes apgalvo, ka judikatūra šajā jautājumā tika pieņemta prejudiciāla nolēmuma kontekstā, kas izrietēja no strīda par valsts atbalstu valsts administratīvajās tiesās. Spānija uzskata, ka šādiem valsts tiesu nolēmumiem par atlīdzības prasījumiem nav nozīmes šajā tiesvedībā un pastāv atšķirība starp rīkojumu samaksāt cenu, kas atzīta ar valsts tiesību normu, un ieguldījumu šķīrējtiesas nolēmumu, ar kuru atzīst summas, kas radušās, piemērojot grozītu vai atceltu valsts tiesību normu. Tāpēc Spānijas iestādes uzskata, ka ar dalībvalstu tiesām saistīti trešo personu prasījumi nav piemērojami ieguldījumu šķīrējtiesas nolēmumu kontekstā.

9.4. Piezīmes saistībā ar piezīmēm par atbalsta saderību

- (177) Atbildot uz trešo personu apsvērumiem par sprieduma *Komstroy* lietā un Atzinuma 1/20 relevanci, Spānijas iestādes paskaidro, ka judikatūrā ir sniegta autoritatīva EHN un it īpaši tā 26. panta interpretācija. Judikatūrā precizēts, ka strīdu izšķiršanas mehānisms šķīrējtiesā nav piemērojams ES iekšējiem strīdiem, jo ar to tiktu pārkāpts LESD 267. un 344. pants. Spānijas iestādes uzsver, ka Tiesa ir atzinusi, ka šis princips ir piemērojams arī EHN.
- (178) Atbildot uz trešās personas apgalvojumiem, ka nolēmums, kā arī 2013. gada shēma ir saderīgs atbalsts saskaņā ar Komisijas piemērojamajām pamatnostādņēm, Spānijas iestādes apgalvo, ka ES iekšējie šķīrējtiesu nolēmumi, kuru pamatā ir EHN, ir acīmredzami nesaderīgi ar Savienības tiesībām. Turklāt Spānijas iestādes paskaidro, ka saskaņā ar judikatūru ⁽¹⁰²⁾ par šķīrējtiesas nolēmumu izdošanas brīdi šajā gadījumā jebkādi apgalvojumi par nolēmuma iespējamo saderību ar pamatnostādņēm, kas pieņemtas pirms minētā datuma (proti, 2001. gada EAG un 2008. gada EAG), ir kļūdaini.
- (179) Turklāt, atbildot uz trešās personas apgalvojumiem par nolēmuma samērīgumu ar EEAG, Spānijas iestādes apgalvo, ka sniegtā analīze ir kļūdaina un tai trūkst ticamības. Piedevām Spānijas iestādes apgalvo, ka, pretēji šīs trešās personas viedoklim, nolēmumam nav stimulējošas ietekmes un tas nerada nekādas priekšrocības atjaunīgiem energoresursiem, savukārt nolēmums var arī izkropļot konkurenci iekšējā tirgū, kas ir pretrunā EEAG.

9.5. Piezīmes par citām trešo personu piezīmēm

- (180) Atbildot uz trešo personu piezīmēm par to tiesisko palāvību, Spānijas iestādes apgalvo, ka Komisijas novērtējumu šajā gadījumā nevar mainīt, pamatojoties uz ieguldītāju palāvību. Turklāt Spānija apgalvo, ka saskaņā ar judikatūru Savienības tiesību pamatprincipi, piemēram, juridiskā noteiktība un tiesiskā palāvība, nevar liegt dalībvalstīm pieņemt pasākumus, kuru mērķis ir mazināt vai atcelt iepriekš piešķirtus stimulus ⁽¹⁰³⁾.

⁽¹⁰⁰⁾ Spriedums, 2022. gada 25. janvāris, C-638/19 P, *European Food* u. c. / Komisija, EU:C:2022:50, 123.–125. punkts.

⁽¹⁰¹⁾ Tiesas (virspalāta) spriedums, 2023. gada 12. janvāris, apvienotās lietas C-702/20 un C-17/21, SIA "DOBELES HES" un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, EU:C:2023:1.

⁽¹⁰²⁾ Spriedums, 2022. gada 25. janvāris, *European Food* u. c. / Komisija, C-638/19 P, EU:C:2022:50, 118., 123.–126. un 152. punkts.

⁽¹⁰³⁾ Tiesas spriedums, 2021. gada 15. aprīlis, *Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie)* u. c. (C-798/18), *Athesia Energy Srl* u. c. (C-799/18) / *Ministero dello Sviluppo economico, Gestore dei servizi energetici (GSE) SpA*, apvienotās lietas C-798/18 un C-799/18, EU:C:2021:280; Tiesas spriedums, 2019. gada 11. jūlijs, *Agreenergy* un *Fusignano Due*, C-180/18, C-286/18 un C-287/18, EU:C:2019:605; Tiesas spriedums, 2009. gada 10. septembris, *Plantanol GmbH & Co. KG* / *Hauptzollamt Darmstadt*, C-201/08, EU:C:2009:539.

- (181) Turklāt, atbildot uz trešo personu apsvērumiem par ļaunprātīgas izmantošanas esību paziņošanas procesā, Spānijas iestādes apgalvo, ka tās ir izpildījušas LESD 108. panta 3. punktā noteikto paziņošanas pienākumu, lai nodrošinātu Komisijas ekskluzīvo kompetenci pārbaudīt valsts atbalstu, un Komisijas norādījumus apturēt šķērējoties nolēmumos paredzētu atlīdzību samaksu, ja nav saņemta valsts atbalsta atļauja, kā noteikts Komisijas 2017. gada lēmumā.
- (182) Atbildot uz trešās personas apgalvojumiem, ka 2007. gada shēma bija saderīgs atbalsts saskaņā ar Komisijas piemērojamajām pamatnostādnēm, Spānijas iestādes apgalvo, ka šāds novērtējums šajā procedūrā, kurā tiek vērtēta nolēmuma saderība, nav būtisks.

10. PASĀKUMA NOVĒRTĒJUMS

10.1. Atbalsta esība

- (183) Saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu "ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm".
- (184) Pasākums ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, ja ir izpildīti četri kumulatīvi nosacījumi. Pirmkārt, pasākumam jābūt attiecināmam uz valsti un finansētam no valsts līdzekļiem. Otrkārt, pasākumam jāsniedz priekšrocība labuma guvējam. Treškārt, pasākumam ir jārada priekšrocības konkrētiem uzņēmumiem vai saimnieciskām darbībām (t. i., priekšrocībai jābūt selektīvai). Ceturtkārt, pasākumam jābūt tādām, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un radīt vai draudēt radīt konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū.
- (185) Lēmumā par procedūras sākšanu (71.–88. apsvērumi) Komisija provizoriski secināja, ka nolēmumā noteiktā atlīdzība ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē. Tālāk 10.1. iedaļā izklāstīto iemeslu dēļ Komisija secina, ka nolēmums un jebkurā gadījumā nolēmuma īstenošana, tajā paredzētās atlīdzības samaksa vai izpilde ("īstenošana") ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

10.1.1. Attiecināmība un valsts līdzekļi

Attiecināmība

- (186) Saskaņā ar Savienības tiesu judikatūru, lai selektīva priekšrocība būtu atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, tai cita starpā ir jābūt attiecināmai uz valsti ⁽¹⁰⁴⁾. Jāatzīmē arī, ka gadījumā, ja priekšrocību piešķir publiska iestāde, šī priekšrocība pēc definīcijas ir attiecināma uz valsti ⁽¹⁰⁵⁾.
- (187) Kā paskaidrots 65. apsvērumā, Spānija parakstīja EHN 1994. gada 17. decembrī, ratificēja to 1997. gada 11. decembrī, un attiecībā uz Spāniju EHN stājās spēkā 1998. gada 16. aprīlī. Kā turklāt paskaidroja Spānija, saskaņā ar Spānijas Konstitūcijas 96. panta 1. punktu starptautiskie līgumi, kas ir likumīgi noslēgti, pēc oficiālas publicēšanas Spānijā kļūst par iekšējās tiesību sistēmas daļu. Spānijas EHN ratifikācija tika publicēta Spānijas Oficiālajā Vēstnesī 1998. gada 17. martā ("Enerģētikas hartas nolīgums un Enerģētikas hartas protokols par energoefektivitāti un ar to

⁽¹⁰⁴⁾ Spriedums, 2006. gada 5. aprīlis, *Deutsche Bahn AG* / Komisija, T-351/02, EU:T:2006:104, 101. punkts.

⁽¹⁰⁵⁾ Spriedums, 2021. gada 15. decembris, *Oltchim*/Komisija, T-565/19, EU:T:2021:904, 160. punkts. Vispārējās tiesas spriedums, 2024. gada 2. oktobris, lietas T-624/15 RENV un T-694/15 RENV, *European Food SA* u. c. / Eiropas Komisija, EU:T:2024:659, 206. punkts.

saistītajiem vides aspektiem ratifikācijas instruments, kas pieņemts Lisabonā 1994. gada 17. decembrī”, sk. arī 65. apsvērumu). Spānija parakstīja ICSID konvenciju 1994. gada 21. martā un ratificēja to 1994. gada 17. septembrī. Spānijas veiktā ICSID konvencijas ratifikācija tika publicēta Spānijas Oficiālajā Vēstnesī 1994. gada 13. septembrī (“Ratifikācijas dokuments Konvencijai par ieguldījumu strīdu izšķiršanu starp valstīm un citu valstu pilsoņiem, kas pieņemta Vašingtonā 1965. gada 18. martā”).

- (188) Šķīrējtiesa izdeva nolēmumu, pamatojoties uz savu šo līgumu interpretāciju – līgumu, kurus Spānija bija parakstījusi un ratificējusi un kuri tādējādi bija kļuvuši par Spānijas tiesību sistēmas daļu no to publicēšanas Spānijas Oficiālajā Vēstnesī. Spānija brīvprātīgi nolēma parakstīt un ratificēt EHN un ICSID konvenciju un iekļaut tos Spānijas tiesību aktos (sk. 187. apsvērumu un 5.4. iedaļu). Tāpēc Spānijas lēmums parakstīt un ratificēt EHN un ICSID padarīja iespējamu nolēmuma pieņemšanu – to nemaina fakts, ka šķīrējtiesai būtu bijis jāatsakās no jurisdikcijas, jo saskaņā ar Tiesas judikatūru EHN 26. pants nav piemērojams ES iekšienē. Nolēmums ir attiecināms uz Spāniju.
- (189) Jebkurā gadījumā Komisija norāda, ka nolēmuma īstenošana ir attiecināma uz Spāniju arī tālāk izklāstīto iemeslu dēļ (sk. 190.–191. apsvērumu).
- (190) Tā kā ar nolēmumu tiek pārkāpts LESD 267. un 344. pants, LES 19. pants un vispārējie autonomijas un savstarpējas uzticēšanās principi, nolēmums nevar radīt nekādas sekas ES tiesību sistēmā, un Spānija to nevar īstenot. Jebkāda īstenošana, neraugoties uz šo aizliegumu, būtu tieši saistīta ar Spānijas iestāžu autonomu lēmumu. Tas tā ir, ja Spānija brīvprātīgi izmaksā nolēmumā paredzēto atlīdzību un ja Spānija sākotnēji mēģinātu iebilst pret nolēmuma atzīšanu un izpildi dalībvalsts vai trešās valsts tiesā un vai nu nespēj novērst aktīvu konfiskāciju, vai arī pieņem lēmumu izmaksāt nolēmumā paredzēto atlīdzību, lai novērstu aktīvu atklāšanas pasākumus un galu galā tādu aktīvu konfiskāciju, kurus neaizsargā suverēna imunitāte ⁽¹⁰⁶⁾. Pilnīguma labad Komisija arī norāda, ka Spānijas tiesas veikta nolēmuma atzīšana vai izpilde būtu vienlīdz attiecināma uz Spāniju, jo visu valsts iestāžu, arī valsts tiesu, darbības ir attiecināmas uz valsti.
- (191) Šo pašu iemeslu dēļ Vispārējā tiesa *Micula* lietā nosprieda, ka valsts noteikti ir “iesaistīta”, ja tā izmaksā šķīrējtiesas nolēmumā paredzēto atlīdzību ⁽¹⁰⁷⁾. Pilnīguma labad Komisija arī norāda, ka Spānijas tiesas veiktā nolēmuma atzīšana vai izpilde būtu vienlīdz attiecināma uz Spāniju, jo visu valsts iestāžu, arī valsts tiesu, darbības ir attiecināmas uz valsti.
- (192) Nevienš no ieinteresēto trešo personu izvirzītajiem argumentiem neapšaubā šo secinājumu, ka nolēmums un katrā ziņā tā īstenošana ir attiecināma uz Spāniju.
- (193) Pirmkārt, pretēji tam, ko apgalvo dažas trešās personas, tas, ka nolēmumu ir pieņēmusi ieguldītāja un valsts šķīrējtiesa, nevis valsts tiesa, nemaina Komisijas secinājumu par atbalsta attiecināmību un neliedz nolēmumu un katrā ziņā tā īstenošanu attiecināt uz Spāniju. Šķīrējtiesa patiešām apgalvoja, ka tai ir jurisdikcija pieņemt nolēmumu, pamatojoties uz tās veikto EHN 26. panta un ICSID konvencijas interpretāciju, uz ko šķīrējtiesa var atsaukties tikai tāpēc, ka Spānija nolēma parakstīt un ratificēt šos starptautisko tiesību aktus. Turklāt, pieņemot argumentāciju, kuras rezultātā šajā kontekstā nepastāv attiecināmība, faktiski ļautu dalībvalstīm izvairīties no valsts atbalsta pārbaudes, ja vien tās paļaujas uz ieguldītāju un valsts šķīrējtiesu vai uzņem starptautiskas saistības piešķirt konkrētu valsts atbalsta pasākumu ⁽¹⁰⁸⁾. Šāds pamatojums negatīvi ietekmē Savienības tiesību, it īpaši LESD 107. panta, iedarbīgumu, un tāpēc tas ir jānoraida.

⁽¹⁰⁶⁾ Vispārējās tiesas spriedums, 2024. gada 2. oktobris, lietas T-624/15 RENV un T-694/15 RENV, *European Food SA* u. c. / Eiropas Komisija, EU:T:2024:659, 201.–221. punkts.

⁽¹⁰⁷⁾ Turpat.

⁽¹⁰⁸⁾ Šajā sakarā sk. Vispārējās tiesas 2024. gada 2. oktobra spriedumu lietās T-624/15 RENV un T-694/15 RENV, *European Food SA* u. c. / Eiropas Komisija, EU:T:2024:659, 217. punkts.

- (194) Otrkārt, attiecībā uz 99. un 138. apsvērumā izklāstītajiem trešo personu argumentiem, ka nolēmuma attiecināmība nevar tikt prezumēta ar Spānijas pievienošanos ICSID konvencijai vai EHN, jo lēmums par procedūras sākšanu neliecina, ka pamatā esošā shēma būtu ICSID konvencija vai EHN, Komisija uzskata, ka šis arguments ir nebūtisks attiecībā uz jautājumu par to, vai nolēmums un jebkurā gadījumā tā īstenošana ir attiecināma uz Spāniju. Pasākuma individuālais raksturs neliedz tam izrietēt no tā, ka ieguldītāja un valsts šķīrējtiesa (kaut arī nepareizi) piemēro starptautiskus nolīgumus, ko brīvprātīgi noslēgusi Spānija. Lēmumā par procedūras sākšanu (82. apsvērumā) tā sākotnējā novērtējumā par atbalsta pasākuma attiecināmību skaidri norādīts uz Spānijas brīvprātīgo piekrišanu pievienoties ICSID konvencijai un EHN.
- (195) Treškārt, Komisija norāda, ka trešo personu apgalvojums (sk. 100. un 139. apsvērumu), saskaņā ar kuru nolēmums nav attiecināms uz Spāniju, jo, ņemot vērā tās pienākumus saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, Spānijai nebūtu rīcības brīvības attiecībā uz nolēmumā noteiktās atbildības samaksu, nav pamatots 193. apsvērumā izklāstīto iemeslu dēļ. Pirmkārt, šādu argumentāciju nevar pieņemt, jo tas faktiski ļautu visām dalībvalstīm izvairīties no valsts atbalsta pārbaudes, ja vien tās uzņem starptautiskas saistības piešķirt konkrētu valsts atbalsta pasākumu⁽¹⁰⁹⁾. Otrkārt, kā atgādināts 11. apsvērumā, judikatūrā ir atzīts, ka šķīrējtiesas nolēmums, kas pieņemts procesā starp dalībvalsti un citas dalībvalsts ieguldītāju, kā tas ir šajā gadījumā, nav saderīgs ar Savienības tiesībām un tāpēc nevar radīt nekādas sekas un to nevar izpildīt⁽¹¹⁰⁾. Līdz ar to Spānijai ir jāatceļ nolēmums, un nevar uzskatīt, ka tai ir pienākums to apmaksāt, īstenojot vai izpildīt⁽¹¹¹⁾. Treškārt, vienīgā situācija, kad judikatūrā ir atzīts, ka dalībvalsts veikts pasākums nav attiecināms uz dalībvalsti, ir situācija, kurā Savienības tiesībās dalībvalstij ir noteikts pienākums veikt pasākumu, neatstājot dalībvalstij nekādu rīcības brīvību. Šis noteikts nav tas gadījums. ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka nolēmums un jebkurā gadījumā tā īstenošana ir attiecināma uz Spāniju.

Valsts līdzekļi

- (196) Saskaņā ar iedibināto judikatūru tikai tādas priekšrocības, kas tieši vai netieši piešķirtas no valsts līdzekļiem, var būt valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē⁽¹¹²⁾.
- (197) Šajā gadījumā nolēmums ietver Spānijas pienākumu maksāt: i) kopējo atbildības summu, ko šķīrējtiesa aprēķinājusi nolēmumā (t. i., 101 miljons EUR kā atbildība par EHN 10. panta 1. punkta pārkāpumu, nenodrošinot taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi pret *Antin* investīcijām), ii) procentus pirms nolēmuma pieņemšanas un iii) procentus pēc nolēmuma pieņemšanas, kas būs jāpārreķina, pamatojoties uz faktiskā maksājuma datumu (sk. 5.6. iedaļu).
- (198) Paziņojuma iesniegšanas brīdī Spānija lēsa, ka procenti pirms nolēmuma pieņemšanas par laikposmu no 2014. gada 20. jūnija līdz 2018. gada 15. jūnijam veidoja 8 686 086 EUR un ka procenti pēc nolēmuma pieņemšanas par laikposmu no 2018. gada 15. jūnija līdz 2019. gada 31. martam veidoja 1 810 978 EUR.
- (199) Spānijas iestādes paskaidroja, ka, ja būtu jāizmaksā nolēmumā paredzētā summa, šāds maksājums tiktu finansēts no Spānijas valsts vispārējā budžeta un ka šāds maksājums netiks tieši ieskaitīts elektroenerģijas sistēmas izmaksās, un tādēļ tas tieši neattieksies uz elektroenerģijas galapatērētāju rēķiniem (sk. 5.6. iedaļu).

⁽¹⁰⁹⁾ Vispārējās tiesas spriedums, 2024. gada 2. oktobris, lietas T-624/15 RENV un T-694/15 RENV, *European Food SA* u. c. / Eiropas Komisija, EU:T:2024:659, 217. punkts.

⁽¹¹⁰⁾ Tiesas rīkojums, 2022. gada 21. septembris, *Romatsa* u. c., C-333/19, EU:C:2022:749, 42.–44. punkts.

⁽¹¹¹⁾ Vispārējās tiesas spriedums, 2024. gada 2. oktobris, lietas T-624/15 RENV un T-694/15 RENV, *European Food SA* u. c. / Eiropas Komisija, EU:T:2024:659, 214. punkts.

⁽¹¹²⁾ Tiesas spriedums, 1978. gada 24. janvāris, *Van Tiggele*, 82/77, ECLI:EU:C:1978:10, 25. un 26. punkts; Vispārējās tiesas spriedums, 1996. gada 12. decembris, *Air France* / Komisija, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, 63. punkts.

- (200) Šā lēmuma pieņemšanas laikā Spānija nav veikusi nekādus maksājumus, arī tāpēc, ka tas būtu pretrunā Savienības tiesību aktiem. Tomēr, tā kā *Antin* mēģināja īstenot nolēmumu, pastāv nopietns risks, ka Spānijai būs jāiegulda valsts līdzekļi nolēmumā noteiktās atlīdzības samaksā. Šāds risks ir pietiekams, lai konstatētu valsts līdzekļu esību ⁽¹¹³⁾. Šajā kontekstā Tiesa ir lēmusi, ka, lai konstatētu valsts līdzekļu esību, nav nozīmes tam, vai šāda valsts līdzekļu izmantošana būtu pretrunā Savienības vai valsts tiesību aktiem. Izšķiroša nozīme ir tam, ka pasākums ir radījis sekas ⁽¹¹⁴⁾. Tā kā atbalsts rada risku, ka Spānija veiks tiešus maksājumus no Spānijas budžeta, Komisija uzskata, ka nolēmumu un jebkurā gadījumā tā īstenošanu, ko veido tiešs maksājums, finansē no valsts līdzekļiem.

Secinājums par attiecināmību un valsts līdzekļiem

- (201) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija secina, ka nolēmums un jebkurā gadījumā tā īstenošana ir attiecināma uz Spānijas valsti un tiek finansēta no valsts līdzekļiem LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

10.1.2. Priekšrocība un selektivitāte

Ekonomiska priekšrocība

- (202) Priekšrocība LESD 107. panta 1. punkta nozīmē ir ikviens saimnieciskais labums, ko uzņēmums nebūtu varējis gūt parastos tirgus apstākļos, t. i., bez valsts iejaukšanās ⁽¹¹⁵⁾. Lai noteiktu, vai pasākums uzņēmumam rada ekonomisku priekšrocību, nav svarīgi, kāda ir pasākuma forma ⁽¹¹⁶⁾.
- (203) Šajā sakarā, lai novērtētu, vai dalībvalsts ir piešķirusi priekšrocību konkrētam uzņēmumam, uzņēmuma finansiālais stāvoklis pēc pasākuma būtu jāsalīdzina ar tā finansiālo stāvokli, kāds būtu, ja pasākums nebūtu veikts ⁽¹¹⁷⁾.
- (204) Tāpat pasākuma kvalificēšanai par valsts atbalstu raksturīgajam jēdzienam “priekšrocība” ir objektīvs raksturs neatkarīgi no attiecīgā pasākuma autoru motīviem. Tādējādi valsts pasākumu atzīšanu par valsts atbalstu nekādi neietekmē tas, kādi ir to mērķi un pamatojums. LESD 107. panta 1. punktā valsts pasākumi netiek šķirti pēc to iemesliem vai mērķiem, bet gan definēti, ņemot vērā to iedarbību ⁽¹¹⁸⁾.

⁽¹¹³⁾ Šajā nozīmē sk. Tiesas spriedumu, 2019. gada 19. decembris, *Arriva Italia Srl, Ferrottramviaria SpA, Consorzio Trasporti Aziende Pugliesi (CO.TRA.P) / Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti*, C-385/18, EU:C:2019:1121, it īpaši 35.–36. punktu, kurā Tiesa paskaidroja: “35. Otrkārt, kas attiecas uz prasību, ka priekšrocībai jābūt piešķirtai tieši vai netieši no valsts līdzekļiem, ir jānorāda, ka apstāklis, ka iesniedzējtiesas skatījumā summa 70 miljonu EUR apmērā faktiski nav nākusi no Itālijas valsts budžeta un ka tādējādi tā neradīja izdevumus šīs dalībvalsts budžetam, pats par sevi nenozīmē, ka šādu summu nevar kvalificēt par “valsts līdzekļiem”, it īpaši tad, ja iespējamie izdevumi Itālijas valsts budžetam tika radīti ar 2016. gada Stabilitātes likuma 1. panta 867. punktu. 36. Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka atbalsts, kas piešķirts no valsts līdzekļiem, ir jāuzskata par piešķirtu brīdī, kad tiesības to saņemt ir piešķirtas labuma guvējam saskaņā ar piemērojamo valsts tiesisko regulējumu, tādējādi faktiska attiecīgo līdzekļu pārskaitīšana nav izšķiroša (šajā nozīmē sk. spriedumu, 2013. gada 21. marts, *Magdeburger Mühlenwerke*, C-129/12, EU:C:2013:200, 40. punkts).”

⁽¹¹⁴⁾ Tiesas spriedums, 2024. gada 26. septembris, C-790/21 P un C-791/21 P, *Covestro u. c. / Komisija*, 172. punkts, ECLI:EU:C:2024:792, ar turpmākām atsaucēm.

⁽¹¹⁵⁾ Tiesas spriedums, 1996. gada 11. jūlijs, lieta C-39/94, *SFEI u. c.*, EU:C:1996:285, 60. punkts; Tiesas spriedums, 1999. gada 29. aprīlis, lieta C-342/96, *Spānija/Komisija*, EU:C:1999:210, 41. punkts.

⁽¹¹⁶⁾ Tiesas spriedums, 2003. gada 24. jūlijs, *Altmark Trans*, C-280/00, EU:C:2003:415, 84. punkts.

⁽¹¹⁷⁾ Šajā sakarā sk. Tiesas spriedumu, 1974. gada 2. jūlijs, *Itālija/Komisija*, 173/73, EU:C:1974:71, 13. punkts.

⁽¹¹⁸⁾ Šajā sakarā sk. Tiesas (virspalāta) spriedumu, 2022. gada 25. janvāris, lieta C-638/19 P *Eiropas Komisija / European Food SA u. c.*, EU:C:2022:50, 122. punkts un tajā minētā judikatūra.

- (205) Šajā gadījumā ir skaidrs, ka ar nolēmumu vai jebkurā gadījumā tā īstenošanu *Antin* finansiālais stāvoklis ir uzlabojies salīdzinājumā ar finansiālo stāvokli gadījumā, ja nolēmuma nebūtu. Konkrētāk, šķīrējtiesa noteica kompensāciju *Antin* 101 miljona EUR apmērā ar procentiem (Spānija lēš, ka procenti pirms nolēmuma pieņemšanas par laikposmu no 2014. gada 20. jūnija līdz 2018. gada 15. jūnijam veido 8 686 086 EUR, kam pieskaitīti 1 810 978 EUR kā procenti pēc nolēmuma pieņemšanas par laikposmu no 2018. gada 15. jūnija līdz 2019. gada 31. martam – sk. 5.6. iedaļu).
- (206) Turklāt ar nolēmumu *Antin* tika piešķirtas tiesības, kuras *Antin* ne tikai nebūtu ieguvusi parastos tirgus apstākļos, bet kurām ir arī finansiāla vērtība. Šo finansiālo vērtību par atbilstošu samaksu varētu nodot arī citiem labuma guvējiem ⁽¹¹⁹⁾.
- (207) Normālos tirgus apstākļos, t. i., bez šķīrējtiesas nolēmuma, kas pieņemts, pamatojoties uz to, ka Spānija ir parakstījusi un ratificējusi EHN (un ICSID konvenciju), *Antin* nebūtu tiesību saņemt nekādu atlīdzību, piemēram, to, kas iegūta nolēmuma rezultātā, un nebūtu nekādu tiesību, uz kuru pamata prasīt īstenošanu ⁽¹²⁰⁾.
- (208) Pretēji tam, ko apgalvo *Antin*, nolēmums nav atlīdzība par Spānijas pretiesisku rīcību, kas saskaņā ar Tiesas judikatūru un it īpaši spriedumu *Asteris* lietā nebūtu ekonomiska priekšrocība. *Antin* apgalvo, ka, grozot un aizstājot 2007. gada shēmu ar 2013. gada shēmu, tika pārkāpts EHN 10. pants. Tomēr šis arguments nav pamatots divu iemeslu dēļ.
- (209) Pirmkārt, kā izklāstīts Komisijas 2017. gada lēmuma 157.–166. apsvērumā, 2007. gada shēmas grozīšana un aizstāšana ar 2013. gada shēmu nav ne pārkāpusi Savienības tiesību vispārējos tiesiskās palāvības un juridiskās noteiktības principus, ne EHN 10. pantu. Vispārējā tiesa spriedumā *Aquind* lietā ir apstiprinājusi Komisijas viedokli, ka EHN 10. pantam ir tāds pats saturs kā Savienības tiesību vispārējiem tiesiskās palāvības un juridiskās noteiktības principiem un ka tam nevar būt plašāka vai citāda nozīme, kas liktu apšaubīt Savienības tiesību sistēmas autonomiju ⁽¹²¹⁾.
- (210) Otrkārt, kā Tiesa atzinusi spriedumā *Anie* lietā, EHN 10. pants ir piemērojams tikai ieguldītājiem no “citām” līgumslēdzējām pusēm, un tas izslēdz Savienības ieguldītājus ⁽¹²²⁾.
- (211) Tādējādi *Antin* arguments, saskaņā ar kuru nepieciešams konstatēt, ka 2007. gada shēma ir nelikumīgs valsts atbalsts, lai ar nolēmumu noteiktā atlīdzība būtu uzskatāma par valsts atbalstu, ir balstīts uz kļūdainu pieņēmumu.
- (212) Katrā ziņā šajā saistībā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Savienības tiesu judikatūru, ja valsts tiesiskajā regulējumā ir noteikts “valsts atbalsts” LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, tad arī tiesās pieprasītās summas samaksa saskaņā ar šiem tiesību aktiem ir uzskatāma par šādu atbalstu ⁽¹²³⁾. Proti, lai gan judikatūrā ir atzīts, ka ir jānošķir prasījumi par tāda kaitējuma atlīdzināšanu, kas radies nelikumības dēļ, un prasība samaksāt summas, kas maksājamas saskaņā ar tiesību aktiem ⁽¹²⁴⁾, ja tiesā pieprasītās summas, pat ja formāli tas notiek no zaudējumu atlīdzības viedokļa, atbilst

⁽¹¹⁹⁾ Komisija norāda, ka dažos gadījumos šķīrējtiesas nolēmumi, kas tika pieņemti Spānijas 2007. gada shēmā veikto reglamentējošo grozījumu dēļ, tika nodoti citiem uzņēmumiem, kuri nebija attiecīgā šķīrējtiesas procesa dalībnieki un kurus var uzskatīt par nolēmuma tiesību pārnēmējiem, it īpaši sabiedrībai *Blasket Renewables*; sk. civillietu Nr. 21-3249, *Blasket Renewable Invs* / Spānijas Karaliste, 665 F. Supp. 3d 1, (D.D.C., 2023. gads).

⁽¹²⁰⁾ Tiesas spriedums, 2003. gada 24. jūlijs, *Altmark Trans*, C-280/00, EU:C:2003:415, 84. punkts.

⁽¹²¹⁾ Vispārējās tiesas spriedums, 2023. gada 8. februāris, *Aquind*/Komisija, lieta T-295/20, EU:T:2023:52, 145.–153. punkts.

⁽¹²²⁾ Tiesas spriedums, 2021. gada 15. aprīlis, apvienotās lietas C-798/18 un C-799/18, *Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie)* u. c., 67.–71. punkts.

⁽¹²³⁾ Šajā sakarā sk. spriedumu, 2023. gada 12. janvāris, *DOBELES HES*, C-702/20 un C-17/21, EU:C:2023:1, 65. punkts; un Vispārējās tiesas spriedums, 2024. gada 2. oktobris, lietas T-624/15 RENV un T-694/15 RENV, *European Food SA* u. c. / Eiropas Komisija, EU:T:2024:659, 174. punkts.

⁽¹²⁴⁾ Šajā nozīmē sk. spriedumu, 1988. gada 27. septembris, *Asteris* u. c., no 106/87 līdz 120/87, EU:C:1988:457, 25. un 26. punkts un tajā minētā judikatūra. Sk. arī Vispārējās tiesas spriedumu, 2024. gada 2. oktobris, lietas T-624/15 RENV un T-694/15 RENV, *European Food SA* u. c. / Eiropas Komisija, EU:T:2024:659, 172. punkts.

priekšrocības samaksai, ko prasītājs prasa atbilstoši tiesiskajam regulējumam, prasības mērķis nav atļūdzināt kaitējumu, kurš nav tas, ko veido tās priekšrocības pilnīga nesamaksāšana, uz kuru, kā uzskata prasītājs, tam bija tiesības atbilstoši šim pašam tiesiskajam regulējumam⁽¹²⁵⁾. Atbalsta saņēmējs nevar apiet noteikumu valsts atbalsta jomā efektīvu piemērošanu, bez atsaucē uz Savienības tiesībām valsts atbalsta jomā panākot spriedumu par zaudējumu atļūdzināšanu, kura sekas tam galīgi ļautu turpināt attiecīgā atbalsta īstenošanu vairāku gadu garumā⁽¹²⁶⁾.

(213) Šajā gadījumā, pirmkārt, kā paskaidrots šā lēmuma 61.–63. apsvērumā, atļūdzību, kas *Antin* piešķirta saskaņā ar nolēmumu, aprēķina kā visu to naudas plūsmu pašreizējo vērtību, ko ieguldītājs būtu saņēmis elektrostacijas darbības laikā (25 gadus), ja Spānija nebūtu atsaukusi 2007. gada shēmu. Tādējādi ar šo nolēmumu *Antin* tiek piešķirta atļūdzība par 2007. gada shēmas atcelšanu. Citiem vārdiem sakot, šķirējtiesas piespīstās atļūdzības izmaksas rezultātā tiktu atjaunota situācija, kādā prasītāji atrastos, ja 2007. gada shēma, kas ir nelikumīgs valsts atbalsts, būtu palikusi spēkā.

(214) Otrkārt, tālāk izklāstīto iemeslu dēļ 2007. gada shēma ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, un turklāt tas ir nelikumīgs.

- a) 2007. gada shēmas labuma guvēji saņem atļūdzību pēc likmes, kas pārsniedz peļņu, ko tie parasti būtu saņēmuši, darbojoties tirgū, ja nebūtu 2007. gada shēmas. Tādējādi shēma sniedz priekšrocību. Faktiski Karaļa dekrētā, ar ko tika ieviesta 2007. gada shēma, bija noteikts, ka “attiecībā uz tehnoloģijām, kurām nepieciešams atbalsts, ņemot vērā to ierobežoto attīstību, piemēram, biogāzi vai saules termoelektroenerģiju, rentabilitāte palielinās līdz 8 % iekārtām, ar kuru saražoto elektroenerģiju paredzēts apgādāt sadales operatorus, un no 7 % līdz 11 % peļņas iekārtām, kas iesaistītas vairumtirdzniecības tirgū.” Tātad 2007. gada shēma palielina šādu investīciju rentabilitāti virs tirgus peļņas, tādējādi nodrošinot priekšrocību. Tāpēc 2007. gada shēma nodrošināja priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.
- b) Saskaņā ar 2007. gada shēmu atbalsts tika sniegts tikai elektroenerģijas ražošanai no atjaunīgajiem energoresursiem, augstas efektivitātes koģenerācijas un atkritumiem, ko īstenoja atlasītie labuma guvēji. Tādējādi 2007. gada shēmas piešķirtā priekšrocība bija selektīva.
- c) Atbalsts saskaņā ar 2007. gada shēmu bija attiecināms uz valsti, jo tas tika noteikts ar likumu un īstenošanas dekrētiem (sk. 20. apsvērumu).
- d) 2007. gada shēmas finansēšanas mehānisms (sk. 20.–28. apsvērumu) ietver valsts līdzekļus. Kā norādīja Spānija, 2007. gada shēmas finansēšanas mehānisms būtībā ir tas pats, ko Tiesa novērtēja rīkojumā *Elcogás* lietā par elektroenerģijas sistēmas izmaksām Spānijā, un tika konstatēts, ka šo sistēmu finansē no valsts līdzekļiem⁽¹²⁷⁾. Līdz ar to šajā lietā ir piemērojami tie paši apsvērumi, kas minēti rīkojumā *Elcogás*. Valsts pieņem nepieciešamos noteikumus tīkla piekļuves maksu sistēmas ieviešanai un nosaka metodiku maksas aprēķināšanai, ko kā obligātās izmaksas sedz visi elektroenerģijas patērētāji un tīkla lietotāji. Turklāt maksu sistēmu pārvalda valsts iestāde – Spānijas regulators CNMC. Valsts arī definē norēķinu labuma guvējus, kā arī piemērojamās matemātiskās formulas un reglamentē pašu norēķinu procedūru saskaņā ar iepriekš noteiktiem objektīviem raksturlielumiem. Turklāt kopš *Elcogás* rīkojuma pieņemšanas Tiesa ir lēmusi, ka fondi, kas tiek

⁽¹²⁵⁾ Šajā nozīmē sk. spīriedumu, 2023. gada 12. janvāris, *DOBELES HES*, C-702/20 un C-17/21, EU:C:2023:1, 61. un 62. punkts. Sk. arī Vispārējās tiesas spīriedumu, 2024. gada 2. oktobris, lietas T-624/15 RENV un T-694/15 RENV, *European Food SA* u. c./Eiropas Komisija, EU:T:2024:659, 173. punkts.

⁽¹²⁶⁾ Šajā nozīmē un pēc analogijas sk. spīriedumu, 2015. gada 11. novembris, *Klausner Holz Niedersachsen*, C-505/14, EU:C:2015:742, 42.–44. punkts, un Vispārējās tiesas spīriedumu, 2024. gada 2. oktobris, lietas T-624/15 RENV un T-694/15 RENV, *European Food SA* u. c./Eiropas Komisija, EU:T:2024:659, 175. punkts.

⁽¹²⁷⁾ Tiesas rīkojums, 2014. gada 22. oktobris, *Elcogás SA / Administración del Estado un Iberdrola SA*, lieta C-275/13, EU:C:2014:2314, sk. it īpaši 24.–33. punktu.

finansēti ar dalībvalsts tiesību aktos noteiktiem obligātiem maksājumiem un pārvaldīti un sadalīti atbilstoši šiem tiesību aktiem, var tikt uzskatīti par valsts līdzekļiem LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, pat ja tos pārvalda no publiskajām iestādēm nošķirtas vienības⁽¹²⁸⁾. Tiesa ir atzinusi, ka izšķirošais kritērijs, lai tarifa piemaksu kvalificētu kā nodevu, kas veido valsts līdzekļus, ir tas, ka šī cenu piemaksa ir ar likumu vienpusēji noteikta maksa, kas jāmaksā patērētājiem. Spānija ir apstiprinājusi (sk. 25. apsvērumu), ka saskaņā ar likumu 2007. gada shēmas izmaksas bija jāfinansē patērētājiem. Tādējādi 2007. gada shēma tika finansēta no valsts līdzekļiem.

- e) Elektroenerģija ir nozare, kas ir atvērta konkurencei un kurā notiek plaša tirdzniecība starp dalībvalstīm. Tāpēc 2007. gada shēma varēja kropļot konkurenci elektroenerģijas tirgū un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

(215) Tāpēc, pamatojoties uz iepriekš minēto, jāsecina, ka 2007. gada shēma ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē. Turklāt, tā kā 2007. gada shēmu īstenoja Spānija, par to nepaziņojot Komisijai un nesagaidot tās atļauju, tā bija nelikumīgs atbalsts (sk. 18. apsvērumu). Komisija norāda, ka Spānijas iestādes šo secinājumu neapstrīd (sk. 25. apsvērumu).

(216) Jebkurā gadījumā atlīdzība par zaudēto peļņu, kas piešķirta ar nolēmumu, un jebkurā gadījumā tā īstenošana ir ekonomiska priekšrocība, kas nav pieejama parastos tirgus apstākļos un ja šāda nolēmuma nebūtu. Turklāt, tā kā nolēmums ir pretrunā Savienības tiesību aktiem 10.4.1. iedaļā paskaidroto iemeslu dēļ, nolēmums nav piešķirts parastos tirgus apstākļos. Tāpēc neatkarīgi no tā, vai 2007. gada shēma ir kvalificējama kā valsts atbalsts, nolēmums un jebkurā gadījumā tās īstenošana ir priekšrocība⁽¹²⁹⁾.

(217) Tāpēc Komisija secina, ka šķērējieties piešķirtā atlīdzība ir ekonomiska priekšrocība par labu *Antin*, ko *Antin* nebūtu guvusi parastos tirgus apstākļos. *Antin* arī varēja nodot tiesības uz atlīdzību un līdz ar to no nolēmuma izrietošo ekonomisko priekšrocību citai pusei. Šā iemesla dēļ Komisija uzskata, ka nolēmums un jebkurā gadījumā tā īstenošana ir uzskatāma par ekonomisku priekšrocību par labu *Antin*.

(218) Pilnīguma labad Komisija piebilst, ka nolēmums ir priekšrocība par labu *Antin*, pat ja nolēmums kā tāds ir pretrunā Savienības tiesību aktiem un to nevar izpildīt saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Noteicošais faktors, lai noteiktu, vai pasākums ir valsts atbalsts, un it īpaši lai pārbaudītu, vai šis pasākums rada labvēlīgāku attieksmi pret labuma guvēju nekā pret citiem, ir pasākuma radītās sekas⁽¹³⁰⁾. Tādējādi tas, ka pasākums ir pretrunā citām Savienības tiesību normām, nevis LESD 107. un 108. pantam, nenozīmē, ka to nevar kvalificēt par valsts atbalstu, ja tas rada sekas un tas nav nedz atcelts, nedz atzīts par nelikumīgu un līdz ar to nepiemērojamu⁽¹³¹⁾. Šajā gadījumā nolēmums pastāv un kā tāds nekad nav atcelts. Neraugoties uz to, ka nolēmums ir pretrunā Savienības tiesību aktiem (sk. 10.4. iedaļu), nolēmumam joprojām var būt ietekme, kā to apliecina arī notiekošā *Antin* uzsāktā tiesvedība (sk. 5.8. iedaļu).

⁽¹²⁸⁾ Tiesas spriedums, 2019. gada 28. marts, Vācijas Federatīvā Republika / Eiropas Komisija, lieta C-405/16 P, EU:C:2019:268, 58. punkts ar turpmākām atsaucēm.

⁽¹²⁹⁾ Šajā sakarā sk. apvienotās lietas T-624/15 RENV, T-694/15 RENV un T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, 166. punkts.

⁽¹³⁰⁾ Šajā sakarā sk. spriedumu, 2011. gada 15. novembris, Komisija un Spānija / Gibraltāra valdība un Apvienotā Karaliste (C-106/09 P un C-107/09 P, EU:C:2011:732, 87. punkts un tajā minētā judikatūra).

⁽¹³¹⁾ Tiesas spriedums, 2016. gada 16. decembris, Komisija / Aerlingus un Ryanair, apvienotās lietas C-164/15 P, C-165/15 P, EU:C:2016:990, 68. un 69. punkts.

- (219) Attiecībā uz argumentiem, kuros apgalvots (sk. 85.–88. apsvērumu un 134.–135. apsvērumu), ka ar nolēmumu noteikto atlīdzību var uzskatīt par valsts atbalstu tikai tad, ja pamatā esošā shēma, par kuru piešķir atlīdzību, ir vai nu nelikumīgs, vai arī nesaderīgs valsts atbalsts (un ka, tā kā 2007. gada shēma arī nebija valsts atbalsts, arī ar nolēmumu noteiktā atlīdzība nav valsts atbalsts), Komisija norāda, ka šis arguments nav pieņemams, jo jēdziens “priekšrocība”, kas ir raksturīgs pasākuma kvalificēšanai par valsts atbalstu, ir objektīvs neatkarīgi no to personu motīviem, kuras ir atbildīgas par attiecīgo pasākumu, un ka LESD 107. panta 1. punktā nav nošķirti valsts atbalsta iemesli vai mērķi, bet tie ir definēti atkarībā no to sekām (sk. 204. apsvērumu).
- (220) Turklāt Komisija atgādina, ka šajā gadījumā pamatā esošā shēma, kuras grozījumi tiek kompensēti ar nolēmumu, nav trešo personu minētās vecās shēmas, kas ietver dažādus pasākumus, sākot no 1997. gada, bet konkrēti 2007. gada shēma. Nolēmumā tika izmantota DNP metode, lai salīdzinātu situāciju 2007. gada shēmā bez izmaiņām ar situāciju, kas ietver strīdīgos pasākumus, proti, 2012. un 2013. gadā ieviestās izmaiņas⁽¹³²⁾. Tādējādi nekādi pasākumi vai izmaiņas, kas ieviestas pirms 2007. gada shēmas, neietekmēja nolēmuma procedūru, izņemot 2007. gada shēmā ietvertos noteikumus. Tādējādi uz pasākumiem pirms 2007. gada shēmas neattiecās procedūra, kuras rezultātā tika pieņemts nolēmums.
- (221) Komisija arī atgādina, ka 2007. gada shēma bija valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē (sk. 214. apsvērumu).
- (222) Katrā ziņā šie argumenti nevar likt apšaubīt konstatējumu, ka nolēmums ir ekonomiska priekšrocība, kā izklāstīts 217. apsvērumā.
- (223) Turklāt, kā Vispārējā tiesa ir atzinusi spriedumā *Micula* lietā, – lai kvalificētu saskaņā ar šķīrējtiesas nolēmumu šķīrējtiesas piešķirto atlīdzību, nav nozīmes apstāklim – kas apstiprināts vai nav apstiprināts –, ka šī atlīdzība atbilda kompensācijai par prettiesiska vai nesaderīga atbalsta atņemšanu, un nozīme šajā ziņā ir vienīgi tam, vai piešķirtā atlīdzība varēja veidot valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Vispārējā tiesa spriedumā *Micula* lietā uzskatīja, ka priekšrocība, ko saņēmuši prasītāji minētajā lietā, faktiski ir šķīrējtiesas nolēmumā piešķirtās atlīdzības samaksa⁽¹³³⁾. Tādējādi šajā lietā argumenti par 2007. gada shēmas iespējamo saderību, ja par to būtu paziņots Komisijai apstiprināšanai, nav būtiski.

Uzņēmumam piešķirtā ekonomiskā priekšrocība

- (224) Komisija norāda, ka nolēmums un jebkurā gadījumā tā īstenošana piešķir priekšrocību *Antin*, kas pretēji tam, ko savās piezīmēs apgalvo *Antin* un trešās personas (sk. 90. un 137. apsvērumu), ir uzņēmums, kas veic saimniecisko darbību LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.
- (225) Tiesa uzņēmumus konsekventi ir definējusi kā subjektus, kas veic saimniecisko darbību, neatkarīgi no to juridiskā statusa un finansēšanas veida⁽¹³⁴⁾. Tādējādi konkrētas vienības kvalificēšana par uzņēmumu ir pilnībā atkarīga no tās darbības rakstura un, konkrētāk, no tā, vai tās ir saimnieciskas darbības. Turklāt Tiesa ir konsekventi spriedusi, ka jebkura darbība, kas ietver preču vai pakalpojumu piedāvāšanu tirgū, ir saimnieciskā darbība.
- (226) Šajā gadījumā, kā atgādināts 52. apsvērumā, *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.* ir Luksemburgā iedibināta sabiedrība. Sabiedrība *Antin Energia Termosolar B.V.* ir Nīderlandē iedibināta sabiedrība, un tā pilnībā pieder *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.*. Abas sabiedrības bija Francijā reģistrēta privātā riska kapitāla fonda *Antin Infrastructure Partners* instrumenti, kas tika izmantoti investīcijām Spānijā⁽¹³⁵⁾.

⁽¹³²⁾ Nolēmuma 538. punkts.

⁽¹³³⁾ Vispārējās tiesas spriedums, 2024. gada 2. oktobris, lietas T-624/15 RENV un T-694/15 RENV, *European Food SA* u. c. / Eiropas Komisija, EU:T:2024:659, 162. un 164. punkts.

⁽¹³⁴⁾ Tiesas spriedums, 2000. gada 12. septembris, *Pavlov* u. c., apvienotās lietas no C-180/98 līdz C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, 74. punkts; Tiesas spriedums, 2006. gada 10. janvāris, *Cassa di Risparmio di Firenze SpA* u. c., C-222/04, EU:C:2006:8, 107. punkts. Sk. arī Komisijas paziņojumu par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punktā minēto valsts atbalsta jēdzienu OV C 262, 19.7.2016., 1. lpp.

⁽¹³⁵⁾ Nolēmums, 2. un 249. punkts.

(227) Tā kā *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.* un *Antin Energia Termosolar B.V.* ir sabiedrības, kas ir aktīvi investējušas, it īpaši enerģētikas nozarē Spānijā, lai ieguldītājiem radītu pievilcīgas, atbilstoši riskam koriģētas peļņas iespējas, ir jāuzskata, ka tās piedāvā pakalpojumus tirgū un tādējādi veic saimniecisko darbību. Tādējādi tās ir uzņēmumi LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

Selektivitāte

(228) Lai valsts pasākums atbilstu LESD 107. panta 1. punktam, tam ir jādod priekšroka “konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai”. Tādējādi, ne visi pasākumi, kas piešķir uzņēmumam ekonomisku priekšrocību, atbilst valsts atbalsta jēdzienam, bet tikai tie, kas selektīvā veidā piešķir ekonomisku priekšrocību konkrētiem uzņēmumiem vai uzņēmumu kategorijām, vai konkrētām tautsaimniecības nozarēm.

(229) Saskaņā ar iedibināto judikatūru, ja atbalsts ir individuāls, ekonomiskās priekšrocības noteikšana principā ļauj prezumēt, ka pasākums ir selektīvs. Tā tas ir neatkarīgi no tā, vai attiecīgajā tirgū darbojas uzņēmēji līdzīgā situācijā ⁽¹³⁶⁾.

(230) Šajā gadījumā ar nolēmumu un jebkurā gadījumā ar tā īstenošanu atlīdzība tiek piešķirta tikai *Antin* (sk. 61. un 62. apsvērumu). Ar nolēmumu vai jebkurā gadījumā ar tā īstenošanu piešķirtā priekšrocība ir selektīva, jo tā tiek piešķirta tikai konkrētiem uzņēmumiem, konkrēti *Antin*, savukārt citi uzņēmumi, kas ir salīdzināmā juridiskā un faktiskā situācijā šajā nozarē vai citās nozarēs, nav tiesīgi saņemt atbalstu un tādējādi nesaņems tādas pašas priekšrocības.

(231) Nav svarīgi, vai, kā apgalvo dažas trešās personas, līdzīgus nolēmumus varēja saņemt (vai saņēma) citi ieguldītāji (sk. 7.2.3. iedaļu). Pirmkārt, katrs nolēmums ir atsevišķs pasākums, kas ir balstīts uz atsevišķu tiesību aktu, kura pamatā ir atsevišķs juridisks novērtējums, kas labuma guvējam piešķir atsevišķas un neatkarīgas juridiskas tiesības. Otrkārt, ne visi 2007. gada shēmas labuma guvēji varēja saņemt identiskus vai pat salīdzināmus nolēmumus. Konkrētāk, uz Spānijā reģistrētiem ieguldītājiem neattiecas aizsardzība, ko pieprasīja ārvalstu ieguldītāji saskaņā ar EHN, un pat tie ieguldītāji, par kuriem tika konstatēts, ka uz tiem attiecas EHN darbības joma, nesaņēma identiskus nolēmumus. Treškārt, katrā ziņā visi šie ieguldītāji aktīvi darbojās atjaunīgās enerģijas jomā, un tādējādi nolēmums joprojām būtu selektīvs, tāpat kā selektīvas bija 2007. gada shēma un 2013. gada shēma.

Secinājums par priekšrocību un selektivitāti

(232) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija secina, ka nolēmums un jebkurā gadījumā tā īstenošana piešķir selektīvu priekšrocību *Antin* LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

10.1.3. Konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību

(233) Uzskata, ka valsts piešķirts pasākums rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, ja tas var uzlabot saņēmēja konkurētspēju salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, ar kuriem tas konkurē ⁽¹³⁷⁾. Tāpēc uzskata, ka konkurences izkropļojums LESD 107. panta nozīmē rodas, kad valsts piešķir finansiālu priekšrocību uzņēmumam liberalizētā nozarē, kurā pastāv vai varētu pastāvēt konkurence ⁽¹³⁸⁾. Uzņēmumam piešķirta priekšrocība, kas kropļo konkurenci, parasti var ietekmēt arī tirdzniecību starp dalībvalstīm. Tirdzniecība starp dalībvalstīm tiek ietekmēta, ja pasākums stiprina labuma guvēja konkurētspēju salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kas konkurē Savienības iekšējā tirdzniecībā ⁽¹³⁹⁾.

⁽¹³⁶⁾ Spriedums, 2015. gada 4. jūnijs, Komisija/MOL, C-15/14 P, EU:C:2015:362, 60. punkts.

⁽¹³⁷⁾ Spriedums, 1980. gada 17. septembris, *Philip Morris*, 730/79, EU:C:1980:209, 11. punkts; spriedums, 2000. gada 15. jūnijs, *Alzetta*, apvienotās lietas T-298/97, T-312/97 u. c., EU:T:2000:151, 80. punkts.

⁽¹³⁸⁾ Spriedums, 2000. gada 15. jūnijs, *Alzetta*, apvienotās lietas T-298/97, T-312/97 u. c., EU:T:2000:151, 141.–147. punkts; spriedums, 2003. gada 24. jūlijs, *Altmark Trans*, C-280/00, EU:C:2003:415.

⁽¹³⁹⁾ Spriedums, 2019. gada 15. maijs, *Achema AB* u. c. / *Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (VKEKK)*, C-706/17, EU:C:2019:407, 92. punkts un tajā minētā judikatūra.

(234) Šajā gadījumā nolēmuma un jebkurā gadījumā tā īstenošanas labuma guvēji, proti, *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.* un *Antin Energia Termosolar B.V.*, ir uzņēmumi (sk. 227. apsvērumu), kas veic saimniecisko darbību, kura ietver investīcijas, it īpaši infrastruktūrā un enerģētikā Savienībā (sk. 51. apsvērumu). Enerģētikas un investīciju nozares ir liberalizētas nozares, kurās pastāv konkurence ES iekšienē. Tādējādi jebkura *Antin* piešķirta priekšrocība var izkropļot konkurenci un stiprināt *Antin* konkurētspēju salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kas konkurē Savienības iekšējā tirdzniecībā.

(235) Līdz ar to Komisija secina, ka nolēmums un jebkurā gadījumā nolēmuma īstenošana var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un radīt vai draudēt radīt konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū.

10.1.4. Secinājums par atbalsta esību

(236) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka nolēmums un jebkurā gadījumā tā īstenošana ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

10.2. Jauns atbalsts

(237) Dažas trešās personas savās piezīmēs apgalvo, ka, ja nolēmumu uzskata par atbalstu, tas nebūtu "jauns atbalsts" Padomes Regulas (ES) 2015/1589 1. panta c) punkta nozīmē. Tās uzskata, ka nolēmums būtu jāuzskata par pastāvošu atbalstu Padomes Regulas (ES) 2015/1589 1. panta b) punkta iv) apakšpunkta nozīmē, jo nolēmumu nevar uzskatīt par tādu, ar ko piešķir atbalstu atsevišķi no 2007. gada shēmas, un, tā kā atbalsts *Antin* saskaņā ar 2007. gada shēmu ir pastāvošs atbalsts, arī nolēmums būtu jāuzskata par pastāvošu atbalstu (sk. 7.1.3. iedaļu).

(238) Tomēr, šādi argumentējot, tiek nepareizi interpretēts oficiālās izmeklēšanas tvērums, kas attiecas uz atlīdzību, ko *Antin* saņēma saskaņā ar nolēmumu. Jebkuri apsvērumi par to, vai 2007. gada shēma ir pastāvošs atbalsts, nav izšķiroši, lai konstatētu pastāvošu atbalstu nolēmumā, attiecībā uz kuru noilguma termiņš saskaņā ar Padomes Regulas (ES) 2015/1589 17. panta 2. punktu sākas no nolēmuma pieņemšanas brīža (proti, no 2018. gada 15. jūnija). *Antin* nebija tiesību saņemt nekādus maksājumus saskaņā ar 2007. gada shēmu papildus maksājumiem, kas tika saņemti pirms shēmas grozīšanas 2013. gadā. Ja šādi maksājumi tiktu veikti, tie būtu balstīti tikai uz nolēmumu, nevis uz iepriekš pastāvējušām tiesībām. Tādējādi nolēmums un katrā ziņā tā īstenošana ir jauns atbalsts.

(239) Komisija atgādina, ka šis konstatējums atbilst Tiesas konstatējumiem *Micula* lietā, kuros tā nosprieda, ka “tiesības uz attiecīgo kompensāciju tika piešķirtas tikai ar šķīrējtiesas nolēmumu, kura, apmierinot prasītāju šķīrējtiesā celto prasību, ne tikai konstatēja šo tiesību esamību, bet arī aprēķināja maksājamās summas apmēru”⁽¹⁴⁰⁾. Minētajā lietā Tiesa patiešām norādīja, ka “tiesības uz kompensāciju, kura tika piešķirta, lai atlīdzinātu kaitējumu, kas prasītājiem šķīrējtiesā esot nodarīts, iespējams, pretēji DIL atceļot attiecīgo fiskālo stimulu sistēmu, tika piešķirtas tikai ar šķīrējtiesas nolēmumu. Proti, tikai šajā nolūkā uzsāktā šķīrējtiesas procesa noslēgumā, pamatojoties uz DIL 7. pantā ietvertu šķīrējtiesas klauzulu, prasītāji šķīrējtiesā varēja panākt faktisku šīs kompensācijas izmaksu.”⁽¹⁴¹⁾ Tādējādi Tiesa konstatēja, ka “*Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, (...) nosprieždama, ka strīdīgajā lēmumā minētais valsts atbalsts tika piešķirts dienā, kad tika atcelta attiecīgā fiskālo stimulu sistēma*”⁽¹⁴²⁾. Šajā gadījumā pretēji dažu trešo personu apgalvojumiem būtu kļūdaini uzskatīt, ka attiecīgais atbalsts tika piešķirts, pieņemot 2007. gada shēmu.

(240) Turklāt, kā jau norādīts šā lēmuma 10.1. iedaļā, nolēmums atbilst nosacījumiem par valsts atbalsta esību, un tā klasificēšana par valsts atbalstu nav atkarīga no 2007. gada shēmas klasifikācijas.

(241) Attiecībā uz argumentu, ka, pamatojoties uz spriedumu *Dobeles HES* lietā⁽¹⁴³⁾, nevar uzskatīt, ka ar minēto nolēmumu piešķir atbalstu atsevišķi no 2007. gada shēmas (sk. 146. un 176. apsvērumu), Komisija norāda, ka minētā lieta faktiski atšķiras no šīs lietas un tādējādi tās nav salīdzināmas. Konkrētāk, spriedumā *Dobeles HES* lietā Tiesa nosprieda, ka valsts atbalstu kā tādu nevar ieviest ar tiesas nolēmumu, kas atšķiras no valsts tiesiskajā regulējumā noteiktās tarifu priekšrocības tādā nozīmē, ka tad, ja valsts tiesiskais regulējums, ar kuru ir piešķirtas likumiskas tiesības uz lielāku maksājumu par elektrību, kas ražota no atjaunojamajiem energoresursiem, ir “valsts atbalsts” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, pieteikumi tiesā ar mērķi pilnībā izmantot šīs tiesības ir jāuzskata par pieteikumiem izmaksāt daļu no šī nesapeņmtā valsts atbalsta, nevis par pieteikumiem, lai panāktu, ka lietu izskatošā tiesa piespriež atsevišķu valsts atbalstu⁽¹⁴⁴⁾. Tomēr šajā gadījumā šķīrējtiesas piešķirtā atlīdzība neizriet no tiesībām, kas jau ir noteiktas Spānijas tiesību aktos neatkarīgi no nolēmuma. Gluži pretēji, ar nolēmumu tiek kompensēta nelikumīgas atbalsta shēmas atsaukšana, un tiesības uz atlīdzību tieši izriet no nolēmuma. Turklāt šķīrējtiesa nav valsts tiesa. Arī šī iemesla dēļ spriedums *Dobeles HES* lietā šajā gadījumā nav piemērojams.

(242) Visbeidzot, Regulas 2015/1589 17. panta 2. punktā paredzētais noilguma termiņš attiecībā uz atbalsta shēmu nesākas no atbalsta shēmas īstenošanas brīža, kā to apgalvo ieinteresētās personas, bet gan, kā izriet no šīs tiesību normas formulējuma, tas sākas dienā, kad atbalsts tiek piešķirts saskaņā ar atbalsta shēmu. Tā ir diena, kad sabiedrība iegūst tiesības uz individuālo maksājumu, t. i., diena, kad šis maksājums ir jāveic. Tādējādi attiecībā uz maksājumiem, kas būtu jāveic pēc 2013. gada grozījuma, noilguma termiņš varētu sākties agrākais no dienas, kad maksājumiem būtu iestājies izpildes termiņš⁽¹⁴⁵⁾.

10.3. Atbalsta nelikumība

(243) LESD 108. panta 3. punktā noteikts, ka attiecīgā dalībvalsts nedrīkst sākt īstenot plānoto pasākumu, kamēr Komisijas procedūra nav beigusies ar galīgo lēmumu.

⁽¹⁴⁰⁾ Tiesas (virspalāta) spriedums, 2022. gada 25. janvāris, lieta C-638/19 P Eiropas Komisija / *European Food SA* u. c., EU:C:2022:50, 125. punkts.

⁽¹⁴¹⁾ Turpat, 124. punkts.

⁽¹⁴²⁾ Turpat, 127. punkts.

⁽¹⁴³⁾ Tiesas (virspalāta) spriedums, 2023. gada 12. janvāris, apvienotās lietas C-702/20 un C-17/21, SIA “DOBELES HES” un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, EU:C:2023:1.

⁽¹⁴⁴⁾ Sk. sprieduma 79. punktu.

⁽¹⁴⁵⁾ Tiesas spriedums, 2011. gada 8. decembris, *France Télécom* / Komisija, C-81/10 P, 82. punkts; Tiesas (virspalāta) spriedums, 2023. gada 12. janvāris, apvienotās lietas C-702/20 un C-17/21, SIA “DOBELES HES” un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, EU:C:2023:1, 108.–110. punkts.

- (244) Saskaņā ar iedibināto judikatūru galvenais apstāklis, lai noteiktu brīdi, kad ar konkrētu pasākumu labuma guvējiem ir piešķirtas tiesības šo atbalstu saņemt, ir saistīts ar to, ka šiem saņēmējiem ir skaidri zināmas tiesības to saņemt un dalībvalstij no tā izriet saistības minēto atbalstu piešķirt. Proti, tieši šajā brīdī šāds pasākums var izkropļot konkurenci, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm LESD 107. panta 1. punkta nozīmē ⁽¹⁴⁶⁾.
- (245) Šajā gadījumā nolēmums tika pieņemts 2018. gada 15. jūnijā un 2019. gada 29. janvārī tajā tika izlabotas pārrakstīšanās kļūdas. Tā kā ar 2018. gada 15. jūnija nolēmumu Spānijai tika piespriests samaksāt *Antin* atlīdzību 101 miliona EUR apmērā (saskaņā ar 2019. gada 29. janvāra labojumiem), pieskaitot procentus par šo summu, *Antin* tika piešķirtas tiesības saņemt nolēmumā noteikto atlīdzību minētajā datumā. Pamatojoties uz šķīrējtiesas konstatējumu, ka izskatāmajā strīdā ir piemērojams EHN, EHN 26. panta 8. punkts nozīmē, ka Spānijai ir saistošs šķīrējtiesas procesa iznākums un tādējādi *Antin* tiesības saņemt atbalstu saskaņā ar nolēmumu tika piešķirtas 2018. gada 15. jūnijā, un tāād atbalsts tika piešķirts saskaņā ar nolēmumu tajā pašā dienā (t. i., 2018. gada 15. jūnijā (sk. arī 10.2. iedaļu).
- (246) Spānija par nolēmumu paziņoja 2019. gada 17. aprīlī, un, pamatojoties uz pašlaik pieejamo informāciju, Spānija to nav apmaksājusi, īstenojusi vai izpildījusi.
- (247) Tā kā atbalsts tika piešķirts 2018. gada 15. jūnijā, pirms to apstiprināja Komisija, Komisija uzskata, ka atbalsts, kas izriet no nolēmuma un katrā ziņā tā īstenošanas, ir nelikumīgs.
- (248) Pilnīguma labad Komisija norāda, ka pretēji trešo personu apgalvotajam Spānijas paziņojums nav "ļauņprātīgs". Paziņojot par attiecīgo atbalstu, Spānija ir rīkojusies saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktā paredzēto pienākumu, ko pēc definīcijas nevar uzskatīt par tiesību aktu ļauņprātīgu izmantošanu.
- (249) Jebkurā gadījumā nolēmuma īstenošana pēc šā lēmuma pieņemšanas arī būtu nelikumīgs atbalsts.

10.4. Atbalsta saderība

- (250) Ņemot vērā to, ka nolēmums un jebkurā gadījumā tā īstenošana ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, šāds pasākums ir aizliegts, ja vien to nevar uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 2. vai 3. punktu.
- (251) Sākumā Komisija atgādina, ka, novērtējot pasākuma saderību ar iekšējo tirgu atbilstīgi LESD 107. panta 2. punktam un 107. panta 3. punktam, pierādīšanas pienākums ir dalībvalsts galvenā atbildība ⁽¹⁴⁷⁾. Pašlaik Spānija nav iesniegusi nekādus argumentus, kas varētu pamatot pasākumu saskaņā ar LESD 107. panta 2. punktu vai 107. panta 3. punktu.
- (252) Tomēr pilnīguma labad Komisija lēmumā par procedūras sākšanu ne tikai atgādināja, ka pierādīšanas pienākums par saderību gulstas uz Spāniju, bet arī uzskatīja par lietderīgu pēc savas iniciatīvas veikt saderības novērtējumu un puda sākotnējās šaubas par pasākuma saderību ar iekšējo tirgu saistībā ar i) iespējamu ES tiesību aktu pārkāpumu, ko rada atbalsta pasākums (lēmuma par procedūras sākšanu 96.–102. apsvērums), un ii) atbalsta pasākuma neatbilstību saderības kritērijiem, kas noteikti valsts atbalsta pamatnostādņēs, kuras piemērojamas darbības atbalstam atjaunīgo energoresursu enerģijai (sk. lēmuma par procedūras sākšanu 108.–154. apsvērums).
- (253) Tālāk izklāstīto iemeslu dēļ Komisija saglabā savu secinājumu, ka nolēmums un jebkurā gadījumā tā īstenošana nav saderīga ar iekšējo tirgu, jo ar to tiek pārkāpti Savienības tiesību akti.

⁽¹⁴⁶⁾ Tiesas (virspalāta) spriedums, 2022. gada 25. janvāris, lieta C-638/19 P Eiropas Komisija / *European Food SA* u. c., EU:C:2022:50, 123. punkts.

⁽¹⁴⁷⁾ Pirmās instances tiesas spriedums, 2007. gada 12. septembris, lieta T-68/03, *Olympiaki Aeroporia Ypiresies* / Komisija, EU:T:2007:253, 34. punkts.

10.4.1. Savienības tiesību aktu pārkāpums

(254) Saskaņā ar Tiesas iedibināto judikatūru valsts “atbalsts, kas pats par sevi vai, ņemot vērā dažus tā aspektus, ir pretrunā Savienības tiesību normām vai vispārējiem tiesību principiem, nevar tikt atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu (...). Proti, ja atbalsta aspekti ir tik cieši saistīti ar atbalsta priekšmetu, ka tos nav iespējams izvērtēt atsevišķi, to ietekme uz atbalsta saderību vai nesaderību kopumā obligāti ir jāizvērtē LESD 108. pantā paredzētajā procedūrā.”⁽¹⁴⁸⁾

(255) Pirmām kārtām Komisija atgādina, ka Savienības tiesas uzskata, ka starptautisks nolīgums nevar ietekmēt Līgumos noteikto pilnvaru sadalījumu vai līdz ar to Savienības tiesību sistēmas autonomiju, kuras ievērošanu nodrošina Tiesa⁽¹⁴⁹⁾. Šis princips it īpaši ir nostiprināts LESD 344. pantā, atbilstoši kuram, risinot domstarpības, kas saistītas ar Līgumu interpretāciju vai piemērošanu, dalībvalstis apņemas izmantot tikai tādas domstarpību izšķiršanas metodes, kādas paredz Līgumi⁽¹⁵⁰⁾.

(256) Lai garantētu ES tiesību sistēmas īpašo iezīmju un autonomijas saglabāšanu, ar Līgumiem ir izveidota tiesu sistēma, kuras mērķis ir nodrošināt Savienības tiesību saskanīgu un vienveidīgu interpretāciju⁽¹⁵¹⁾. Tādēļ saskaņā ar LES 19. panta 1. punktu valsts tiesām un Tiesai ir jānodrošina Savienības tiesību pilnīga piemērošana visās dalībvalstīs, kā arī to tiesību aizsardzība tiesā, kuras attiecīgajām personām izriet no minētajām tiesībām⁽¹⁵²⁾. Šādi izstrādātās tiesu sistēmas stūrakmens ir radīts ar LESD 267. pantā paredzēto prejudiciālā nolēmuma tiesvedību, kuras mērķis, izveidojot tiesnešu dialogu tieši starp Tiesu un dalībvalstu tiesām, ir nodrošināt Savienības tiesību vienveidīgu interpretāciju, tādējādi ļaujot nodrošināt to saskanību, pilnīgu iedarbību un autonomiju, kā arī – galu galā – ar Līgumiem izveidoto tiesību īpašo raksturu⁽¹⁵³⁾.

(257) Kā paskaidrots 9.–11. apsvērumā, saskaņā ar Tiesas judikatūru LES 19. pants un LESD 267. un 344. pants, kā arī vispārējais Savienības tiesību sistēmas autonomijas princips nepieļauj tādu starptautiskā nolīguma ietvertu noteikumu, saskaņā ar kuru vienas dalībvalsts, kas ir šā nolīguma puse, ieguldītājs, ja rodas strīds par ieguldījumiem citā dalībvalstī, kas ir šā nolīguma puse, var celt prasību pret šo dalībvalsti šķīrējtiesā, kuras jurisdikciju šī dalībvalsts ir apņēmusies atzīt⁽¹⁵⁴⁾.

(258) Patiešām, noslēdzot šādu nolīgumu, dalībvalstis, kas ir tā puses, ir vienojušās izslēgt no savu tiesu kompetences un tātad no tiesiskās aizsardzības sistēmas, ko atbilstoši LES 19. panta 1. punkta otrajai daļai tām ir jāievieš jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības, strīdus, kas var būt saistīti ar Savienības tiesību interpretāciju vai piemērošanu. Tādējādi šāds nolīgums var radīt situāciju, kurā šie strīdi netiek izšķirti veidā, kas garantē Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti⁽¹⁵⁵⁾.

(259) Šajā gadījumā nolēmums attiecas uz strīdu starp dalībvalsti un diviem ieguldītājiem no divām citām dalībvalstīm un tika pieņemts saistībā ar šķīrējtiesas procesu, kas tika uzsākts, pamatojoties uz EHN 26. pantā paredzēto ieguldītāju strīdu izšķiršanas mehānismu.

⁽¹⁴⁸⁾ Tiesas spriedums, 2023. gada 31. janvāris, lieta C-284/21 P, Komisija / Anthony Braesch u. c., EU:C:2023:58, 96. un 97. punkts (sk. arī tajā minēto judikatūru).

⁽¹⁴⁹⁾ Sk. spriedumu *Achmea* lietā 32. punktu un tajā minēto judikatūru. Sk. arī spriedumu *Komstroy* lietā, 42. punkts.

⁽¹⁵⁰⁾ Sk. spriedumu *Achmea* lietā, 32. punkts. Sk. arī spriedumu *Komstroy* lietā 42. punktu.

⁽¹⁵¹⁾ Sk. spriedumu *Achmea* lietā, 35. punkts. Sk. arī spriedumu *Komstroy* lietā, 45. punkts.

⁽¹⁵²⁾ Sk. spriedumu *Achmea* lietā, 36. punkts. Sk. arī spriedumu *Komstroy* lietā, 45. punkts.

⁽¹⁵³⁾ Sk. spriedumu *Achmea* lietā, 37. punkts. Sk. arī spriedumu *Komstroy* lietā, 46. punkts.

⁽¹⁵⁴⁾ Sk. spriedumu *Achmea* lietā un spriedumu *Komstroy* lietā; Tiesas rīkojums, 2022. gada 21. septembris, *Romatsa* u. c., C-333/19, EU:C:2022:749.

⁽¹⁵⁵⁾ Tiesas rīkojums, 2022. gada 21. septembris, *PrivatBank* u. c., C-333/19, EU:C:2022:749, 34. punkts un tajā minētā judikatūra.

- (260) Kā paskaidrots lēmuma par procedūras sākšanu 10. apsvērumā un kā Tiesa lēmusi spriedumā *Komstroy* lietā, EHN, pamatojoties uz aktu, ar ko Savienība apstiprina tā noslēgšanu, un saskaņā ar LESD 216. pantu ir daļa no Savienības tiesību sistēmas, tādējādi pats EHN ir Savienības tiesību akts ⁽¹⁵⁶⁾. Tāpēc jebkurai tiesai, kas izveidota saskaņā ar EHN, būtu jāinterpretē un pat jāpiemēro Savienības tiesības ⁽¹⁵⁷⁾.
- (261) Turklāt, kā Tiesa norādījusi spriedumā *Komstroy* lietā, tāda *ad hoc* tiesa kā šķīrējtiesa, kas pieņēmusi šo nolēmumu, neietilpst dalībvalsts tiesu sistēmā. Tātad tas nozīmē, ka to nevar kvalificēt kā dalībvalsts tiesu LESD 267. panta nozīmē un līdz ar to tai nav tiesību vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par Savienības tiesību interpretāciju ⁽¹⁵⁸⁾. Ņemot vērā nesaderību ar Savienības tiesību aktiem, kas rastos, ja ieguldītājs no vienas dalībvalsts varētu izmantot šo šķīrējtiesas mehānismu strīdā par ieguldījumu, ko tas veicis citā dalībvalstī, Tiesa konstatēja, ka EHN 26. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neattiecas uz šādu situāciju, t. i., ES iekšējo strīdu.
- (262) Pamatojoties uz iepriekš minēto un pretēji argumentam, ko rakstiski izvirzīja vairākas ieinteresētās trešās personas, jāuzskata, ka procesam, kura rezultātā tika pieņemts nolēmums, trūka juridiskā pamata. EHN 26. pants nav piemērojams tādiem strīdiem kā strīds starp dalībvalsti un citu dalībvalsti ieguldītājiem par investīcijām, ko dalībvalstu ieguldītāji veikuši pirmajā dalībvalstī. Spānija nekad nav izteikusi piedāvājumu izšķirt šādus strīdus šķīrējtiesā. Tāpēc nepastāv vienošanās par strīdu izšķiršanu šķīrējtiesā, un šķīrējtiesa, kas izveidota, pamatojoties uz nepiemērojamu tiesību normu, nav izveidota pareizi. Šķīrējtiesai, kas tomēr tika izveidota šajā lietā, ir nepilnības, kurus Tiesa konstatēja *Komstroy* lietā. Tā tika izveidota saskaņā ar ICSID konvencijas 37. panta 2. punkta b) apakšpunktu, kas noteica, ka ICSID konvencija ir piemērojama tās lēmumu, arī nolēmuma, izskatīšanai tiesā. ICSID konvencijas 52., 53. un 54. pantā ir paredzēta tikai ierobežota to nolēmumu pārbaude, kas it īpaši attiecas uz šķīrējtiesas jurisdikciju. Šajā kontekstā ir jāuzskata, ka šķīrējtiesas pieņemtais nolēmums nav pakļauts pārbaudei dalībvalsts tiesā, kas spēj nodrošināt pilnīgu atbilstību Savienības tiesību aktiem.
- (263) Tāpēc, pat neņemot vērā to, ka nolēmums ir spēkā neesošs, jo tam nav juridiska pamata, tas ir jāuzskata par nesaderīgu ar Savienības tiesībām. Tam nevar būt nekādas sekas, un to nevar īstenot, lai saņemtu piešķirtās atlīdzības maksājumu ⁽¹⁵⁹⁾.
- (264) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka nolēmums un katrā ziņā tā īstenošana pārkāpj Savienības tiesības un jo īpaši LES 19. panta 1. punktu un LESD 267. un 344. pantu, kā arī vispārējo ES tiesību sistēmas autonomijas principu.

10.4.2. LESD 351. panta nepiemērošana

- (265) LESD 351. pantā ir noteikts, ka “[l]īgumi neietekmē tiesības un pienākumus, ko uzliek nolīgumi, kurus (..) – attiecībā uz kandidātvalstīm – pirms to pievienošanās dienas viena vai vairākas dalībvalstis, no vienas puses, noslēgušas ar vienu vai vairākām trešām valstīm, no otras puses”.

⁽¹⁵⁶⁾ Sk. spriedumu *Komstroy* lietā, 23. punkts.

⁽¹⁵⁷⁾ Sk. spriedumu *Komstroy* lietā, 50. punkts.

⁽¹⁵⁸⁾ Sk. spriedumu *Komstroy* lietā, 52. un 53. punkts.

⁽¹⁵⁹⁾ Tiesas rīkojums, 2022. gada 21. septembris, *Romatsa* u. c., C-333/19, EU:C:2022:749, 42.–43. punkts; Deklarācija par juridiskajām sekām, kas izriet no Tiesas sprieduma lietā *Komstroy*, un kopīgo izpratni par to, ka Enerģētikas hartas nolīguma 26. pants nav piemērojams kā pamats ES iekšējiem šķīrējtiesu procesiem, OV L, 2024/2121, 6.8.2024.

- (266) Saskaņā ar iedibināto judikatūru LESD 351. panta pirmās daļas mērķis ir saskaņā ar starptautisko tiesību principiem precizēt, ka Savienības līgumu piemērošana neietekmē attiecīgās dalībvalsts pienākumus ievērot trešo valstu tiesības, kas izriet no agrāka nolīguma, un izpildīt atbilstošos pienākumus⁽¹⁶⁰⁾. Tādējādi LESD 351. panta pirmās daļas mērķis ir aizsargāt trešo valstu tiesības, ļaujot attiecīgajām dalībvalstīm pildīt savus pienākumus, kas izriet no agrāka starptautiska nolīguma⁽¹⁶¹⁾. No otras puses, tas neļauj dalībvalstīm izmantot tiesības, kas izriet no šādiem nolīgumiem, to iekšējās attiecībās Savienībā⁽¹⁶²⁾.
- (267) Turklāt judikatūrā ir noteikts, ka, lai saskaņā ar LESD 351. panta pirmo daļu starptautisks nolīgums prevalētu pār Savienības tiesību normu, ir jābūt izpildītiem diviem nosacījumiem: nolīgumam ir jābūt noslēgtam, pirms attiecīgajā dalībvalstī stājas spēkā Savienības Līgumi, un attiecīgajai trešai valstij no tā izriet tiesības, kuru ievērošanu tā var prasīt no šīs dalībvalsts⁽¹⁶³⁾.
- (268) Šajā gadījumā, kā paskaidrots 4. zemsvītras piezīmē, Savienība un Spānija parakstīja EHN 1994. gada decembrī (savukārt 1991. gada 17. decembrī – Luksemburga un Nīderlande, dalībvalstis, kurās ir reģistrēta *Antin*), un pēc ratifikācijas tas stājas spēkā 1998. gada aprīlī. Spānija parakstīja ICSID konvenciju 1994. gada 21. martā, un tā stājas spēkā pēc ratifikācijas 1994. gada 17. septembrī. Attiecībā uz Luksemburgu ICSID konvencija stājas spēkā 1970. gada 29. augustā, bet Nīderlandi – 1966. gada 14. oktobrī. Tāpēc EHN un ICSID konvencija tika noslēgti pēc 1958. gada (attiecīgais datums LESD 351. panta piemērošanai Luksemburgai un Nīderlandei) un pēc tam, kad Spānija pievienojās Savienībai 1986. gadā. Līdz ar to LESD 351. pantā paredzētais pirmais nosacījums nav izpildīts nevienā no iespējamām kombinācijām.
- (269) Turklāt saskaņā ar spriedumu *Komstroy* lietā EHN 26. panta mērķis ir reglamentēt divpusējās attiecības⁽¹⁶⁴⁾. Tāpat, neraugoties uz to, ka runa ir par daudzpusēju aktu, ar ICSID konvenciju ir paredzēts reglamentēt divpusējās attiecības starp divām nolīguma pusēm analogi divpusējam nolīgumam. Lai gan trešās valstis, kas noslēgušas ICSID konvenciju, varētu būt ieinteresētas, lai Spānija pilda savus pienākumus attiecībā pret citu dalībvalsti, atbilstoši šīs konvencijas noteikumiem veicot šķīrējtiesas nolēmuma, kurš ietilpst tās piemērošanas jomā, izpildi, šādu tīri faktisku interesi nevar pielīdzināt “tiesībām” LESD 351. panta pirmās daļas izpratnē, kas var pamatot šīs tiesību normas piemērošanu⁽¹⁶⁵⁾. Tādējādi ne EHN, ne ICSID konvencija neatbilst arī LESD 351. pantā paredzētajam otrajam nosacījumam.
- (270) Līdz ar to jāsecina, ka LESD 351. pants neattiecas uz šo lietu un ka LESD 351. pants nemaina Komisijas secinājumu 264. apsvērumā, ka nolēmums un katrā ziņā tā īstenošana pārkāpj Savienības tiesību aktus.

10.4.3. Tiesiskās palāvēības neesība

- (271) Vairākas ieinteresētās trešās personas savās rakstiskajās piezīmēs apgalvo, ka ar Komisijas lēmumu, kurā konstatēts, ka nolēmums nav saderīgs ar iekšējo tirgu, jo tas neatbilst ES tiesību aktiem, tiktu pārkāpts tiesiskās palāvēības aizsardzības princips.

⁽¹⁶⁰⁾ Spriedums, 2011. gada 15. septembris, Komisija/Slovākija, C-264/09, EU:C:2011:580, 41. punkts un tajā minētā judikatūra, un spriedums, 2024. gada 2. oktobris, *European Food SA u. c.* / Eiropas Komisija, T-624/15 RENV un T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, 74. punkts.

⁽¹⁶¹⁾ Spriedums, 2024. gada 2. oktobris, *European Food SA u. c.* / Eiropas Komisija, T-624/15 RENV un T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, 76. punkts un tajā minētā judikatūra.

⁽¹⁶²⁾ Turpat, 77. punkts un tajā minētā judikatūra.

⁽¹⁶³⁾ Turpat, 80. punkts un tajā minētā judikatūra.

⁽¹⁶⁴⁾ Sk. spriedumu *Komstroy* lietā, 64. punkts.

⁽¹⁶⁵⁾ Tiesas spriedums, 2024. gada 2. oktobris, *European Food u. c.* / Komisija, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV un T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, 106. punkts un tajā minētā judikatūra.

- (272) Tiesiskās palāvības aizsardzības princips ir Savienības tiesību pamatprincips, kas ļauj ikvienam saimnieciskās darbības subjektam, kuram iestāde ir radījusi pamatotu palāvību, uz to pašauties⁽¹⁶⁶⁾. Tomēr, ja piesardzīgs un modrs saimnieciskās darbības subjekts var paredzēt, ka iestādes veiks pasākumu, kas varētu ietekmēt tā intereses, attiecīgā persona nevar uz šo principu atsaukties pēc šā pasākuma veikšanas⁽¹⁶⁷⁾.
- (273) Saskaņā ar iedibināto judikatūru tiesības atsaukties uz tiesiskās palāvības aizsardzības principu nozīmē, ka ir izpildīti trīs nosacījumi. Pirmkārt, administrācijai ir jābūt sniegušai ieinteresētajai personai precīzu, beznosacījumu un saskaņotu apliecinājumu no kompetentiem un uzticamiem avotiem. Par šādiem solījumiem uzskata jebkādā veidā paziņotu precīzu, beznosacījumu un saskaņotu informāciju. Otrkārt, šīm garantijām ir jābūt tādām, kas var radīt tiesisko palāvību personai, kurai tās ir adresētas. Treškārt, sniegtajām garantijām ir jāatbilst piemērojamām tiesību normām⁽¹⁶⁸⁾.
- (274) Attiecībā uz pirmo nosacījumu Komisija nekad nav sniegusi garantijas, kas varētu likt *Antin* pamatoti sagaidīt, ka nolēmums nav valsts atbalsts vai ka jebkurā gadījumā Komisija uzskata nolēmumu un katrā ziņā tā īstenošanu par likumīgu un saderīgu valsts atbalstu.
- (275) Gluži pretēji, Komisija Komisijas 2017. gada lēmumā, proti, pirms nolēmuma pieņemšanas, skaidri norādīja, ka "jebkura atlīdzība, ko šķirējtiesa piešķir ieguldītājam, pamatojoties uz to, ka Spānija ar paziņoto shēmu ir grozījusi piemaksu ekonomisko shēmu, pati par sevi būtu valsts atbalsts"⁽¹⁶⁹⁾. Tā kā šķirējtiesas nav kompetentas atzīt valsts atbalstu par saderīgu ar iekšējo tirgu – tas ir ekskluzīvā Komisijas kompetencē –, piesardzīgs un modrs ekonomikas dalībnieks būtu varējis sagaidīt, ka jebkurš šāds atlīdzības piešķiršanas nolēmums būtu uzskatāms par paziņojamu valsts atbalstu saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu un uz to attiektos nogaidīšanas pienākums. Tādējādi ieguldītājiem netika sniegta precīza, beznosacījumu un saskaņota informācija, kas tiem radītu tiesisko palāvību.
- (276) Turklāt Komisija norāda, ka nevar rasties tiesiskā palāvība uz Savienības tiesību aktiem, kas būtu pretrunā Savienības tiesībām. Kā paskaidrots 10.–12. apsvērumā, nolēmums un katrā ziņā tā īstenošana ir pretrunā LES 19. panta 1. punktam, kā arī LESD 267. un 344. pantam un ES tiesību sistēmas vispārējam autonomijas principam. Tāpēc no pasākuma nevar izrietēt tiesiskā palāvība.
- (277) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka tiesiskās palāvības princips nemaina secinājumu, ka nolēmums un jebkurā gadījumā tā īstenošana ir pretrunā Savienības tiesību aktiem un tāpēc nav saderīgi ar iekšējo tirgu.

10.4.4. Secinājums par atbalsta saderību

- (278) Pamatojoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, Komisija secina, ka nolēmums un katrā ziņā tā īstenošana ir pretrunā Savienības tiesību normām, proti, LES 19. panta 1. punktam un LESD 267. un 344. pantam, kā arī ES tiesību sistēmas vispārējam autonomijas principam. Tā kā nav nepieciešams izvērtēt, vai atbalsts rada diskrimināciju valstspiederības dēļ, pārkāpjot LESD 18. pantu, vai arī tas ir saderīgs ar valsts atbalsta pamatnostādņēm, kas piemērojamas atbalstam enerģijai no atjaunīgajiem energoresursiem, ir jāsecina, ka pasākums nav saderīgs ar iekšējo tirgu un tāpēc to nevar atļaut.

⁽¹⁶⁶⁾ Tiesas spriedums, 2024. gada 2. oktobris, *European Food u. c.* / Komisija, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV un T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, 228. punkts un tajā minētā judikatūra.

⁽¹⁶⁷⁾ Tiesas spriedums, 2024. gada 2. oktobris, *European Food u. c.* / Komisija, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV un T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, 229. punkts un tajā minētā judikatūra.

⁽¹⁶⁸⁾ Turpat, 230. punkts un tajā minētā judikatūra.

⁽¹⁶⁹⁾ Komisijas 2017. gada lēmuma 165. apsvērumš.

11. NOLĒMUMA ĪSTENOŠANAS NOVĒRŠANA UN ATBALSTA ATGŪŠANA

(279) Saskaņā ar LESD un Savienības tiesu iedibināto judikatūru, ja Komisija ir konstatējusi, ka atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu, tai ir tiesības lemt par to, ka attiecīgajai dalībvalstij šis atbalsts ir jāmaina vai jāatceļ⁽¹⁷⁰⁾. Tāpat Savienības tiesas ir pastāvīgi lēmušas, ka dalībvalstij pienākumu atcelt atbalstu, ko Komisija uzskata par nesaderīgu ar iekšējo tirgu, nosaka, lai atjaunotu iepriekšējo stāvokli⁽¹⁷¹⁾.

(280) Šajā saistībā Savienības tiesas ir noteikušas, ka minētais mērķis ir sasniegts, ja saņēmējs ir atmaksājis nelikumīgi piešķirtās atbalsta summas un tādējādi zaudējis priekšrocību, kas tam bijusi iekšējā tirgū attiecībā pret konkurentiem, un ir atjaunots stāvoklis, kāds bija pirms atbalsta piešķiršanas⁽¹⁷²⁾.

(281) Saskaņā ar judikatūru Padomes Regulas (ES) 2015/1589⁽¹⁷³⁾ 16. panta 1. punktā ir noteikts, ka tad, "kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja".

(282) Tiesa ir lēmusi, ka nelikumīgais atbalsts ir arī jāatgūst no sabiedrības, kura turpina atbalstu saņēmušā uzņēmuma saimniecisko darbību, ja tiek pierādīts, ka šī sabiedrība faktiski saglabā ar minētā atbalsta piešķiršanu saistīto konkurences priekšrocību⁽¹⁷⁴⁾. Šajā sakarā Tiesa ir lēmusi, ka, "pildot savu atbalsta atgūšanas uzdevumu un lai garantētu Komisijas atgūšanas lēmuma, kurā ir precīzi identificēts atbalsta saņēmējs, pilnīgu efektivitāti, kā arī, lai faktiski novērstu konkurences izkropļojumu, ko radījusi ar atbalsta saņemšanu saistītā konkurences priekšrocība, valsts iestādēm un tiesām jāidentificē cits uzņēmums, kurš nav tas, kas identificēts šajā atgūšanas lēmumā, gadījumā, ja ar attiecīgo atbalstu saistītā priekšrocība faktiski ir bijusi nodota šim citam uzņēmumam pēc minētā atgūšanas lēmuma pieņemšanas"⁽¹⁷⁵⁾.

(283) Šajā gadījumā no iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Spānijai ir jāatgūst visi atbalsta maksājumi, kas izmaksāti *Antin* vai jebkurai trešai personai, kura ir ieguvusi vai var iegūt nolēmumā paredzēto atlīdzību vai no nolēmuma izrietošās tiesības. Tomēr, pamatojoties uz Komisijas rīcībā esošo informāciju, lai gan pats nolēmums ir pieņemts un tādējādi attiecīgais atbalsts ir piešķirts *Antin*⁽¹⁷⁶⁾, Spānija šo nolēmumu nav apmaksājusi, īstenojusi vai izpildījusi. Tāpēc, pamatojoties uz Komisijai pieejamo informāciju, valsts atbalsts nav faktiski izmaksāts un to nav nepieciešams atgūt, ja Spānija arī turpmāk nemaksās nolēmumā paredzēto atlīdzību.

(284) Šajā sakarā Spānija ne tikai neapmaksā, neīsteno vai neizpilda nolēmumu, bet arī nodrošina, ka no šā lēmuma pieņemšanas dienas nolēmums netiek apmaksāts, īstenots vai izpildīts kā citādi. Ja šāda apmaksā, izpilde vai īstenošana tiek veikta, Spānija atgūst visus naudas līdzekļus, kas faktiski pārskaitīti šādas apmaksas, izpildes vai īstenošanas rezultātā⁽¹⁷⁷⁾. Šajā sakarā Spānija atgūst visus atbalsta maksājumus, kas saskaņā ar nolēmumu izmaksāti *Antin* un jebkurai trešai personai, kura ir ieguvusi vai var iegūt nolēmumā paredzēto atlīdzību vai no nolēmuma izrietošās tiesības.

⁽¹⁷⁰⁾ Spriedums, 1973. gada 12. jūlijs, Komisija/Vācija, 70/72, EU:C:1973:87, 13. punkts.

⁽¹⁷¹⁾ Spriedums, 1990. gada 21. marts, Beļģija/Komisija, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, 66. punkts.

⁽¹⁷²⁾ Spriedums, 1999. gada 17. jūnijs, Beļģija/Komisija, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, 64. un 65. punkts.

⁽¹⁷³⁾ Sk. 60. zemsvītras piezīmi.

⁽¹⁷⁴⁾ Spriedums, 2025. gada 16. janvāris, *Scai Srl / Regione Campania*, lieta C-588/23, EU:C:2025:23, 40. punkts; Spriedums, 2018. gada 7. marts, *SNCF Mobilités / Komisija*, C-127/16 P, EU:C:2018:165, 104. un 106. punkts.

⁽¹⁷⁵⁾ Spriedums, 2025. gada 16. janvāris, *Scai Srl / Regione Campania*, lieta C-588/23, EU:C:2025:23, 46. punkts.

⁽¹⁷⁶⁾ Sk. arī šā lēmuma 10.3. iedaļu.

⁽¹⁷⁷⁾ Lai izpildītu LESD 108. panta 3. punktā noteiktos pienākumus, Spānija veic arī visus atbilstīgos pasākumus, lai nepieļautu, ka *Antin* un jebkura trešā persona, kura ir ieguvusi vai var iegūt nolēmumā paredzēto atlīdzību vai no nolēmuma izrietošās tiesības, cenšas panākt nolēmuma atzīšanu, izpildi un īstenošanu Savienības dalībvalstīs vai trešās valstīs.

- (285) Lai izpildītu LESD 108. panta 3. punktā noteiktos pienākumus, Spānija veic arī visus atbilstīgos pasākumus, lai nepieļautu, ka *Antin* un jebkura trešā persona, kura ir ieguvusi vai var iegūt nolēmumā paredzēto atlīdzību vai jebkādas no tā izrietošas tiesības, cenšas panākt nolēmuma atzīšanu, izpildi un īstenošanu vai nu Savienības dalībvalstīs, vai arī trešās valstīs.
- (286) Turklāt jānorāda, ka no LES 4. panta 3. punktā noteiktā lojālas sadarbības principa izriet, ka dalībvalstīm un it īpaši valstu tiesām ir jāveic visi pasākumi, kas vajadzīgi, lai garantētu ES tiesību aktu piemērošanu un efektivitāti, jo īpaši saistībā ar LESD 107. un 108. pantā paredzēto Savienības tiesību normu par valsts atbalstu⁽¹⁷⁸⁾. Saskaņā ar šo pašu lojālas sadarbības principu valstu tiesām ir jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu LES 19. panta 1. punkta, LESD 267. un 344. panta, kā arī Savienības tiesību sistēmas autonomijas principa piemērošanu un efektivitāti⁽¹⁷⁹⁾. Tāpēc šajā gadījumā lojālas sadarbības princips paredz, ka dalībvalstu tiesām – arī tiesām, kas nav Spānijas tiesas, – ir pienākums neatzīt, neizpildīt un neīstenot nolēmumu un veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu nolēmuma atzīšanu, izpildi vai īstenošanu (piemēram, uzdodot uzņēmumiem, kas iedibināti to jurisdikcijā, izbeigt jebkādas darbības, kuru mērķis ir panākt nolēmuma atzīšanu vai izpildi citās jurisdikcijās, un piespriežot tiem maksāt soda naudas, ja netiek ievērots rīkojums pārtraukt šādas darbības).

12. SECINĀJUMS

Komisija secina, ka nolēmums un jebkurā gadījumā tā īstenošana ietver valsts atbalstu, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu, jo tā pamatā ir EHN interpretācija, kas ir pretrunā Savienības tiesību aktiem. Tāpēc Spānija atgūst visus atbalsta maksājumus, arī no jebkuras trešās personas, kura ir ieguvusi vai var iegūt nolēmumā paredzēto atlīdzību vai no nolēmuma izrietošās tiesības. Papildus tam, ka Spānija nemaksā, neīsteno un neizpilda nolēmumu, tā nodrošina, ka no šā lēmuma pieņemšanas dienas netiek veikta nekāda ar nolēmumu saistīta apmaksā, izpilde vai īstenošana, un atgūst visus naudas līdzekļus, kas faktiski pārskaitīti šādas apmaksas, izpildes vai īstenošanas rezultātā. Lai izpildītu LESD 108. panta 3. punktā noteiktos pienākumus, Spānija veic arī visus atbilstīgos pasākumus, lai nepieļautu, ka *Antin* un jebkura trešā persona, kura ir ieguvusi vai var iegūt nolēmumā paredzēto atlīdzību vai jebkādas no tā izrietošas tiesības, cenšas panākt nolēmuma atzīšanu, izpildi un īstenošanu vai nu Savienības dalībvalstīs, vai arī trešās valstīs,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ieguldījumu strīdu izšķiršanas starptautiskā centra aizgādībā izveidotās šķīrējtiesas nolēmums šķīrējtiesas procesā *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. un Antin Energia Termosolar B.V. / Spānija par labu Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. un Antin Energia Termosolar B.V.* (ICSID lieta Nr. ARB/13/31) ir valsts atbalsts Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta nozīmē, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

⁽¹⁷⁸⁾ Spriedums, 2024. gada 14. marts, Eiropas Komisija / Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, C-516/22, EU:C:2024:231, 93.–99. punkts.

⁽¹⁷⁹⁾ Šajā kontekstā Nīderlandes tiesa (*Rechtbank Amsterdam*) tiesvedībā *Koninkrijk Spanje / AES SOLAR ENERGY Coöperatief U.A., AMPERE EQUITY FUND B.V.* i) atzina, ka ES iekšējs nolēmums, kas pieņemts, pamatojoties uz to, ka Spānija ir pārkāpusi EHN, ir nelikumīgs valsts atbalsts saskaņā ar Savienības tiesībām, kamēr Eiropas Komisija to nav apstiprinājusi, ii) paziņoja, ka kompensācijas piedziņa saskaņā ar minēto nolēmumu būtu pretrunā Savienības tiesību aktiem, kamēr turpinās tiesvedība par valsts atbalstu, un iii) piesprieda atbildētājiem samaksāt Spānijai jebkuru summu, ko Spānijai var piespriet samaksāt atbildētājam (vai jebkuram tiesību pārnēmējam), ar šādiem nosacījumiem: ka šā nolēmuma izpildes rezultātā Spānija faktiski veic maksājumu un ka Eiropas Komisija vēl nav lēmusi par to, vai nolēmums ir nelikumīgs valsts atbalsts saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

Jebkurā gadījumā ieguldījumu strīdu izšķiršanas starptautiskā centra aizgādībā izveidotās šķīrējtiesas nolēmuma apmaksa, izpilde vai īstenošana saistībā ar šķīrējtiesas procesu *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.* un *Antin Energia Termosolar B.V.* / Spānija par labu *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.* un *Antin Energia Termosolar B.V.* ir valsts atbalsts Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta nozīmē, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

2. pants

Spānijas Karaliste neizmaksā 1. pantā minēto atbalstu un nodrošina, ka no šā lēmuma pieņemšanas dienas netiek veikti 1. pantā minētā atbalsta maksājumi.

3. pants

Spānijas Karaliste veic visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu to, ka *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.*, *Antin Energia Termosolar B.V.* un jebkura trešā persona, kas ieguvusi vai var iegūt 1. pantā minētajā nolēmumā paredzēto atlīdzību vai no tā izrietošās tiesības, lūdz atzīt, izpildīt vai īstenot nolēmumu gan Eiropas Savienības dalībvalstīs, gan trešās valstīs.

4. pants

Spānijas Karaliste atgūst visus 1. pantā minētos atbalsta maksājumus *Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l.*, *Antin Energia Termosolar B.V.* un jebkurai trešai personai, kura ir ieguvusi vai var iegūt 1. pantā minētajā nolēmumā paredzēto atlīdzību vai jebkādas no tā izrietošās tiesības, arī maksājumus, kas izriet no piespiedu izpildes trešās valstīs.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Spānijas Karalistei.

Briselē, 2025. gada 24. martā

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Valdis DOMBROVSKIS